

OPINNÄYTETYÖ

Kohti sosiaalisesti kestävämpiä turvallisuuspalveluita

Musiikkifestivaalien järjestyksenvalvonnan kehittäminen

Maija Toivonen

Kulttuurituotannon koulutusohjelma
(240 op)

Arvioitavaksi jättämisaika
3/2025

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kulttuurituotannon koulutusohjelma (240 op)

Tekijä: Maija Toivonen
Opinnäytetyön nimi: Kohti sosiaalisesti kestävämpiä turvallisuuspalveluja –
musiikkifestivaalien järjestyksenvalvonnan kehittäminen
Sivumäärä: 66 sivua ja 9 liitesivua
Työn ohjaaja: Paula Kostia
Työn tilaaja: Securitas Events oy

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin turvallisuuspalveluiden sosiaalista kestävyyttä musiikkifestivaaleilla selvittämällä järjestyksenvalvojen valmiuksia, osaamista ja työkaluja suorittaa työnsä sosiaalisesti kestävällä tavalla. Työn tavoitteena oli löytää kehitysehdotuksia järjestyksenvalvonnan vastuullisuuden parantamiseksi. Työssä kartoitettiin myös, miten turvallisuuspalveluita tilaavien festivaalien odotukset ja arvot toteutuvat tapahtuman järjestyksenvalvonnassa.

Opinnäytetyön tilaajana oli Securitas Events Oy. Opinnäytetyö toteutettiin tapaustutkimuksena, jossa tarkasteltiin kahden case-festivaalin, Provinssin ja Flow Festivalin, järjestyksenvalvontaa kesällä 2024, joille Securitas Events toteutti turvallisuuspalvelut. Tutkimusaineisto kerättiin kyselyllä ja haastatteluilla.

Teoreettisen taustan opinnäytetyölle muodostaa sosiaalinen kestävyys, johon liittyvät yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja moninaisuuden teemat. Tässä yhteydessä luotiin myös katsaus sosiaalisen kestävyuden tutkimukseen elävän musiikin tapahtumissa. Teoriaosuuden toisen laajan kokonaisuuden muodostaa tapahtumaturvallisuus, jonka alaluvuissa käsitellään järjestyksenvalvonnan tehtäviin, toimivaltuuksiin ja koulutukseen.

Tutkimus osoitti, että yhdenvertaisuus koetaan tärkeäksi arvoksi ja suurin osa järjestyksenvalvojista toimii vastuullisesti ja ohjeiden mukaisesti. Kuitenkin järjestyksenvalvojen valmiudet toimia sosiaalisesti kestävällä tavalla eri tilanteissa ovat vaihtelevia, sillä järjestyksenvalvojan koulutus valmistaa toimimaan lainsäädännön mukaisten oikeuksien ja velvollisuuksien puitteissa, muttei opeta kohtaamaan esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevaa henkilöä. Järjestyksenvalvojat kokevat saavansa työhönsä hyvin tukea, mutta tapahtumaohjeissa nähdään kehittämisen tarvetta. Turvallisuuspalveluiden tilaajat odottavat järjestyksenvalvojen hallitsevan turvallisemman tilan periaatteet ja hyvät asiakaspalvelutaidot.

Kehittämisehdotuksina suositellaan järjestyksenvalvojen tapahtumaohjeen kehittämistä viestinnällisesti saavutettavammaksi, sensitiivistä ja vastuullista työtettä tukevien koulutusten tarjoamista ja yhteistyön tiivistämistä tapahtuman häirintäyhteyshenkilön kanssa.

Asiasanat: sosiaalinen kestävyys, tapahtumaturvallisuus, järjestyksenvalvonta, musiikkifestivaalit

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme Cultural Management (240 ECTS)

Author: Maija Toivonen

Title: Towards socially sustainable security services – developing the work approach of event security guards at music festivals

Number of Pages: 66 pages and 9 attachment pages

Supervisor(s): Paula Kostia

Commissioned by: Securitas Events oy

This thesis examined the social sustainability of security services at music festivals by investigating the capacity, skills and tools of event security guards to carry out their work in a socially sustainable way. The aim of the thesis was to identify suggestions for improving the sustainability of security services. It also explored how the expectations and values of the festivals that contract security services are translated into the work approach of security guards.

The thesis was commissioned by Securitas Events Oy. It thesis was carried out as a case study, which examined the work of event security guards of two case festivals, Provinssi and Flow Festival, in the summer of 2024, for which Securitas Events provided security services. The research data was collected through questionnaires and interviews.

The theoretical background for the thesis is social sustainability, which includes themes of equality, equity and diversity. In this context, an overview of research on social sustainability in live music events was also created. The second broad section of the theoretical part is event security, with subsections on the tasks, competences and training of security guards.

The results showed that equality is perceived as an important value and that the majority of security guards act responsibly and according to instructions. However, the capacity of security guards to approach work in a socially sustainable way in different situations is variable, as the training of security guards prepares them to act within their rights and obligations under the law, but does not teach them how to confront, for example, a person in a vulnerable state. While security guards feel well supported in their work, they see a need for improvement in the event guidelines. Festivals contracting security services expect security guards to internalise the principles of safer spaces and have good customer service skills.

Suggestions for improvement include making the event guidelines for security guards more accessible in terms of communication, providing training to support a sensitive and sustainable approach to work, and closer cooperation with the event harassment liaison.

Keywords: social sustainability, event security, security guards, music festivals

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	TILAAJA: SECURITAS EVENTS	9
	2.1 Yksityinen turvallisuusala toimintaympäristönä.....	9
	2.2 Musiikkifestivaalit toimintaympäristönä	10
3	SOSIAALINEN KESTÄVYYS	13
	3.1 Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus	15
	3.2 Turvallisempi tila	17
	3.3 Sosiaalinen kestävyys elävän musiikin tapahtumissa	17
4	TAPAHTUMATURVALLISUUS	20
	4.1 Turvallisuuden käsite	20
	4.2 Mitä on tapahtumaturvallisuus.....	21
	4.3 Järjestyksenvalvonnan tehtävät ja toimivaltuudet	23
	4.4 Järjestyksenvalvojan koulutus	25
5	KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT	27
	5.1 Kyselytutkimus	28
	5.2 Teemahaastattelu.....	29
	5.3 Aineiston analyysimenetelmät	31
6	AINEISTON ANALYYSI.....	33
	6.1 Yleisesti Provinssin ja Flow Festivalin turvallisuudesta	35
	6.2 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo järjestyksenvalvojan työssä	37
	6.3 Seksuaalinen häirintä ja sukupuoliin liittyvä asiaton käytös	40

6.4 Muu syrjintä ja vihapuhe	42
6.5 Oman toiminnan arviointi	44
6.6 Perehdytys ja koulutus	46
6.7 Johtaminen ja tuki	50
6.8 Festivaalien odotukset ja arvojen kohtaaminen	53
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET	56
8 POHDINTA	60
LÄHTEET	63

1 JOHDANTO

Vuonna 2017 amerikkalaisnäyttelijä Alyssa Milanon #metoo-twiitti käynnisti sosiaalisen median ilmiön, jossa naiset ympäri maailmaa toivat hashtagilla #metoo ilmi kokemaansa seksuaalista häirintää (Pflum, 2018). Suomalaisella musiikkikentällä keskustelu seksuaalisesta häirinnästä käynnistyi suuressa mittakaavassa vuonna 2021, kun Instagram-tilillä @punkstoo kerrottiin punk-musiikin tapahtumissa ilmenneestä häirinnästä ja väkivallasta (Onali, 2021). Pian tämän jälkeen syntyivät muun muassa tilit @metaltoo ja @suomirapstoo, jotka julkaisivat vastaavia tarinoita metalli- ja rock-musiikin sekä rap- ja hiphop-musiikin piireistä (Siltanen, 2021).

Elävän musiikin edunvalvontajärjestö LiveFIN ry:n vuoden 2022 festivaalien ja konsertti- ja keikkapaikkojen yleisötutkimuksen mukaan 30% festivaalibarometriin vastanneista ja 23% keikka- ja konserttipaikkojen barometriin vastanneista kertoi kohdanneensa epäasiallista käytöstä viimeisen viiden vuoden sisällä musiikkitapahtumissa. Eniten esiin nostettiin fyysisesti uhkaavat tilanteet sekä seksuaalinen häirintä. (LiveFIN, 2023a.) Vuosikymmenen vaihteessa #metoo-kampanja ja siitä käynnistynyt keskustelu havahduttivat elävän musiikin kentän tekemään näkyviä toimenpiteitä ehkäistäkseen syrjintää ja häirinnän eri muotoja sekä tarkastelemaan toimintansa sosiaalisen kestävyiden tilaa. Esimerkiksi vuosina 2021–2022 festivaaleilla otettiin laajasti käyttöön turvallisemman tilan periaatteet, häirintäyhteyshenkilö ja käynnistettiin yhteistöitä sosiaaliseen turvallisuuteen keskittyvien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa (LiveFIN, 2023b).

Sosiaalinen kestävyys on yksi kestävä kehityksen osa-alueista, joka pitää sisällään muun muassa ihmisten kokonaisvaltaisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon, turvallisuuden ja osallisuuden yhteiskunnassa (Kuntaliitto, 2025). Elävän musiikin tapahtumien sosiaalista kestävyyttä onkin tarkasteltu opinnäytetöissä viime vuosina. Niissä on kartoitettu muun muassa musiikkitapahtumien sosiaalisen kestävyiden nykytilaa ja seksuaalisen häirinnän muotoja populaarimusiikin yleisötilaisuuksissa. Opinnäytetöiden näkökulmia yhdistävät yleisön ja tapahtumajärjestäjän kokemukset sosiaalisesta kestävydestä musiikkitapahtumissa, ja lopputuotoksina on laadittu ohjeistuksia yhdenvertaisuuden ja turvallisuuden edistämiseksi tapahtumajärjestäjälle.

Kumppaneiden ja alihankkijoiden roolia sosiaalisen kestävyiden edistämässä elävän musiikin tapahtumissa ei ole tarkasteltu Suomessa toistaiseksi lainkaan. Festivaalit, jotka tilaavat

tuotteita ja palveluita, usein edellyttävät kumppaneita sitoutumaan tapahtuman arvoihin ja toiminnassaan edistämään turvallisemman tilan periaatteiden toteutumista, mutta siitä, millaiset edellytykset ja työkalut kumppaneilla ja alihankkijoilla on tämän jalkauttamiseen, ei ole tutkittua tietoa.

Tapahtumissa näkyvin turvallisuutta ylläpitävä toiminto on järjestyksenvalvonta. Usein järjestyksenvalvojat tulevat ensimmäisinä tilanteisiin, joissa toisen ihmisen turvallisuus tai koskemattomuus on uhattuna, tai heille raportoidaan häirintätapauksia. Järjestyksenvalvonnan rooli sosiaalisen turvallisuuden rakentamisessa on keskeinen, ja vaikka sen ensisijainen tehtävä on turvata ihmisten fyysinen turvallisuus, on järjestyksenvalvonnan osa keskeinen myös psykologisen ja sosiaalisen turvallisuuden ylläpitäjänä ja edistäjänä.

Suur tapahtumat ja tapahtumaturvallisuuteen erikoistuneet yksityisen turvallisuusalan yritykset ovat toisilleen merkittäviä yhteistyökumppaneita. Festivaalit ovat kokoontumislain (530/1999) mukaisia yleisötilaisuuksia, ja järjestäjä on veloitettu huolehtimaan yleisestä turvallisuudesta ja järjestyksestä tapahtuma-alueella sekä sen lähiympäristössä. Monesti musiikkifestivaalit toimeksi antavat turvallisuuspalveluiden toteuttamisen turvallisuusalan yrityksille, joilla on erikoisosaamista ja ammattitaitoa massatapahtumien järjestämiseen. Turvallisuuspalvelut sisältävät muun muassa tapahtuman järjestyksenvalvonnan.

Tapahtumien sosiaalisen kestävyden tilan tarkastelussa onkin keskeistä tutkia myös siihen sidoksissa olevien toimialojen vastuullisuutta. Tämän opinnäytetyön tilaajana oli Securitas Events Oy, joka on tapahtumaturvallisuuteen erikoistunut yksityisen turvallisuusalan yritys. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää yrityksen järjestyksenvalvojien valmiuksia, osaamista ja työkaluja edistää työssään sosiaalista kestävyttä erilaisissa tilanteissa ja vaihtelevissa tehtävissä musiikkifestivaaleilla, ja löytää tilaajalle ratkaisuja ja kehittämissuhteita järjestyksenvalvonnan vastuullisuuden kehittämiseksi. Työssä selvitettiin myös, miten turvallisuuspalveluita tilaavien festivaalien odotukset ja arvot toteutuvat tapahtumien järjestyksenvalvonnassa.

Olen työni kautta kiinnostunut turvallisuuspalveluiden sosiaalisesta kestävydestä. Vuosina 2023–2024 työskentelin Provinssin artistituotannossa, ja tein läheistä yhteistyötä Securitas Eventsin kanssa artistiturvallisuuden saralla. Tämän jälkeen olen toiminut toisessa tapahtumassa turvallisuuspalvelujen tilaajana. Olen myös työskennellyt Securitas Eventsillä keikkailevana järjestyksenvalvojana ja tapahtuma-avustajana festivaali- ja

konserttituotannoissa vuodesta 2023 alkaen. Yritys on viime vuosina pyrkinyt kehittämään toimintaansa ja järjestyksenvalvojien työtä kohti asiakaskeskeisyyttä sekä huomioimaan erilaiset asiakasryhmät ja heidän tarpeensa. Näen, että tämän opinnäytetyön tilaaminen on jatkumoa Securitas Eventsin kehitystyölle.

Opinnäytetyö toteutettiin tapaustutkimuksena, jonka case-tapahtumiksi valikoituivat Provinssi ja Flow Festival, joille Securitas Events tuottaa turvallisuuspalvelut. Aineiston keruussa yhdistyivät määrällisen ja laadullisen tutkimuksen menetelmät, ja aineisto kerättiin tapahtumien järjestyksenvalvojille suunnatun kyselyn sekä teemahaastatteluiden avulla, joissa haastateltiin molempien tapahtumien turvallisuus- ja tuotantopäälliköitä. Haastatteluja hyödynnettiin myös lähdemateriaalina teoriaosuudessa, joka käsitteli musiikkifestivaaleja toimintaympäristönä. Aineiston analyysin ja teoretiedon pohjalta tilaajalle annettiin toimenpide-ehdotuksia, joilla kehittää järjestyksenvalvonnan vastuullisuutta.

2 TILAAJA: SECURITAS EVENTS

Opinnäytetyön tilaaja on Securitas Events Oy, joka tarjoaa ympäri Suomea tapahtumaturvallisuuden asiantuntijapalveluita ja tapahtumien turvallisuusjärjestelyjä. Securitas Events on osa ruotsalaisen Securitas AB:n konsernia. Suomessa Securitasin toiminnot jakautuvat kolmeen yritykseen: Securitas Oy, Securitas Palvelut Oy ja Securitas Events Oy. Tilajaa on erikoistunut pienten ja isojen tapahtumien ja yleisötilaisuuksien, kongressien ja kokousten sekä majoitus- ja ravitsemusliikkeiden turvallisuuspalveluihin. Palveluprofiili rakennetaan yksilöllisesti tilaajan tarpeiden mukaan. Järjestyksenvalvonnan lisäksi yritys voi järjestää tapahtumalle opastus- ja tukipalveluita, vartioinnin, erikoisturvapalveluita kuten henkilösuojasta tai tapahtuma-avustajia esimerkiksi narikkaan, liikenteenohjaukseen, salivastajiksi, hosteiksi tai vastaanottopalveluihin. (Securitas Events, 2025a; Securitas Events, 2025b; Securitas, 2025.)

2.1 Yksityinen turvallisuusala toimintaympäristönä

Turvallisuusalan muodostaa Suomessa perusturvallisuutta ylläpitävä viranomaistoiminta, yritysten, julkisyhteisöjen ja järjestöjen turvallisuustoiminta sekä yksityisen turvallisuusalan palvelu-, asiantuntija- ja turvasuojaukseen. Yhteiskunnan sisäisestä turvallisuudesta vastaa pelastus- ja poliisiviranomaiset ja rajaturvallisuudesta rajavartiolaitos. Yksityinen turvallisuusala muodostuu vartioimisliiketoiminnasta, yksityisetsivätoiminnasta, turvurakoinnista sekä turvallisuusalan asiantuntijapalveluista ja koulutuksesta, joiden tavoitteena on palvella yksilöitä ja organisaatioita oman turvallisuutensa kehittämisessä ja ylläpitämisessä. (Tikkanen ym., 2018, s. 9.)

Viranomaisten, yksityisen turvallisuusalan, yritysten ja julkisen sektorin yhteistyö on merkittävää kokonaisturvallisuuden kehittämisen kannalta. Yritysten turvallisuustoiminnan pääpaino on rikosten ja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteiden ennalta ehkäisyssä ja riskienhallinta on muokkautunut liiketoimintaa edistäväksi ja tukevaksi toiminnaksi. Elinkeinoelämässä on havahduttu siihen, että toiminnan häiriöttömyys ja riskienhallinta parantavat yrityksen kilpailukykyä, tuloksia ja jatkuvuutta. (mt., 2018, s. 10–11.)

Vuonna 2017 voimaan astunut laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015), jäljempänä LYTP, selkeytti julkisen vallan ja yksityisen turvallisuusalan välistä työnjakoa ja yhteistyömahdollisuuksia. (mt., 2018, s. 10–11.) Julkinen valta on viranomaisten henkilöihin

tai yrityksiin ja yhteisöihin kohdistamaa vallankäyttöä, jonka keskeinen piirre on vallankäytön yksipuolisuus, eli oikeus kohdistaa oikeustoimia osapuoliin ilman heidän suostumustaan (Minilex, 2025). Suomen perustuslain (731/1999) 124§:ssä on säädetty, että julkisen hallintotehtävän voi antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeellista tehtävän tarkoituksenmukaiselle hoitamiselle. Vakiintuneesti katsotaan, että järjestyksenvalvonta on julkisen hallintotehtävän suorittamista ja julkisen vallan käytön on Suomen perustuslain (731/1999) 2§:n mukaan perustuttava lakiin (Mäkelä ym., 2021, s. 37).

Vuonna 2023 Suomessa toimi yli tuhat yritystä, joilla oli turvallisuusalan elinkeinolupa. Poliisin myöntämiä vartijakortteja oli noin 16 800 henkilöllä ja järjestyksenvalvojakortteja noin 36 400 henkilöllä. Järjestyksenvalvojakorttien lukumäärästä huomioitakoon, että suurin osa järjestyksenvalvojakortin haltijoista suorittaa järjestyksenvalvonnan tehtäviä satunnaisesti esimerkiksi yhdistystoiminnassa. (Paasonen, 2023.)

Turvallisuusosalalla väkivallan uhka ja riski on jatkuvasti olemassa. Työväkivalta on turvallisuusosalalla yleistä, ja järjestyksenvalvojiin ja vartijoihin kohdistuva väkivalta on lisääntynyt 2000-luvun alkupuolelta. Suurin osa koetusta väkivallasta on loukkaavaa käytöstä ja väkivallalla uhkaamista, mutta myös fyysistä väkivaltaa esiintyy. Kauppakeskuksissa, sairaaloissa ja ravintoloissa työskentelevillä vartijoilla ja järjestyksenvalvojiilla on suurin riski kokea fyysistä väkivaltaa. (mt., 2023.)

Turvallisuusalan yritykset ovat viime vuosina olleet negatiivisesti esillä julkisuudessa, kun työntekijöiden toimivaltuuksien väärinkäyttöä on tullut ilmi. Yksi tunnetuimpia tapauksia on Helsingin ja Vantaan juna-asemien läheisyydessä vuosina 2021–2022 tapahtuneet pahoinpitelyt, josta seitsemän järjestyksenvalvojaa tuomittiin väkivallan teoista pääasiassa päihtyneitä ja muutoin puolustuskyvyttömiä ihmisiä kohtaan (Kirsi, 2024). Julkisuudessa on käsitelty myös tapauksia, joissa asiakas on kertonut kokeneensa seksuaalista häirintää festivaalin turvatarkastuksessa (Makkula, 2023) tai järjestyksenvalvonta ole asiakkaan kokemuksen mukaan puuttunut häirintään riittävästi (Uusitalo, 2022).

2.2 Musiikkifestivaalit toimintaympäristönä

Kestävän tapahtumatuotannon asiantuntija Meegan Jones (2014, s.17) kuvailee tapahtumia luonteeltaan intensiivisiksi, ajallisesti lyhytkestoisiksi ja vaikuttavuudeltaan suuriksi. Tapahtumat kokoavat yhteen joukon erilaisia yksilöitä ja organisaatioita ajallisesti rajatulle

jaksolle, jolloin samanlaista organisaatiokulttuuria ei pääse syntyään kuin mitä pysyvämällä organisaatioilla. Tämän vuoksi on tärkeää, että tapahtuma-ala sitoutuu niin yksilöiden kuin organisaatioiden tasolla sosiaalisen vastuullisuuden edistämiseen, jotta hyvät toimintamallit jatkavat elämäänsä tapahtumasta toiseen.

Festivaali erottuu muista tapahtumakonsepteista siten, että festivaali on useammasta ohjelmakokonaisuudesta muodostuva tapahtuma, jotka liittyvät ajallisesti, temaattisesti ja paikallisesti toisiinsa. Ajallisesti yksittäiset ohjelmat sijoittuvat yleensä yhtä iltaa pidemmälle aikavälille, temaattisesti niitä yhdistää esimerkiksi tietty taiteen laji tai aihe, ja tapahtumapaikat sijaitsevat yleensä fyysisesti toistensa läheisyydessä. Taiteellisen ilmaisun lisäksi festivaaleihin on aina liittynyt myös juoma- ja ruokakulttuuri. Festivaaleja on löydettävissä kaikkialta maailmasta ja läpi historian, sillä tarve yhteiseen juhlaan, kokoontumiseen ja oman yhteisön olemassa olon juhlistamiselle on universaali. (Silvanto, 2016, s. 8–9.)

Flow Festivalin turvallisuuspäällikkö Ari Soljan (2024) mukaan musiikkifestivaaleille on tyypillistä, että ne rakennetaan usein tyhjästä esimerkiksi pellolle tai parkkipaikalle. Tämä tarkoittaa sitä, että tapahtumalle on luotava kuluttajaturvallinen infrastruktuuri ja rakenteet, joissa tuottaa palveluita ja kulutustuotteita. Tyhjäan ulkotilaan rakennetun tapahtuma-alueen etuna on Soljan mukaan sen joustavuus, sillä aluetta voi muokata esimerkiksi siirtämällä portin paikkaa tai laajentamalla kulkuväyliä. Kiinteissä, sisätiloissa sijaitsevilla tapahtumapaikoissa tämä ei ole mahdollista, vaan tapahtumaa on suunniteltava tilan ehdoilla. Ulkoilmatapahtuman haasteeksi Solja mainitsee alueen vartioinnin ja valvonnan, mikä sitoo runsaasti resursseja. Provinssin turvallisuuspäällikkö Kalle Halonen (2024) kuvailee musiikkifestivaaleja samaan aikaan staattisiksi ja muuttuviksi. Tapahtuma-alue itsessään ei yleensä muutu tapahtuman aikana suuremmin, mutta kaikki muu tapahtumassa on virtaavaa, kuten ohjelma sekä yleisön ja henkilökunnan liikkuminen.

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan kahta case-festivaalia, joista toinen on Provinssi. Securitas Events on tuottanut Provinssin turvallisuuspalvelut vuodesta 2015 alkaen, jolloin ohjelmatoimisto Fullsteam Agency alkoi järjestää Provinssia (Halonen, 2024). Provinssia on järjestetty vuodesta 1979 Seinäjoen Törnävänsaarella. Musiikkigenrejä vapaasti yhdistelevän festivaalin ohjelmistossa nähdään suuria kansainvälisiä artisteja sekä kymmeniä suomalaisia esiintyjä tunnetuista nimistä uusiin tulokkaisiin. Vuonna 2024 Provinssissa nähtiin ulkomaisista isoista artistinimistä mm. Bring Me The Horizon, Yungblud ja ensimmäistä kertaa Suomessa esiintynyt Måneskin. Kotimaisia esiintyjä olivat mm. PMMP-yhtyeen ensimmäinen

paluukeikka ja Katri Helenan viimeisen festivaalikesän avauskeikka. (Provinssi, 2025a.) Festivaali teki kesällä 2024 kävijäennätyksensä, kun Törnävänsaarella vieraili kolmen päivän aikana 85 000 ihmistä (Provinssi, 2025b). Provinssin kävijäkyselyn 2024 mukaan 73% vastaajista oli iältään 18–39-vuotiaita ja 42% asui Etelä-Pohjanmaan alueella (Provinssi, 2024).

Flow Festival on tämän opinnäytetyön toinen case-festivaali, jolle Securitas Events on tuottanut turvallisuuspalvelut vuodesta 2018 alkaen (Solja, 2024). Ensimmäisen kerran vuonna 2004 Helsingissä järjestetty Flow Festival on kaupunkikulttuuria ja musiikkia yhdistävä monitaidefestivaali (Flow Festival, 2025a). Vuonna 2024 festivaalilla vieraili 92 000 festivaalikävijää ja se juhlisti samalla 20. juhlavuottaan. Yhteensä 10 lavalla esiintyi 192 artistia, joista suurimpia vetonauloja olivat Fred again..., Halsey, RAYE ja Pulp. Ruokamaailma tarjosi kaikkea fine diningista aasialaiseen katuruokaan, ja edellisvuosien tapaan Flow Festivalilla ei tarjoiltu lainkaan punaista lihaa tai siipikarjaa. Festivaalilla nähtiin myös valotaidetta, graffitityö, valokuvataidetta ja installaatioita. (Flow Festival, 2025b.) Flow Festivalin kävijäkyselyn 2024 mukaan 69% vastaajista asui Helsingissä ja koko pääkaupunkiseudun osuus vastaajista oli 80%. Kyselyyn vastanneiden keski-ikä oli noin 35 vuotta. (Flow Festival, 2024.)

3 SOSIAALINEN KESTÄVYYS

Sosiaalisen kestävyuden määritelmästä ei tutkimuskirjallisuudessa olla yksimielisiä, sillä määritelmä riippuu mistä näkökulmasta sitä katsotaan. Tutkimusprofessori Sakari Karvonen ja tutkija Joonas Uotinen (2024) Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta määrittelevät, että sosiaalinen kestävyys kattaa ihmisten perusoikeudet, hyvinvoinnin, tasavertaiset mahdollisuudet sekä osallistumisen turvaamisen tässä hetkessä ja tulevaisuudessa. Laajasti hyväksytyjä osatekijöitä sosiaalisen kestävyuden määritelmälle ovat myös sosiaalisen vastuullisuuden edistäminen, sosiaalisen pääoman tukeminen, kulttuurisen ja yhteisöjen monimuotoisuuden suvaitseminen, osallisuus yhteiskunnassa sekä toimintakykyä rajoittavien tai vammaisuuden aiheuttamien esteiden poistaminen (Baines & Morgan, 2004).

Sosiaalisen kestävyuden määritelmille yhteistä on ajatus oikeudenmukaisuudesta, tasa-arvosta, mahdollisuuksista vaikuttaa omaan elämään sekä tavoite ylläpitää ja vahvistaa yhteisöjen koheesiota (Kautto & Metso, 2008, s. 416). Valtioneuvoston (2024) mukaan kestävä hyvinvoinnin perusta on sivistys ja osaaminen, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteet sekä yrittäjyyden ja työnteon arvostus. Olennaista sosiaaliselle kestävyydelle on myös ihmisen turvallisuuden tunne (Alila ym., 2011, s. 8) ja kokemus siitä, että elää hyvää ja onnellista elämää, eikä aiheuta muille haittaa (Karvonen ym., 2024).

Kun tutkitaan sosiaalista kestävyyttä, on huomioitava, että tarkastelujakson aikajänne on riittävän pitkä ja millaisia ylisukupolvisia vaikutuksia kehityksellä on. Ongelmat ja haasteet sosiaalisen kestävyuden toteutumisessa nähdään usein olevan poliittisten toimien puutteet ajallisesti, eli toimia ei tehdä oikeaan aikaan, tai ne ovat sisällöltään toistensa kanssa epäsopivia (Alila ym., 2011, s. 6).

Yleisesti sosiaalinen kestävyys sijoittuu kestävä kehityksen käsitteen alle, jonka neljä peruspilaria ovat ekologinen, sosiaalinen, taloudellinen ja kulttuurinen kestävyys (Kestävä kehitys, 2025a). Ekologisella kestävyydellä tarkoitetaan ihmisen toiminnan sopeuttamista luonnon kestokyvyn rajoihin taloudellisella ja muilla aineellisilla sektoreilla sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien säilyttämistä. Taloudellinen kestävyys tarkoittaa tasapainoista talouskasvua, joka ei perustu varantojen tuhoamiseen tai velkaantumiseen pitkällä aikavälillä. (Kuntaliitto, 2025.) Kulttuurinen kestävyys tarkoittaa kielten, perinteiden ja tapojen säilyttämistä sekä monimuotoisuuden hyväksymistä, tasapainoista kasvua ja jokaisen oikeuksien kunnioittamista (Kestävä kehitys, 2025b).

Kestävän kehityksen osa-alueet ovat vahvasti linkittyneet ja voivat vaikuttaa toisiinsa positiivisesti tai negatiivisesti. Esimerkiksi panostamalla sosiaaliseen kestävyteen, edesautetaan yhteiskunnassa sosiaalista koheesiota ja luottamusta yhteiskunnallisten toimijoiden kesken, millä on positiivisia vaikutuksia talouskasvuun. Terve kansantalous puolestaan vahvistaa sosiaalista kestävyttä, kun on varallisuutta mitä ohjata ihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen. Toisaalta taas julkisen talouden tasapainottaminen voi tapahtua sosiaalisen hyvinvoinnin kustannuksella. (Alila ym., 2011, s. 7.) Kestävydessä on kyse tasapainosta, eikä minkään kestävyiden osa-alueen kehittäminen tulisi heikentää toinen toistaan. Suomessa taloudellinen kestävyys on noussut poliittisessa kontekstissa dominoivaan asemaan, myös ekologisen ja sosiaalisen kestävyiden kustannuksella (Kautto & Metso, 2008, s. 413). Sosiaalisen kestävyiden haasteena nähdään lyhyellä aikavälillä tarkasteltuna kustannukset, mutta pitkällä aikavälillä tarkasteltuna se on luonteeltaan investointi (Alila ym., 2011, s. 8).

YK:n jäsenmaat ovat vuonna 2015 sitoutuneet Agenda2030-toimintaohjelmaan, joka muodostaa viitekehyksen kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi globaalisti vuoteen 2030 mennessä (Kuntaliitto, 2025). Ohjelman tavoitteena on kääntää maailmanlaajuinen kehitys tielle, jossa yhteiskuntien vakaus, ihmisoikeudet sekä ihmisten ja talouden hyvinvointi turvataan ekologisesti kestäväällä tavalla (Suomen YK-liitto, 2025a). Agenda2030-ohjelman 17 tavoitetta on esitelty seuraavassa kuvassa:

Kuva 1: YK:n Agenda2030 kestävä kehityksen tavoitteet. (Suomen YK-liitto, 2025a)

Agenda2030-ohjelman tavoitteista voidaan katsoa, että köyhyyden ja nälänhädän vähentäminen, terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen ja koulutuksen parantaminen lukeutuvat sosiaalista kestävyyttä edistäviksi tavoitteiksi. Tavoitteisiin sisältyvät myös eriarvoisuuden vähentäminen ja sukupuolten välinen tasa-arvo, joihin tässä opinnäytetyössä keskitytään turvallisuuspalveluiden ja musiikkifestivaalien kontekstissa. (Kestävä kehitys, 2025c)

Tässä opinnäytetyössä sosiaalista kestävyyttä arvioidaan turvallisuuden, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja moninaisuuden toteutumisen sekä syrjinnän ja häirinnän ilmenemisen kautta tapahtuman järjestyksenvalvonnan näkökulmasta. Näihin teemoihin liittyviin käsitteisiin ja ilmiöihin syvennytään seuraavissa alakappaleissa tarkemmin.

3.1 Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta henkilön ominaisuuksista tai muista syistä, kuten alkuperästä, sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, vammaisuudesta tai uskonnosta (Yhdenvertaisuusvaltuutettu, 2025a). **Tasa-arvo** tarkoittaa kaikkien ihmisten yhtäläistä arvoa omina yksilöinä (Seta, 2025). **Syrjintää** on ihmisen huonompi kohtelu suhteessa toisiin jonkin henkilön ominaisuuden perusteella (Yhdenvertaisuusvaltuutettu, 2025b). Yhdenvertaisuuden toteutumista varten ja syrjinnän torjumiseksi on säädetty yhdenvertaisuuslaki (1325/2014), joka kieltää syrjinnän riippumatta iästä, alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, poliittisesta toiminnasta, ammattiyhdistystoiminnasta, perhesuhteista, terveydentilasta, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Tasa-arvolain (609/1986) tavoitteena puolestaan on edistää miesten ja naisten välistä tasa-arvoa ja estää sukupuoleen perustuvaa syrjintää. Tasa-arvolaki kieltää syrjinnän mm. sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun, raskauden, vanhemmuuden ja perheenhuoltovelvollisuuden pohjalta (Tasa-arvovaltuutettu, 2025).

Suomen perustuslakiin on kirjattu yhdenvertaisuuden periaate, mikä kieltää syrjinnän ja asettaa ihmiset lain edessä samanarvoiseen asemaan. Syrjintäkieltoa tarkennetaan esimerkiksi yhdenvertaisuuslaissa, tasa-arvolaisissa ja rikoslaisissa (Yhdenvertaisuusvaltuutettu, 2025; Ihmisoikeusliitto, 2025). Simo Mannilan (2024, s. 7) oikeusministeriölle laatiman tietoraportin mukaan syrjintä on Suomessa kuitenkin merkittävä ongelma. Raportin mukaan asenteet työperäistä maahanmuuttoa kohtaan ovat parantuneet, mutta rekrytointisyrjintä on edelleen suuri ongelma. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asema on kohentunut, mutta

intersukupuolisten ja transihmisten asema on edelleen heikko. Raportti kertoo myös, että ongelmia saavutettavuudessa esiintyy edelleen ja erityisesti afrikkalaistaustaiset kohtaavat paljon rasismia. Syrjinnästä ja siitä tehdyt hakemukset, kantelut ja valvontapyynnöt oikeus- ja valvontaviranomaisille ovat kasvaneet 2020–2023 merkittävästi. Syynä on syrjinnän lisääntyminen, mutta myös toisaalta ihmisten kasvanut tietoisuus omista oikeuksista. (mt, 2024, s. 7.)

YK:n Agenda 2030 -ohjelman tavoitteisiin on kirjattu sukupuolten välisen tasa-arvon saavuttaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Alatavoitteissa luetellaan esimerkiksi yhdenvertaisuuden takaaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen poistamalla syrjivää lainsäädäntöä ja käytänteitä ja kaikkien ihmisten taloudellista, sosiaalista ja poliittista osallistumista heidän ominaisuuksista riippumatta. Tasa-arvon tavoitteen alle on kirjattu naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän lopettaminen, poistaa tyttöihin ja naisiin kohdistuva väkivalta julkisissa ja yksityisissä tiloissa ja kehittää käytänteitä, jotka tukevat sukupuolten tasa-arvoa sekä yhtäläisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia. (Suomen YK-liitto, 2025a.)

Seksuaalinen häirintä on ei-toivottua, yksipuolista seksuaalista käyttäytymistä, joka loukkaa toisen ihmisen psyykkistä tai fyysistä koskemattomuutta. Häirintä voi olla fyysistä, sanallista tai sanatonta, tai se voi tapahtua verkossa. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen vuonna 2018 julkaiseman tasa-arvobarometrin mukaan 38% naisista ja 17% miehistä on kokenut seksuaalista häirintää. Puolet naisista oli kohdannut sukupuoleensa liittyvää vähättelevää suhtautumista, miehistä alle neljännes. Tilastojen perusteella Suomi on naisille väkivaltainen maa. Eurostatin toteuttamassa kyselytutkimuksessa naisiin kohdistuvasta väkivallasta Euroopan maissa selvisi, että noin joka kolmas 18–74-vuotiaista suomalaisnaisista on kokenut elämänsä aikana fyysistä parisuhdeväkivaltaa ja joka toinen heistä henkistä väkivaltaa kumppaniltaan. (Valtioneuvosto, 2024, s. 42–43.)

Moninaisuus tarkoittaa sitä, että ihmisillä on erilaisia ominaisuuksia ja ryhmiä, joihin kuulutaan. Nämä ominaisuudet ja ryhmät voivat liittyä esimerkiksi etniseen taustaan, sukupuoleen, seksuaalisuuteen tai ideologiaan ja vakaumukseen. Ominaisuudet ja ryhmät ovat ihmisen identiteetille keskeisiä, ja moninaisuuden huomioiminen tarkoittaa ihmisten erilaisuuden kunnioittamista turvallisessa ja myönteisessä ympäristössä, jossa kaikki kokevat olonsa tervetulleiksi omina itsenään. (Kulttuurilla kaikille, 2025a.) Taide- ja kulttuurialalla moninaisuuden toteutumista tarkastellaan esimerkiksi kuinka yhdenvertaisia rekrytointiprosessit ovat ja miten vähemmistöryhmät otetaan huomioon esimerkiksi

palveluiden tarjonnassa ja sisällöissä, ja miten ne ottavat huomioon ihmisten kiinnostuksen kohteet ja kokemukset. (mt., 2025a.)

3.2 Turvallisempi tila

Turvallisemmilla tiloilla viitataan yhteisölliseen toimintaan, jolla pyritään lisäämään turvallisuuden kokemusta edistäviä käytänteitä. Turvallisempien tilojen lisäksi puhutaan turvallisista tiloista, mutta ensimmäinen on laajemmin vakiintunut, sillä jokaiselle täysin turvallista tilaa on mahdotonta taata. Turvallisemmissa tiloissa henkilökunta tai tilaisuuden järjestäjä ottaa hankalissa tilanteissa vastuun ja toimijuuden, ja ristiriidat nostetaan esille ja ne selvitetään, eikä vain ohiteta. (Kulttuuria kaikille, 2025b.)

Jokaisella ihmisellä on oikeus tuntea olonsa turvallisiksi tapahtumissa ja tiloissa ilman pelkoa syrjinnästä, häirinnästä tai ahdistelusta. Luomalla turvallisemman tilan periaatteet pyritään rakentamaan tiloja, joissa jokainen osallistuja rakentaa omalla toiminnallaan yhdenvertaista, avointa ja kunnioittavaa ilmapiiriä ja keskustelu ympäristöä. (Suomen YK-liitto, 2025b.)

3.3 Sosiaalinen kestävyys elävän musiikin tapahtumissa

Sosiaalinen kestävyys elävän musiikin kentällä nousi laajasti keskusteluun vuonna 2021, kun Instagram-tilit @punkstoo, @metaltoo ja @suomirapstoo toivat esiin seksuaalista häirintää ja asiattonta käytöstä punk-, metalli-, rock-, rap- ja hiphop-musiikkipiireissä (Onali, 2021; Siltanen, 2021). Keskustelun juuret ovat amerikkalaisesta viihde- ja elokuvamaailmasta käynnistyneessä #metoo-kampanjassa, jossa alalla työskentelevät toivat sosiaalisessa mediassa esiin kokemuksiaan seksuaalisesta häirinnästä. Ilmiö laajeni maailmanlaajuisesti ja tuhannet ihmiset jakoivat kokemuksia myös viihde- ja elokuva-alan ulkopuolelta. (Pflum, 2018.)

LiveFIN ry (2023) toteutti vuonna 2022 festivaalien ja konsertti- ja keikkapaikkojen yleisötutkimuksen, jossa 30% festivaalibarometriin vastanneista ja 23% keikka- ja konserttipaikkojen barometriin vastanneista kertoi kohdanneensa epäasiallista käytöstä viimeisen viiden vuoden sisällä. Festivaalibarometrin vastaajista 16% oli kokenut seksuaalista häirintää, mikä oli tutkimuksessa yleisin esiin noussut häirinnän muoto.

Seuraavaksi yleisempiä häirinnän muotoja olivat fyysisesti uhkaavat tilanteet 13% ja sukupuoleen perustuva häirintä 11% (Kinnunen & Lounela, 2023, s. 41). Epäasiallista käytöstä esiintyi eniten esitystä katsoessa, ruuhkatilanteissa ja anniskelualueilla (mt., 2023, s. 42).

Yleensä tekijä oli uhrille tuntematon, mutta tekijät ovat olleet myös tapahtuman työntekijöitä ja 5% vastaajista kertoi tullessa kohdeksi epäasiallisesti järjestyksenalvojen toimesta (mt., 2023, s. 43). Aliedustettuun ryhmään, kuten seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön tai etniseen vähemmistöön, kuulumisen lisäksi merkittävästi epäasiallisen käytöksen kohteeksi joutumista, sillä 49% eli lähes puolet vastaajista oli kokenut epäasiallista käytöstä. (mt., 2023, s. 47.) Yli 75% vastaajista koki turvalliseksi ilmoittaa epäasiallisesta käytöksestä, kuitenkin 66% vastaajista odottaa tapahtumajärjestäjältä lisätoimia yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja epäasiallisen käytöksen poistamiseksi (mt., 2023, s. 49).

Opinnäytetöissä on kartoitettu viime vuosina yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja turvallisemman tilan toteutumista sekä syrjinnän ja häirinnän ilmenemismuotoja musiikkifestivaaleilla. Viivi Rapo (2021) tarkasteli sosiaalisen kestävyuden nykytilaa populaarimusiikin yleisötapahtumissa ja kartoitti käytänteitä, joilla edistää sosiaalista kestävyttä. Selvityksen tulos oli, että sosiaalisen kestävyuden edistämiseksi kaivataan näkyvää toimintaa, konkreettisia käytänteitä ja lisää osaamista. Seuraavat askeleet Rapon mukaan olivat arvotyöskentely, koulutus, hyvien olemassa olevien käytänteiden jakaminen ja uusien luominen sekä sosiaalisen turvallisuuden lisääminen.

Opinnäytetöillä onkin pyritty lisäämään tietoa ja luomaan hyviä käytänteitä musiikkitapahtumille ja tapahtumapaikoille. Tessa Ylinen (2022) tutki, millaisia tekijöitä tulisi huomioida kestävän musiikkitapahtuman tuotannossa, laati tilaajalle oppaan ja ehdotuksia, miten huomioida erilaiset näkökulmat esimerkiksi rekrytoinnissa ja monimuotoisen ohjelmiston suunnittelussa. Opinnäytetyönä on luotu turvallisemman tilan periaatteet ja toteutussuunnitelma Mitäs Mitäs Mitäs -festivaalille (Anna Meller, 2023) ja Kesärauhalle (Beda Kainulainen, 2023), joista jälkimmäiselle laadittiin lisäksi toimintaohjeistus syrjintä- ja häirintätilanteisiin ja näihin liittyvä perehdytysmateriaali esihenkilöille. Jessica Stortz (2023) loi katsauksen Tampereen tapahtumatoimijoiden vastuullisuusosaamisen nykytilaan ja laati toimenpide-ehdotuksia alueen toimijoiden vastuullisuustyön edistämiseksi.

Seksuaalisen häirinnän yleisyyttä, sen ilmenemismuotoja ja keinoja puuttua häirintään musiikkifestivaaleilla tutkittiin Moona Paarton (2018) opinnäytetyössä. Tutkimuksen kyselyyn vastanneista 7% oli kokenut tai havainnut seksuaalista häirintää ja joka viides koki puuttumisen häirintätilanteisiin riittämättömäksi. Farida Albrecht (2021) puolestaan tarkasteli suomalaisen musiikkikasvatuksen kehittämistä antirasistisesta näkökulmasta, ja lopputuloksena syntyi

työkaluja musiikkipedagogeille rasismien ja omien ennakkoajatusten tunnistamiseksi. Työtä voi hyödyntää koko musiikkialalla antirasistisen työn apuvälineenä.

Kokonaisvaltainen turvallisuuden kokemus on myös merkittävä osa festivaalielämystä. Vuoden 2022 festivaalibarometrin mukaan yli 80% vastaajista piti turvallista, kaikkia kunnioittavaa ja syrjimätöntä festivaalia tärkeänä tai erittäin tärkeänä. Samassa tutkimuksessa yli 60% kertoi järjestyksenvalvonnan tason vaikuttavan asiakaskokemukseen. (Kinnunen & Luonila, 2023, s. 15.) Iris Sundelin (2023) tarkasteli opinnäytetyössään tapahtumaturvallisuuden merkitystä osana asiakaskokemusta. Tuloksissa nousi esiin, että turvallisuuden tulisi olla näkyvää esimerkiksi riittävän turvallisuushenkilöstön muodossa ja tieto tapahtuman järjestelyistä ja turvallisuusratkaisuista tuo turvallisuuden tunnetta, millä taas on yhteys asiakkaiden hyvinvointiin ja tapahtumasta nauttimiseen.

Vuodesta 2021 alkaen ovat festivaalit alkaneet panostaa näkyvästi kävijöiden psykologiseen ja sosiaaliseen turvallisuuteen. Monet ottivat ensimmäistä kertaa käyttöön häirintäyhteyshenkilöt, kuten esimerkiksi Provinssi ja Flow Festival (Arrimo, 2024; Uusitupa, 2024). Häirintäyhteyshenkilö auttaa festivaalilla tapahtuman asiakkaita ja henkilöstöä, jotka ovat kokeneet häirintää, kiusaamista, syrjintää tai muuta asiataonta käytöstä. Häirintäyhteyshenkilö antaa keskustelutukea, auttaa ristiriitatilanteiden selvittämisessä ja opastaa tarvittaessa jatkoavun piiriin. (Häirintäyhdyshenkilön opas, 2024, luku: Mikä on häirintäyhdyshenkilö?)

Henkistä tukea tarjoava Mieli ry on tuonut Huolituoli-pisteensä mm. Ruisrockiin ja Provinssiin, jonne festivaalikävijät ovat voineet tulla keskustelemaan mieltään painavista asioista. Flow Festivalin lisäksi mm. Nummirockissa ja Ilosaarirockissa Suomen Punaisen Ristin ensiaputyöntekijät tarjoavat henkistä ensiapua, ja festivaalialueilla kiertää ennalta ehkäisevän päihdetyön työntekijöitä. (Hinkula, 2022; Flow Festival 2025c.) Provinssi lanseerasi kesällä 2024 Provinssi-kaverit, jotka ovat vapaaehtoisia, joita kuka tahansa asiakas pystyi pyytämään seuraksi keikoille, jännittäviin tilanteisiin, ruokailuseuraksi tai yleiseen ajanviettoon. Provinssi-kaverit toimivat häirintäyhteyshenkilön kanssa läheisessä yhteistyössä. (Provinssi, 2025c.)

4 TAPAHTUMATURVALLISUUS

Tässä luvussa määritellään, mitä tapahtumaturvallisuudella tarkoitetaan ja mitkä osatekijät vaikuttavat sen muodostumiseen. Yleisötapahtumissa järjestyksenvalvonta on merkittävä järjestystä ja turvallisuutta ylläpitävä toiminto, ja se on tämän opinnäytetyön keskeinen tutkimuskohde, joten tässä luvussa käsitellään myös järjestyksenvalvonnan tehtäviä ja toimivaltuuksia sekä järjestyksenvalvojan koulutusta, joka on lähtökohtaisesti edellytys poliisin hyväksynnälle järjestyksenvalvojaksi.

4.1 Turvallisuuden käsite

Turvallisuuden käsitteen määritelmä riippuu paljolti näkökulmasta. Turvallisuus on Niemelän (2000, s. 22) mukaan yksi ihmisen perustarpeista. Perustarpeiden tyydytys luo perustan ihmisen hyvinvoinnille, hän toteaa, ja lisää, että turvallisuuden tarve ilmenee suojautumisen ja puolustautumisen tarpeena ulkoisia vaaratekijöitä kohtaan, jatkuvuuden ja järjestyksen kaipuuna sekä pyrkimyksenä henkiseen tasapainoon. Suomen perustuslain (731/1999) 7§:ssä on lueteltu ihmisen perusoikeudet, joihin kuuluvat oikeus henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

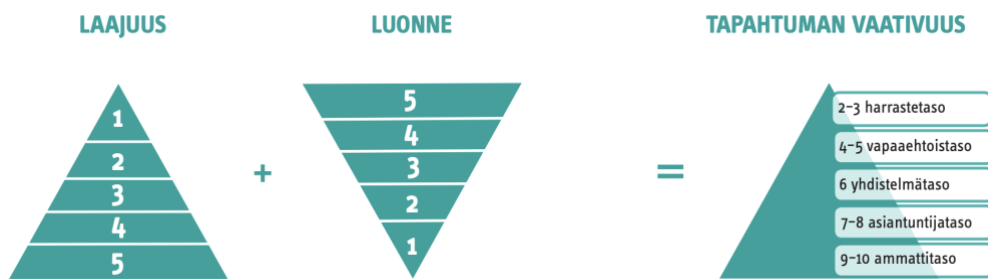
Turvallisuus voidaan jakaa objektiiviseen ja subjektiiviseen turvallisuuteen. Objektiivinen turvallisuus on ulkoista turvallisuutta, joka on konkreettista ja mitattavaa, kuten turvallisuussäädösten mukainen toiminta ja näkyvät turvallisuustoimet kuten ensiapu, järjestyksenvalvonta tai hätäpoistumistiet. Subjektiivinen turvallisuus on ihmisen sisäisesti koettu turvallisuuden tunne ja hänen henkilökohtainen käsitys turvallisuudesta. Tähän vaikuttaa ihmisen elämäkokemus, fyysiset ja psyykkiset olosuhteet, sosiaalinen ympäristö sekä kulttuuri- ja tilannekonteksti. (Niemelä, 2000, s. 21; Isopoussu-Koponen ym., 2022.)

Turvallisuus voidaan nähdä olotilana, jossa riskit ovat hallinnassa ja hyväksyttävän suuruiset yksilöllä tai yhteisöllä. Epävarmuustekijöiden poistaminen, tapahtumisen ja tilanteiden ennakointi sekä asioiden hallitsemattoman muutoksen estäminen lisäävät ihmisen turvallisuuden tunnetta. (Tikkanen ym., 2017, s. 14.) Koettu turvallisuuden tunne on merkittävä osa sosiaalista kestävyyttä. Peruspalvelut ja riittävä toimeentulo ovat sen peruspilareita, mutta siihen vaikuttaa myös esimerkiksi rikollisuus, väkivalta, liikenneturvallisuus sekä onnettomuudet ja tapaturmat. (Alila ym., 2011, s. 12.)

4.2 Mitä on tapahtumaturvallisuus

Tapahtumaturvallisuus muodostuu monista tekijöistä, kuten esimerkiksi ensiavusta, paloturvallisuudesta, järjestyksenvalvonnasta ja elintarviketurvallisuudesta (Tukes, 2025). Yleisötapahtumat ovat kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) alaista toimintaa, mikä velvoittaa tapahtumanjärjestäjän varmistamaan palveluiden ja tavaroiden turvallisuus, ennalta ehkäisemään vaaroja terveydelle ja omaisuudelle sekä poistaa ilmenneitä vaaratekijöitä. Tapahtumajärjestäjän on myös lain velvoittamana laadittava turvallisuusasiakirja.

Alla olevassa kuvassa havainnollistetaan, millaista osaamista tapahtumatuotanto vaatii, kun otetaan huomioon sen laajuus ja luonne:

Kuva 2: Tapahtumaturvallisuuden osaamisvaatimukset. (Tukes, 2023)

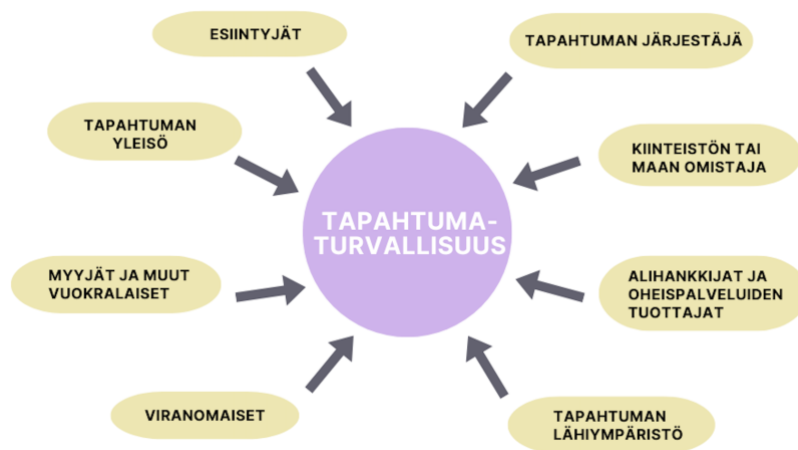
Tukes (2023) määrittelee tapahtuman laajuudelle viisi tasoa:

1. mikrotapahtuma 0–500 pax
2. pientapahtuma 500–2000 pax
3. keskisuuri tapahtuma 2000–10 000 pax
4. suur tapahtuma 10 000–25 000 pax
5. massatapahtuma 25 000 pax tai enemmän

Tapahtuman luonteen viisi tasoa ovat (mt., 2023):

1. ei erityistä vaaraa (esim. seminaari, teatteri, stand up)
2. vähäinen vaara (esim. tori- ja markkinatapahtumat, klubikeikat)
3. korostunut vaara (esim. messut, lastentapahtumat)
4. erityinen vaara (esim. halli- ja ulkokonsertit, kansanjuhla)
5. merkittävä vaara (esim. festivaali, moottoriurheilu)

Kuviosta 2 voi yleistää, että mitä suurempi tapahtuma on kyseessä, sitä ammattitaitoisempaa tapahtuma- ja turvallisuustuotantoa vaaditaan. Toisaalta tapahtuman sisältö ja luonne voi vaikuttaa merkittävästi tapahtuman turvallisuusvaatimuksiin, vaikka kyseessä olisi pieni tapahtuma. Esimerkiksi moottoriurheilu tai ratsastuskilpailut nostavat tapahtumien riskiluokitusta merkittävästi. Tapahtumaturvallisuutta rakennetaan ja siihen vaikuttaa kaikki tapahtumaan osallistuvat tahot. Kuvassa 3 on nimettyjä eri ryhmittymiä, jotka tyypillisesti osallistuvat suur tapahtumiin ja siten vaikuttavat keskeisesti tapahtumaturvallisuuteen:

Kuva 3: Tapahtumaturvallisuutta rakentavat toimijat. Oma kaavio laadittu Tukesin (2025) materiaaleista.

Tapahtuman järjestäjä on aina viime kädessä kokonaisvastuussa tapahtuman turvallisuudesta. Suur tapahtumissa on yleistä, että tapahtuman järjestäjä toimeksi antaa turvallisuuspalveluiden järjestämisen turvallisuusalan yritykselle, jolla on toiminnan harjoittamiseen vaadittu elinkeinolupa. Toimeksiannot sisältävät usein tapahtuman turvallisuusjohdon, suunnittelun ja resursoinnin. Turvallisuuden johtaminen on tapahtuman turvallisuuden ennakkosuunnittelua, turvallisuuden toteutumisen seuranta tapahtuman aikana, reagointia turvallisuusuhkiin sekä turvallisuuden mittaamista ja kehittämistä. Johtamisessa otetaan huomioon paitsi normaaliolot, myös ennakoitavissa olevat poikkeustilanteet. Turvallisuuden johtamiseen sisältyy myös viranomaisyhteistyö sekä vuoropuhelu muiden tapahtuman kumppaneiden kanssa. (Tukes, 2025.)

Kiinteistön tai maan omistajien tulisi määrittää alueen käyttörajoitukset, kuten henkilömäärä ja käyttötarkoitus sekä annettava tapahtumanjärjestäjälle riittävät tiedot ja opastus alueen käyttöön. Alihankkijoiden sekä myyjien ja muiden vuokralaisten on huolehdittava oman vastuualueensa turvallisuudesta, noudatettava järjestäjän turvallisuusohjeita ja ilmoitettava havaituista onnettomuuksista tai puutteista turvallisuudessa. Esiintyjien on suunniteltava

esiintyminen siten, ettei se aiheuta vaaraa. Tapahtuman yleisön tulisi noudattaa tapahtuman järjestäjän turvallisuusohjeita eikä omalla käytöksellään aiheuttaa vaaraa itselle tai muille. Tapahtuma ei saa aiheuttaa vaaraa lähiympäristölle ja sivullisille, ja järjestäjän tulee tiedottaa lähiympäristöä tapahtumasta, sen riskeistä ja mahdollisista häiriöistä. Viranomaisten tehtävä on valvoa lainsäädännön noudattamista sekä tarvittaessa ohjata tapahtuman turvallisuusjärjestelyjä. (mt., 2025.)

4.3 Järjestyksenvalvonnan tehtävät ja toimivaltuudet

Tässä kappaleessa käsitellään järjestyksenvalvonnan tehtäviä ja toimivaltuuksia yleisötilaisuuksien näkökulmasta. Yksityisellä turvallisuusalalla tarkoitetaan useimmiten turvallisuuspalveluita, jotka eivät ole viranomaistoimintaa ja joiden tilaamisesta asiakas voi päättää (Tikkanen ym., 2017, s. 199). Yksityisen sektorin järjestyksenvalvontaa säätelee Suomessa laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015). Järjestyksenvalvontatoiminta on luvanvaraista: ansiotarkoituksessa tapahtuvaa ja toimeksi antoon perustuvaa järjestyksenvalvontaa saa harjoittaa vain turvallisuusalan elinkeinoluvan saanut yritys. Järjestyksenvalvojan tehtävä on järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ja onnettomuuksien estäminen. (Mäkelä ym., 2021, s. 43.) Yleisellä järjestyksellä tarkoitetaan niin kutsutun normaalin tilan säilyttämistä yleisellä paikalla, jonka rauhaa ei kukaan häiritse rangaistavalla teolla tai huonolla ja sopimattomalla käyttäytymisellä. Turvallisuus puolestaan tarkoittaa tässä yhteydessä henkilöiden oikeuksien suojaamista ja yhteiskunnan turvallisuutta uhkaavien tekojen estämistä. (Kerttula, 2010, s. 76.)

LYTP (1085/2015) 26§ määrittelee, että järjestyksenvalvojia voi asettaa kokoontumislain mukaisiin yleisiin kokouksiin ja yleisötilaisuuksiin, yksityistilaisuuksiin, leirintäalueille, merilain mukaisille matkustaja-aluksille, majoitus- ja ravitsemusliikkeisiin sekä yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin. Lisäksi 28§:ssä määritellään, että poliisilaitos voi asettaa järjestyksenvalvojan poliisiin tai rajavartiolaitoksen avuksi terveyden- ja sosiaalihuollon toimipisteisiin, Kansaneläkelaitoksen toimipisteisiin, työ- ja elinkeinotoimistoihin, kauppakeskuksiin, liikenneasemille, satamiin, lentokentille ja joukkoliikenteen kulkuneuvoihin.

Ilman järjestyksenvalvontaa ei ole suuria yleisötapahtumia. Kokoontumislaki (530/1999) turvaa perustuslaissa säädetyn kokoontumisvapauden, ja festivaalit luokitellaan kokoontumislain määrittämiksi yleisötilaisuuksiksi. Kokoontumislain 3§:ssä todetaan, että

yleisötilaisuus ei saa aiheuttaa osallistujille tai sivullisille vaaraa tai ympäristölle haittaa. Yleisötilaisuuden järjestäjä on 17§:n mukaan velvollinen huolehtimaan tapahtuman turvallisuuden ja järjestyksen ylläpidosta. Järjestäjä voi halutessaan toimeksi antaa turvallisuuspalveluiden järjestämisen elinkeinoluvan saaneelle turvallisuusalan yritykselle, kuten laissa yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015) on säädetty. Yleisötapahtumissa järjestyksenvalvojien ei tarvitse kuitenkaan olla elinkeinoluvan haltijan palveluksessa, vaan esimerkiksi seurat voivat suorittaa tapahtuman järjestyksenvalvontaa.

Järjestyksenvalvojan toiminnalle määritellään LYTP 29§:ssä seuraavat periaatteet:

Järjestyksenvalvojan on toiminnassaan asetettava etusijalle sellaiset toimenpiteet, jotka edistävät yleisön turvallisuutta.

Järjestyksenvalvojan on toimittava asiallisesti ja tasapuolisesti sekä sovinnollisuutta edistäen. Järjestyksenvalvojan tulee ensisijaisesti neuvoin ja kehotuksin ylläpitää järjestystä ja turvallisuutta toimialueellaan.

Järjestyksenvalvojan toimenpiteet on suoritettava aiheuttamatta suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi. Toimenpiteiden on oltava perusteltuja suhteessa järjestyksenvalvojan tehtävään ja toimenpiteillä tavoiteltavaan etuun.

Asiallisuuden, tasapuolisuuden ja sovinnollisuuden periaatteet ovat keskeisiä, sillä järjestyksenvalvonnassa käytetään julkista valtaa ja puututaan tarvittaessa ihmisen perusoikeuksiin, minkä on aina perustuttava lakiin. Esimerkiksi pääsyn estossa tapahtumaan järjestyksenvalvoja ei saa asettaa ketään eriarvoiseen asemaan ilman hyväksyttävää syytä. Sovinnollisuuden edistäminen tarkoittaa toimintaa, jossa keskustelemalla, neuvoin ja kehotuksin pyritään välttämään konflikteja ja voimakeinojen käyttöä. (Mäkelä ym., 2021, s. 37, 43.)

Järjestyksenvalvojalla on ilmoitusvelvollisuus tietoonsa tulleista turvallisuutta vaarantavista seikoista ja velvoite ryhtyä toimenpiteisiin yleisön turvaamiseksi ja vaaran aiheuttajan poistamiseksi. Jos järjestyksenvalvoja saa tietoonsa rikoslain 10§:ssä mainitun vakavan rikoksen, on siitä velvollisuus ilmoittaa välittömästi poliisille. (LYTP, 30§) Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi törkeät väkivallanteot, henkirikokset, ryöstöt ja törkeät huumausainerikokset.

LYTP:n 41–48§ antavat järjestyksenvalvojalle oikeuden suorittaa toimialueellaan tiettyjä toimenpiteitä, joita ovat pääsyn estäminen, henkilön poistaminen ja kiinniottaminen, henkilön säilössä pito, rikoksesta epäillyn kiinniottaminen, turvallisuustarkastus, kiellettyjen esineiden ja aineiden poisottaminen ja voimakeinojen käyttö. Laki määrittelee toimenpiteille ehdot,

joiden on täytyttävä, jotta toimenpiteet ovat lainvoimaisia. Järjestyksenvalvoja on velvollinen ilmoittamaan toiminnan kohteena olevalle henkilölle toimenpiteen peruste, eli miksi hänet esimerkiksi poistetaan tapahtuma-alueelta tai miksi pääsy alueelle estetään, sekä laatimaan tapahtumailmoitus, joka on kirjallinen selvitys tapahtumista (Mäkelä ym., 2021, s. 47). Nämä ovat sekä toimenpiteen kohteen että järjestyksenvalvojan oikeusturvan kannalta tärkeitä.

4.4 Järjestyksenvalvojan koulutus

Järjestyksenvalvojan peruskoulutus on 40h kokonaisuus, jonka tavoitteena on antaa koulutuksen suorittaneelle valmiudet toimia järjestyksenvalvojan tehtävässä. Peruskoulutuksen päätteeksi suoritetaan voimankäytön perusteiden näyttökoe sekä kirjallinen teoriakoe, joiden hyväksytyt suorittaminen on edellytys järjestyksenvalvojaksi hyväksymiselle. Kirjallisesta kokeesta 60% on suoritettava hyväksytysti kokeen läpäistäkseen (Ahola, 2017, s. 9). Lisäksi järjestyksenvalvoja voi suorittaa lisäkoulutuksia mm. voimankäyttövälineiden käytöstä, ensiavusta tai liikenteen ohjaamisen koulutuksia. Järjestyksenvalvojan kertauskoulutus 8h on suoritettava viiden vuoden välein, sillä järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen on voimassa enintään viisi vuotta. (Mäkelä ym., 2021, s. 10, 14, 18.)

LYTP:n 40§ määrittää, että järjestyksenvalvojan koulutusta voivat järjestää poliisi, turvallisuusalaa opettavat ammattikoulut sekä yksityiset tahot, joilla on voimassa oleva hyväksyntä järjestyksenvalvojakouluttajaksi sekä edellytykset tarjota ammattitaitoista hätäensiavun ja pelastustoimen koulutusta. Järjestyksenvalvojan peruskoulutuksen opetussisältöön kuuluu mm. järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen prosessi, järjestyksenvalvojan tehtävät ja toimialueet, järjestyksenvalvojan toimintaan vaikuttavat lait ja ihmisen perusoikeudet, fyysisten voimakeinojen käytön teoria ja käytännön harjoitukset sekä järjestyksenvalvontaan liittyvät rikokset. Lisäksi koulutukseen kuuluu pelastustoiminnan ja hätäensiavun kokonaisuudet. (mt., 2021, s. 17.)

Poliisi voi hyväksyä myös tilaisuuden laajuus ja luonne huomioon ottaen kokoontumislain mukaiselle yksittäiselle tapahtumalle tilapäisiä järjestyksenvalvojia koulutuksen saaneiden järjestyksenvalvojen lisäksi (LYTP, 37§). Tilapäisillä järjestyksenvalvojilla on koulutuksen käyneitä järjestyksenvalvojia suppeammat oikeudet, sillä he eivät saa poistaa, ottaa kiinni tai säilöön henkilöä.

Turvallisuusalan yritykset järjestävät myös omalle henkilökunnalleen sisäisiä koulutuksia. Esimerkiksi Securitas Events on järjestänyt koulutuksia mm. asiakaspalvelutaidoista, esteettömyyden huomioimisesta, järjestyksenvalvojan työstä ravintoloissa sekä uhka- ja vaaratilanteissa toimimisesta.

5 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Tässä opinnäytetyössä selvitettiin järjestyksenvalvonnan sosiaalista kestävyyttä musiikkifestivaaleilla ja kartoitettiin järjestyksenvalvojen valmiuksia, tietoa ja taitoja kohdata asiakkaita erityistä sensitiivisyyttä vaativissa tehtävissä. Aineiston ja sen analyysin perusteella annetaan tilaajalle kehittämissuhteita järjestyksenvalvojen osaamisen ja toiminnan parantamiseksi.

Työn tutkimukselliseksi lähestymistavaksi valikoitui tapaustutkimus. Tapaustutkimuksessa valitaan tutkimukselle kohde, josta tuotetaan tietoa. Lähestymistavalle oleellista on halu ymmärtää organisaation tilanne syvällisesti sen todenmukaisessa toimintaympäristössä, ratkaista siellä ilmennyt haaste ja tuottaa kehittämissuhte, joka perustuu tutkimuksellisiin menetelmiin. (Ojasalo ym., 2014, s. 37, 52.) Järjestyksenvalvojat työskentelevät hyvin monimuotoisella kentällä aina joukkoliikenteestä ja virastoista ravintoloihin ja yleisötapahtumiin. Koska jokaisella toimintaympäristöllä on omat erityispiirteet, keskityn opinnäytetyössä yleisötapahtumiin ja vielä rajatumminkin kahteen tapaukseen: musiikkifestivaaleihin Provinssi ja Flow Festival.

Tapaustutkimuksessa valikoitu tapaus tai tapaukset tutkitaan perusteellisesti huomioimalla paikalliset, ajalliset ja sosiaaliset tilanteet ja niiden yhteydet (Laine ym., 2007, s. 10; Ojasalo ym., 2014, s. 52). Lähestymistapa sopii erityisen hyvin epätyypillisten prosessien ja epävirallisen käyttäytymisen tutkimiseen. (Ojasalo ym., 2014, s. 53.) Oma taustani sopii tähän tapaustutkimukseen hyvin, sillä tunnen työhistoriani puolesta festivaalit tuotantoympäristönä hyvin ja työni järjestyksenvalvojana antaa konkreettista näkemystä järjestyksenvalvojan työstä musiikkifestivaaleilla. Tyypillistä tapaustutkimukselle on, että tutkijaa kiinnostaa jokin ilmiö tai tapaus, ja hänellä on siitä aiempaa tietämystä, jonka pohjalta muodostuu tutkimusongelma (Laine ym., 2007, s. 25).

Tapaustutkimus sisältää lähtökohtaisesti useita tutkimusmenetelmiä, ja tässä opinnäytetyössä on sovellettu aineistotriangulaatiota eli aineistoa on kerätty eri lähteistä eri tavoin (Laine ym., 2007, s. 9, 24). Haastattelu on tyypillinen tiedonkeruun menetelmä tapaustutkimuksessa. Koska tapaustutkimuksessa tarkastellaan yleensä ihmisen toimintaa tietyssä kontekstissa, voivat kehitettävän ilmiön asiantuntijat kuvata, selittää ja taustoittaa ilmiöön johtaneita syitä haastattelussa. (Ojasalo ym., 2014, s. 55.) Opinnäytetyössä tarkastellaan järjestyksenvalvojen toimintaa ja valmiuksia kohdata erilaisia asiakkaita ja tilanteita sosiaalisesti kestävästi

festivaaliympäristössä. Asiantuntijaääniä hain kahdesta näkökulmasta: tapahtumien turvallisuuspäälliköiltä, jotka johtavat turvallisuusjärjestelyitä tapahtumissa ja edustavat järjestyksenvalvojia, sekä tapahtumien tuotantopäälliköiltä, jotka ovat turvallisuusalan yrityksen toimeksi antajia ja edustavat asiakaskokemusta niin festivaaliorganisaation kuin festivaalikävijän perspektiivistä.

Toinen aineistonkeruun menetelmä oli kysely, joka teetettiin Provinssissa ja Flow Festivalilla työskennelleille järjestyksenvalvojille. Aineistotriangulaatiolla pyritään paikkaamaan menetelmien heikkouksia ja saamaan aineistosta maksimaalinen hyöty irti (Laine ym., 2007, s. 24). Haastatteluiden tavoite oli täydentää kyselyn kautta kerättyä määrällistä dataa.

Jotta kehittämistyö on vaikuttavaa, on tilaajan sitouduttava kehittämistyöhön ja jalkautettava uusi malli. Sen vaikuttavuutta arvioidaan toisaalta organisaation sisällä, mutta myös miten yleistettävissä kehittämistyön tulos on koko turvallisuusalan toimintaan yleisötapahtumien kontekstissa. (mt., s. 66.)

5.1 Kyselytutkimus

Kysely on tapa kerätä aineistoa, jossa kysymysten muoto on standardisoitu: jokaiselta vastaajalta kysytään samassa järjestyksessä samat asiat ja samalla tavalla (Vilkkä, 2007, s. 28). Kysely on tutkimusmetodina opinnäytetyön tutkimusasetelman kannalta erittäin sopiva, sillä sen avulla saadaan kerättyä laaja aineisto ja vastauksia isolta joukolta ihmisiltä erilaisista aiheista, jotka analyysissa viedään numeeriseen muotoon. Määrällisen tutkimuksen heikkoutena pidetään kerätyn tiedon pinnallisuutta ja vastaajien lähtökohtia vastata kyselyyn, kuten motivaatiota ja lähtötietoja aiheesta. (Ojasalo ym., 2014, s. 121.) Tasapainotan näitä heikkouksia menetelmien moninaisuudella eli yhdistelemällä kvalitatiivista ja kvantitatiivista tutkimusta, jolloin haastattelu metodina tuottaa syvällisempää tietoa aiheesta kuin mitä kyselytutkimus ja määrällinen tutkimus auttaa ilmiöiden yleistettävyyden mittaamisessa. Pyrin laatimaan kyselyyn yksinkertaisia kysymyksiä, tarvittaessa annoin vastausohjeita tai selitin kyselyssä käytettyjä termejä auki.

Keräsin aineiston kahdella Webropol-kyselyllä. Kyselyt lähetettiin Provinssissa 27.–29.6.2024 ja Flow Festivalilla 9.–11.8.2024 työskennelleille järjestyksenvalvojille. Provinssin kysely oli avoinna 29.6.–15.7.2024 ja Flow Festivalin kysely 11.–19.8.2024. Molemmissa tapahtumissa vein viimeisenä festivaalipäivänä järjestyksenvalvojen akkreditointipisteille ja taukotilaan

ilmoituksen kyselystä QR-koodilla, jonka linkki vei verkkokyselyyn. Lisäksi tapahtumien turvallisuuspäälliköt lähettivät sähköpostitse linkin kyselyyn kaikille tapahtumissa työskennelleille järjestyksenvalvojille. Molempien kyselyiden osalta turvallisuuspäälliköt lähettivät yhden muistutusviestin vastaamisesta. Tavoitteena oli kerätä vastaukset kyselyyn mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen, kun kokemukset ovat vielä järjestyksenvalvojien tuoreessa muistissa.

Provinssin järjestyksenvalvojille teetetty kysely keräsi 51 vastausta ja Flow Festivalin 79 vastausta. Yhteensä vastauksia kyselyihin saatiin siis 130 kpl. Flow Festivalilla työskenteli kokonaisuudessaan noin 240 järjestyksenvalvojaa ja Provinssissa 220 järjestyksenvalvojaa, jolloin vastausprosentti oli Provinssin osalta 23% ja Flow Festivalin 33%.

Kyselyn etusivulla vastaajille kerrottiin kyselyn sisältö, mihin heidän vastauksia käytetään, kuka tietoja käsittelee ja miten tiedot tallennetaan. Vastausten luottamuksellinen käsittely on keskeistä, jotta kyselyyn vastaajat kokevat voivansa olla rehellisiä ja tuoda mahdollisia epäkohtia esiin ilman, että he kokevat työpaikkansa uhatuksi. Kysely onkin hyvä metodi henkilökohtaisten asioiden tutkimiseen, sillä se mahdollistaa anonymiteetin (Vilkka, 2007, s. 28). Kohtalaisen hyvää vastausprosenttia selittänee kaksi tekijää: olen kyselyn teettäjän lisäksi monelle tuttu työkaveri, joka koetaan luotettavaksi ja jota halutaan auttaa opinnäytetyön laadinnassa. Lisäksi vastausprosentti osoittaa vastaajien motivaatiota kehittyä työssään ja parantaa olosuhteita työn suorittamiseen. Toisaalta kaikki tapahtumassa työskennelleet järjestyksenvalvojat eivät vastanneet kyselyyn, joten aineiston analyysin tuloksia ei voi kritiikittä yleistää. Vastaamattomuuden taustalla on luultavasti useita syitä, kuten jaksamattomuus, mielenkiinnon puute tai kysely ei vain tavoittanut kaikkia. Kysely saatettiin myös kokea aihepiiriltään ja kysymyksen asettelultaan vaikeaksi tai epämiellyttäväksi.

5.2 Teemahaastattelu

Toinen tässä opinnäytetyössä käytetty aineiston keruun metodi on puolistrukturoitu haastattelu eli teemahaastattelu, joka on rakennettu etukäteen päätettyjen teemojen ympärille ja niitä tarkentaviin kysymyksiin. Haastattelu laadullisena menetelmänä täydentää kvantitatiivisen kyselyn menetelmää, sillä haastatteluilla on mahdollista kerätä runsaasti syvällistä tietoa tutkimusaiheesta, kun haastateltavat on valittu huolellisesti heidän aihepiiriin asiantuntijuuteen perustuen. Haastattelussa korostuu haastateltavan tulkinnat, asioille annetut merkitykset ja miten merkityksiä syntyy vuorovaikutuksessa. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, s. 87.)

Puolistrukturoitu haastattelu mahdollistaa luonnollisen vuorovaikutustilanteen, kun kysymyksiä voi esittää eri järjestyksessä erilaisia sanamuotoja käyttäen (Ojasalo ym., 2014, s. 108). Haastattelun etu on myös sen joustavuus, sillä haastattelutilanne mahdollistaa tarkentavien kysymysten esittämisen, väärinkäsitysten oikaisun ja kysymysten toistamisen (Tuomi ym., 2018, s. 85–86).

Haastattelut ovat kahdensuuntaisia vuorovaikutustilanteita ja ne edellyttävät onnistuakseen osallistujien välistä luottamusta. Haastateltaville on kerrottava mihin heistä kerätty tietoa käytetään, kuka tietoa käsittelee ja mihin se tallennetaan. (Ojasalo ym., 2014, s. 108.)

Tähän opinnäytetyöhön haastateltiin neljää henkilöä:

- **Kalle Halonen**, Provinssin turvallisuuspäällikkö (Securitas Events)
Haastattelu nauhoitettiin 16.7.2024
- **Peppi Arrimo**, Provinssin tuotantopäällikkö
Haastattelu nauhoitettiin 24.7.2024
- **Ari Solja**, Flow Festivalin turvallisuuspäällikkö (Securitas Events)
Haastattelu nauhoitettiin 14.8.2024
- **Katariina Uusitupa**, Flow Festivalin tuotantopäällikkö
Haastattelu nauhoitettiin 22.8.2024

Kaikki haastattelut toteutettiin Teams-haastatteluina ja nauhoitin ne älypuhelimeni sanelin-työkalulla. Haastattelut tallensin oppilaitoksen tarjoamaan henkilökohtaiseen OneDrive-pilvipalveluun. Nauhoitetut haastattelut on litteroitu eli kirjoitettu auki referoituna yleiskielellä, sillä ainoastaan sisällöllä on tutkimusasetelman kannalta merkitystä. Haastateltavat valikoituivat tapaustutkimuksessa käsiteltyjen case-festivaalien, Provinssi ja Flow Festival, perusteella. Turvallisuuspäälliköt tuovat esiin tapahtumaturvallisuuden näkökulmia turvallisuuspalveluja tarjoavan yrityksen ja järjestyksenvalvojien näkökulmasta. Festivaalien tuotantopäälliköt puolestaan antavat toimeksiantajan näkemyksiä, odotuksia ja toiveita turvallisuuspalveluiden toteuttamisesta sekä asiakaskokemuksesta.

Kalle Halonen on työskennellyt tapahtumaturvallisuuden parissa vuodesta 2009 alkaen. Uransa hän aloitti järjestyksenvalvojana ja vuosina 2017–2024 hän toimi Securitas Eventsillä projektipäällikkönä vastaten eri kokoisten tapahtumien turvallisuusjärjestelyistä. Työhön sisältyi tapahtumakohtaisesti mm. budjetointi, turvallisuussuunnittelu ja henkilöstöhallinto.

Provinssissa Halonen on työskennellyt vuodesta 2015 alkaen, aluksi tilannekeskuksen päivystäjänä ja apulaisturvallisuuspäällikkönä. Tapahtuman turvallisuuspäällikkönä Halonen toimi vuosina 2019–2024. (Halonen, 2024.)

Peppi Arrimo on Provinssin tuotantopäällikkö ja työskentelee lisäksi freelancerina stage managerina erilaisissa tapahtumissa. Arrimo on työskennellyt tapahtuma-alalla vuodesta 2012 alkaen. Provinssissa Arrimo aloitti vuonna 2015 edeten harjoittelijasta tuottajaksi ja vuonna 2024 hänet nimitettiin tuotantopäälliköksi. (Arrimo, 2024.)

Ari Solja toimii Securitas Eventsin projektipäällikkönä. Hänen toimenkuvaan kuuluvat tapahtumaturvallisuuden suunnittelu, suurasiakkuuksista vastaaminen, myynti Etelä-Suomen alueella ja paikoin myös tapahtumatuotannot. Securitas Eventsillä Solja aloitti freelancerina vuonna 2009 ja vuodesta 2018 hän on ollut yrityksen vakituinen työntekijä. Tätä ennen hän ehti toimia 15 vuotta järjestyksenvalvojana mm. ravintoloissa. Solja myös opettaa oppilaitoksissa ja kouluttaa erilaisia ryhmittymiä tapahtumaturvallisuudesta. Flow Festivalin turvallisuuspäällikkönä Solja on toiminut vuodesta 2018 alkaen. (Solja, 2024.)

Katariina Uusitupa on Flow Festivalin tuotantopäällikkö ja operatiivinen johtaja. Hän on työskennellyt festivaalilla nykyisessä tehtävässään vuodesta 2020 alkaen ja tapahtuma-alalla freelancer-tuottajana useita vuosia. Uusitupa on toinen We Jazz -festivaalin perustajista ja sen toiminnanjohtaja. (Uusitupa, 2024.)

Arrimon kanssa olemme entuudestaan tuttuja, sillä hän on toiminut esihenkilönäni Provinssissa. Halosen kanssa tunnemme myös Provinssista ja Securitas Eventsin muista tapahtumista, minkä lisäksi hän on tämän opinnäytetyön toimeksiantajan edustaja Securitas Eventsiltä. Soljan ja Uusituvan kanssa tapasimme toisemme ensimmäisen kerran opinnäytetyön tekemisen yhteydessä.

5.3 Aineiston analyysimenetelmät

Laadin kyselytutkimuksen aineistosta Webropolissa raportin, jossa yhdistyivät Provinssin ja Flow Festivalin kyselyiden tulokset yhteen raporttiin. Tämä oli mahdollista, koska kyselyt olivat identtiset. Vastausten numeerinen tieto on esitetty joko prosentuaalisina lukuina graafeissa tai tekstissä, tai vastausten lukumäärinä tekstimuodossa. Prosenttiluvut on pyöristetty lähimpään kokonaislukuun, koska desimaalin tarkkuus ei tässä tutkimuksessa ole tulosten kannalta oleellista. Prosenttiluvut auttavat hahmottamaan, missä suhteessa muuttujat

ovat toisiinsa. Tunnusluvut puolestaan toimivat hyvin, kun halutaan esittää tiettyä lukua koskevaa tietoa. (Vilka, 2007, s. 135, 141.)

Kyselytutkimusten tulosten havainnollistamiseen käytin pylväsdiagrammeja. Sen avulla tieto tuodaan yksinkertaiseen ja nopeasti luettavaan muotoon, annetaan jakaumasta yleiskuva tai havainnollistetaan ja painotetaan jotain tietoa ja sen laadullisia ominaisuuksia (Vilka, 2007, s. 135). Diagrammeissa on eroteltu Provinssin ja Flow Festivalin kyselyyn osallistuneiden vastaukset, jotta eroja ja yhtäläisyyksiä tapahtumien kesken voidaan tarkastella. Tarkastelin analyysissä lähinnä vastaajien kokonaisjoukon vastauksia, mutta tein myös muutamia suodatuksia nähdäkseni, eroaako esimerkiksi toimintaryhmän jäsenten tai naispuolisten järjestyksenvalvojien vastaukset vastausten kokonaiskeskiarvosta. Kysely sisälsi myös avoimia kysymyksiä, joiden avulla olen tekstissä tarkentanut pylväsdiagrammien numeraalista tietoa, antanut esimerkkejä ja konteksteja. Paikoin olen hyödyntänyt myös suoria sitaatteja avoimista kysymyksistä.

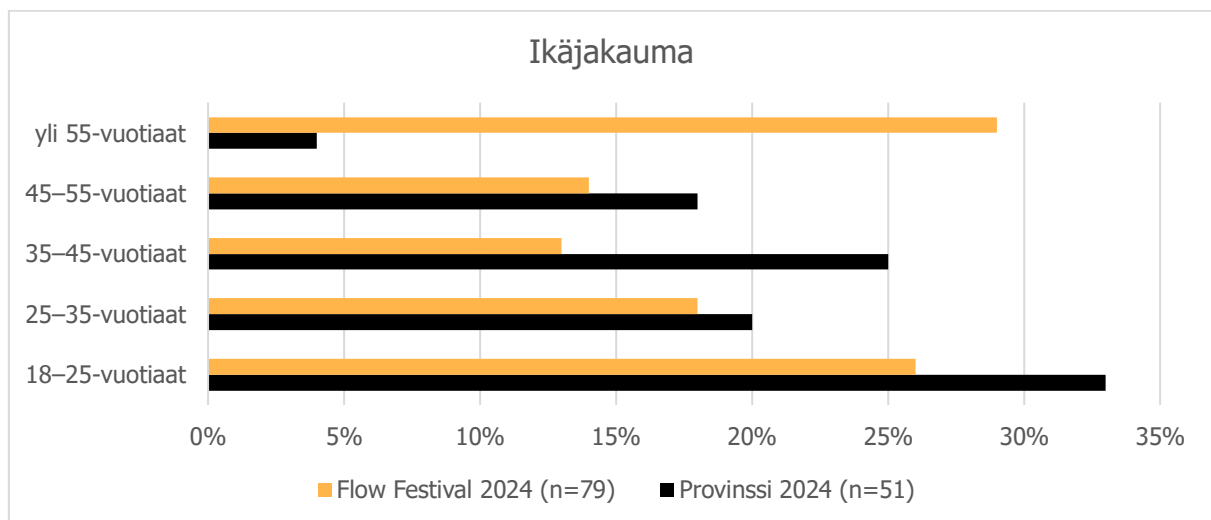
Haastatteluiden analyysissa valitsin menetelmäksi sisällönanalyysin, jossa tutkittavasta ilmiöstä pyritään saamaan yleiseen muotoon tiivistetty kuvaus luokittelemalla, teemoittamalla tai tyypittelemällä aineisto (Tuomi & Sarajärvi, 2018, s. 117). Menetelmällä luodaan haastatteluaineistolle järjestys, jotta selkeiden ja luotettavien johtopäätöksen teko tutkittavasta ilmiöstä on mahdollista (mt., 2018, s. 122).

Haastattelut oli helppo purkaa teemoittain, sillä haastattelurungot oli jaettu neljään teemakokonaisuuteen. Litteroin kaikki haastattelut näiden teemojen ja niitä tarkentavien haastattelukysymysten alle, jonka jälkeen yhdistin keskeisimmät löydökset yhteen tiedostoon. Käsittelin festivaalien turvallisuuspäälliköiden ja tuotantopäälliköiden haastatteluja erillisinä kokonaisuuksina, sillä haastattelurungot olivat sisällöltään erilaiset ja niiden funktio analyysissä poikkesivat toisistaan. Turvallisuuspäälliköiden haastatteluaineisto täydentää järjestyksenvalvojilta kyselyllä kerättyjä tuloksia, mikä auttaa tekemään johtopäätöksiä, arvioimaan yleistettävyyttä ja tekemään johtopäätöksiä. Tuotantopäälliköiden haastatteluita käytettiin kuvaamaan turvallisuuspalvelun tilaajan odotuksia ja kokemuksia järjestyksenvalvojien kestävästä toiminnasta, mitä hyödynnetään erityisesti kehittämisehdotusten laadinnassa.

6 AINEISTON ANALYYSI

Aloitan aineiston analyysin esittelemällä kyselyyn vastanneiden järjestyksenvalvojien taustatiedot, kuten iän, sukupuolen, työtehtävän festivaalilla sekä kokemuksen järjestyksenvalvojana toimimisesta. Tämän jälkeen olen jakanut kyselyn ja haastatteluiden avulla kerätyn tiedon teemakokonaisuuksien alle. Aloitan luomalla haastatteluaineiston pohjalta katsauksen tarkastelussa olevien festivaalien turvallisuussuunniteluun ja sujuvuuteen kesällä 2024. Tämän jälkeen analysoin kyselyn teemoja, jotka ovat kokemukset ja havainnot erilaisista häirinnän ja epäasiallisen käytöksen muodoista, oman toiminnan sekä esihenkilöiden toiminnan reflektointi sekä järjestyksenvalvojan koulutuksen, perehdytyksen sekä johtamisen vaikutus tehtävien suorittamiseen.

Kyselyyn vastanneiden järjestyksenvalvojien ikähaarukka oli varsin laaja. Erityisen kiinnostava huomio on kahden tapahtuman vastaajien suurimman ikäryhmän ääripäät. Provinssissa 18–25-vuotiaat muodostavat vastaajista suurimman ikäryhmän (33%), kun taas Flow Festivalin suurin ikäryhmä oli yli 55-vuotiaat (29%). Flow Festivalilla työskenteli runsaasti myös 18–25-vuotiaita (26%), mutta Provinssissa yli 55-vuotiaiden osuus vastaajista oli vain 4%.

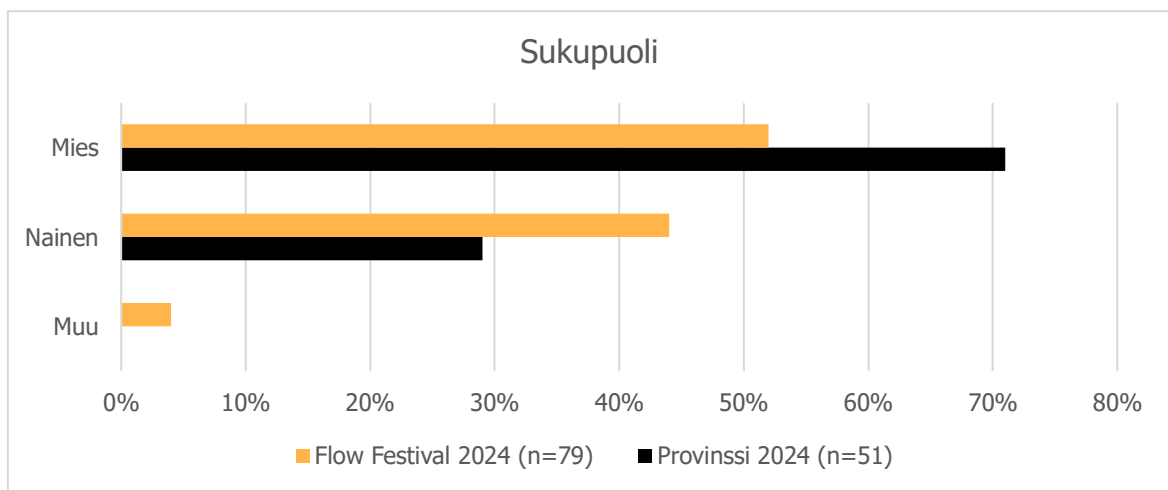

Kuvio 4: Järjestyksenvalvojien ikä Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

Ikäjakauman suurta eroa selittänee pitkälti tapahtumien maantieteellinen sijainti. Provinssiin, kuten muillekin maakunnissa järjestettävillä festivaaleilla, haetaan järjestyksenvalvoja ympäri Suomea, koska paikallinen työvoima eri riitää suur tapahtuman vaatimiin järjestyksenvalvonnan tarpeisiin. Festivaaleille järjestetään yhteiskuljetuksia Helsingistä ja Tampereelta, ja majoitus

on usein koulumajoituksessa, mikä ei välttämättä vanhemmissa ikäluokissa tunnu houkuttelevalta. Flow Festival järjestetään Helsingissä, missä koulutettua työvoimaa on runsaasti ja töihin voi kulkea omasta kodista käsin. On myös mahdollista, että nuoremmat ikäluokat vastasivat kyselyyni Provinssissa ja ajattelivat, ettei siihen tarvitse vastata uudestaan Flow Festivalilla.

Vastaajien sukupuolijakaumassa oli festivaalikohtaisia eroja. Provinssissa 71% vastaajista oli miehiä ja 29% naisia. Flow Festivalilla vastaajien sukupuolijakauma oli tasaisempi: miehiä oli 52%, naisia 44% ja sukupuolekseen muun ilmoittaneita 4%. Kaikki vastanneet yhteenlaskettuna prosenttijakauma oli miehet 59%, naiset 38% ja muu sukupuoli 2%.

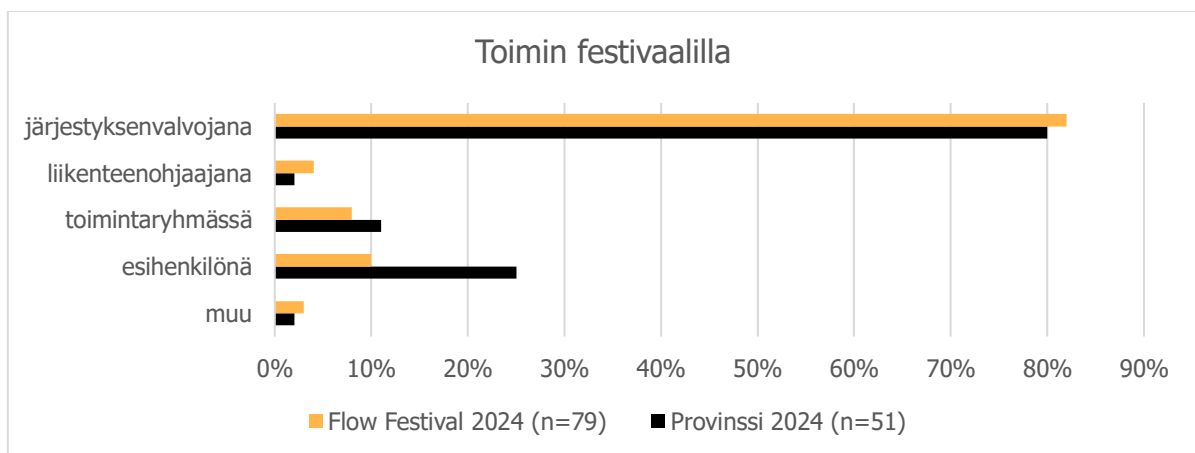

Kuvio 5: Järjestyksenvalvojen sukupuolijakauma Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

Vastaajista lähes kaikilla oli järjestyksenvalvojakortti, vain kolme vastaajista toimi väliaikaisina järjestyksenvalvojina. Vastaajista valtaosa on toiminut järjestyksenvalvojana 1–10 vuotta. Provinssissa vain 4% ilmoitti olleensa järjestyksenvalvojana ensimmäistä kertaa, Flow Festivalilla ensikertalaisia ei ollut vastaajien joukossa lainkaan. Samansuuntainen kokemustausta kävi ilmi kun kysyttiin, kuinka monta kertaa vastaaja on työskennellyt festivaaleilla järjestyksenvalvojana. Lähes puolet vastaajista oli työskennellyt yli kymmenellä festivaalilla ja alle 10% työskenteli festivaaliympäristössä järjestyksenvalvojana ensimmäistä kertaa.

Noin 80% vastaajista toimi Provinssissa ja Flow Festivalilla järjestyksenvalvojan tehtävissä ja noin 10% toimintaryhmässä. Toimintaryhmä on joukko järjestyksenvalvojia, jotka kiertävät tapahtuma-alueella suorittamassa erilaisia tehtäviä, ja ovat varustautuneet ja varautuneet voimankäyttötilanteisiin. Provinssissa työskennelleistä järjestyksenvalvojistakin 25% ilmoitti

toimineensa esihenkilönä, Flow Festivalilla vastaava luku oli 10%. Vain muutama prosentti vastaajista toimi liikenteenohjauksessa tai muissa tehtävissä, kuten narikassa. Kyselyssä vastaajat pystyivät valitsemaan useita tehtäviä, sillä esimerkiksi esihenkilö saattoi toimia samalla myös yhtenä toimintaryhmäläisenä tai tehtävät saattoivat vaihdella tapahtuman aikana, esimerkiksi yhtenä päivänä henkilö saattoi olla liikenteenohjauksessa ja toisena järjestyksenvalvojana. Aineiston analyysissä viitataan järjestyksenvalvojiin, kun puhutaan koko vastaajien joukosta. Jos analyysissä viitataan spesifisti tiettyjä työtehtäviä suorittaviin, mainitaan tehtävä tässä yhteydessä.

Kuvio 6: Järjestyksenvalvojen tehtävät Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

6.1 Yleisesti Provinssin ja Flow Festivalin turvallisuudesta

Kuten tämän työn tapahtumaturvallisuutta käsittelevässä teoriaosuudessa jo mainittiin, voi turvallisuuden tai turvattomuuden kokemusta tarkastella objektiivisella tai subjektiivisella tasolla. Turvallisuus on sosiaalisen kestävyuden yksi osa-alueista, joten on oleellista luoda katsaus siihen, miten Provinssin ja Flow Festivalin turvallisuutta rakennetaan ja ylläpidetään. Tämän luvun sisältö pohjautuu Provinssin turvallisuuspäällikön Kalle Halosen ja Flow Festivalin turvallisuuspäällikön Ari Soljan haastatteluihin.

Tapahtuman turvallisuutta suunnitellaan ympäri vuoden, mutta yhteydenpito järjestäjän ja Securitas Eventsin kanssa tiivistyy kesää kohti. Aluesuunnittelussa mietitään yhdessä mm. rakenteiden sijoituspaikkoja, tekniikkaa, yleisön kulkuväyliä, aluekarttaa, portteja ja mihin valvontakameroita sijoitetaan. Edellisvuoden kehittämiskohteet käydään läpi ja korjataan toimintaa. Halosen mukaan turvallisuuspalvelujen tuottajan tulee osata osana ostettua ammattitaitoa nimetä pohjakartan vahvuudet, mutta myös ongelmakohdat esimerkiksi

yleisölogistiikan kannalta. Resursointia, eli kuinka paljon järjestyksenvalvoja ja muuta turvallisuushenkilökuntaa tapahtumaan tarvitaan, tehdään myös yhteistyössä järjestäjän kanssa. Lisäksi turvallisuutta ylläpidetään tapahtuman aikana Soljan ja Halosen mukaan mm. kameravalvonnalla, aluevartioinnilla, seuraamalla aktiivisesti sääennusteita ja aluetta yleisesti tarkkailemalla, esimerkiksi onko maastossa vaaraa aiheuttavia elementtejä tai onko ensiapu huomannut tehtävissä toistuvia kaavoja.

Solja mainitsee, että turvallisuuden tunteen syntymistä edesauttaa ennakkoviestintä ja alueen ilme ja siisteys. Tieto tuo turvallisuuden tunnetta, joten yleisölle tulee viestiä mahdollisimman paljon siitä, millaiseen tapahtumaan he ovat tulossa ja mitä sieltä löytyy. Siisti ja huoliteltu tapahtuma-alue luo myös turvallisuutta, huolimattomuus ja epäsiisteys puolestaan lisäävät turvattomuutta. Halonen lisää, että henkilökunnan osaamisen ja ammattitaidon on myös vastattava tehtävän vaativuutta, sillä tietyt tehtävät vaativat enemmän taitoa kuin toiset. Solja täydentää, että järjestyksenvalvojan täytyy olla tehtäviensä tasalla ja tietää mitä tekee, sillä epävarmuus ei luo turvallisuuden tunnetta. Tälle kaikille pohjan luo laadukas perehdytys.

Provinssi ja Flow Festival ovat tehneet jo usean vuoden ajan yhteistyötä Securitas Eventsin kanssa, Provinssi vuodesta 2015 ja Flow Festival vuodesta 2018 alkaen. Tapahtumien järjestäjät ja turvallisuuspäälliköt ovat tulleet toisilleen hyvin tutuiksi, molemmin puolin tunnetaan työskentelytavat ja tapahtuma-alue erittäin hyvin. Molemmat turvallisuuspäälliköt kiittelevät festivaalijärjestäjiä ammattitaidosta ja siitä, että turvallisuusasiat ja vastuullisuus otetaan vakavasti ja niihin panostetaan, mikä näkyy niin tapahtuman tuotannossa kuin viestinnässäkin. Securitas Events myös kouluttaa tapahtumajärjestäjiä esimerkiksi työturvallisuudesta ja kriisiviestinnästä. Halonen pohtii, että pitkäjänteinen työ festivaalialueen kehittämiseksi yhteistyössä järjestäjän ja Seinäjoen kaupungin kanssa yhdistettynä koko ajan ammattimaisempaan järjestyksenvalvontaan kantaa hedelmää, sillä tapahtumaan liittyvien viranomaistehtävien määrä sekä alueen ulkopuoliset järjestyshäiriöt ovat vähentyneet.

Festivaalin aikana yhdeksi tärkeimmäksi näkyväksi turvallisuutta ja järjestystä ylläpitäväksi toiminnaksi turvallisuuspäälliköt nimeävät järjestyksenvalvonnan, jonka he näkevät osana festivaalin kokonaispalvelua ja osana kävijäkokemusta. Epäkohtiin puututaan määrätietoisesti ja aktiivisesti ja asiakkaan ongelmat otetaan vakavasti. Solja tiivistää: ”Jokainen asiakkaan ongelma on järjestyksenvalvojan asia”.

Molemmat festivaalit sujuivat niin festivaalien tuotantopäälliköiden kuin Securitas Eventsin mukaan hyvin ja rauhallisissa merkeissä kesällä 2024. Sekä Provinssin että Flow Festivalin kävijäkyselyiden perusteella asiakkaat olivat tapahtumaan hyvin tyytyväisiä, ja erityistä kiitosta saivat hyvät tapahtuma-alueen järjestelyt ja palveluiden sujuvuus (Flow Festival, 2024; Provinssi, 2024). Solja ja Halonen kertovat, että järjestyksenvalvonnan toimenpiteitä, kuten alueelta poistoja tai kiinniottoja, oli päivittäin muutamia, mikä on hyvin vähän suhteessa festivaalien päiväkohtaiseen kävijämääriin, joka oli 20 000–32 000 haarukassa. Suurin osa järjestyksenvalvojen toimenkuvista on kulunvalvontaan sekä yleisön ohjaamiseen ja opastamiseen liittyvää. Päihtyneen henkilön poistaminen on Soljan ja Halosen mukaan järjestyksenvalvojen yleisin toimenpide festivaaleilla.

Festivaalien teettämien kävijäkyselyiden tulokset turvallisuuden kokemuksesta tapahtumissa ovat hyvät: Flow Festivalin kävijäkyselyn vastaajista 50% antoi tapahtumalle viisi tähteä yleisestä turvallisuudesta ja 39% neljä tähteä (Flow Festival, 2024). Provinssin kävijäkyselyyn vastanneista peräti 96% koki olonsa fyysisesti erittäin tai melko turvalliseksi tapahtumassa ja 97% koki tapahtuman psykologisesti turvalliseksi (Provinssi, 2024).

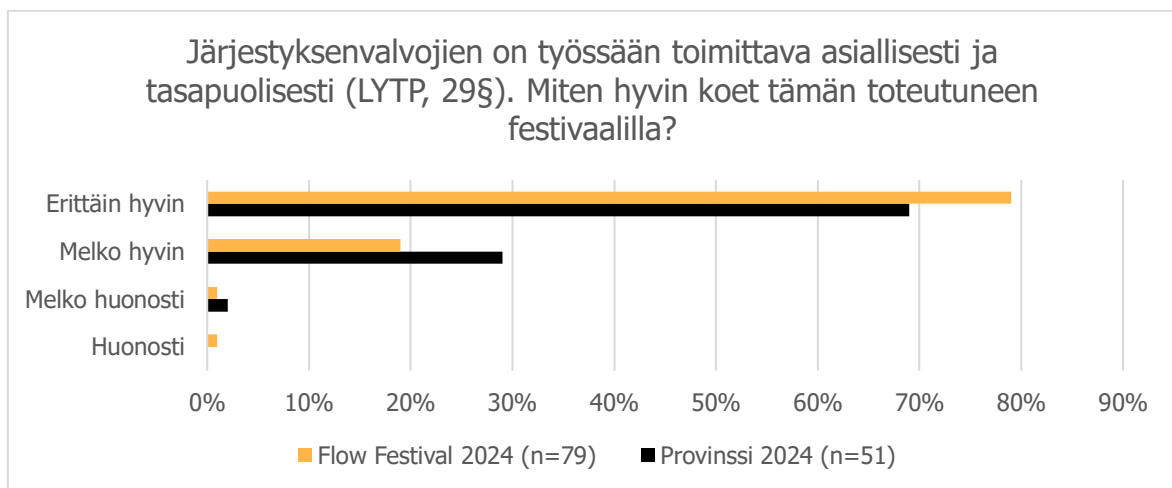
Sekä Provinssin että Flow Festivalin turvallisuuspalvelut tekivät tiivistä yhteistyötä häirintäyhteyshenkilön kanssa. Flow Festivalilla häirintäyhteyshenkilö tuli ostopalveluna Securitas Eventsiltä. Halosen mukaan Provinssissa häirintäyhteyshenkilöllä oli hyvin vähän tehtäviä, vaikka häirintätapauksia tulee nykyään paljon enemmän tietoon kuin aiemmin. Samanlainen kokemus on Soljalla Flow Festivalista. Monet asiakkaat, jotka ilmoittavat järjestyksenvalvojalle häirinnästä, eivät halunneet jatkotoimenpiteitä tai häirintäyhteyshenkilöä paikalle. Usein tekijän nuhtelu tai paikalta poistaminen oli häirinnän uhrille riittävä toimenpide. Solja muistuttaa, että häirintäyhteyshenkilöt ovat tapahtumissa suhteellisen uusi toimija, ja järjestyksenvalvojat eivät aina muista hyödyntää heitä, sillä ovat tottuneet ratkaisemaan tapauksia itse. Hän näkee, että hyvä häirintäyhteyshenkilö on tapahtumassa erittäin tarpeellinen, ja Flow Festivalilla häirintäyhteyshenkilö työskentelee jo ennen festivaalia tapahtumarakentamisen aikana ja vielä festivaalin jälkeen purussa, jos henkilöstö tai asiakkaat haluavat ottaa tapahtuman jälkeen yhteyttä.

6.2 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo järjestyksenvalvojan työssä

Järjestyksenvalvojat Provinssissa ja Flow Festivalilla pitävät kyselyn mukaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta hyvin tärkeänä. Kyselyssä kysyttiin, miten tärkeänä arvona koet

yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon työssäsi järjestyksenvalvojana. Asteikolla 0 ei lainkaan tärkeä – 10 erittäin tärkeä vastausten keskiarvo oli 9,2. Arvot ovat vastausten perusteella sisäistetty hyvin, ja tähän onkin kiinteästi liitoksissa LYTP:n 29§:ssä määritelty järjestyksenvalvojan asiallisuuden ja tasapuolisuuden toimintaperiaate, joiden toteutumista kyselyssä kartoitetaan.

Festivaalien järjestyksenvalvojista lähes kaikki (98%) kokevat tasapuolisuuden ja asiallisuuden periaatteen toteutuvan työssään hyvin tai erittäin hyvin, mikä näkyy kuviossa 7. Vain 2% vastasi periaatteiden toteutuvan huonosti tai erittäin huonosti. Avoimissa vastauksia aiheesta saatiin 19 kpl. Useammassa vastauksessa toistui järjestyksenvalvojan oman ideologian, asenteiden tai arvojen negatiiviset vaikutukset asiakaskohtaamiseen (7). Lisäksi mainintoja saivat mm. väliaikaisten järjestyksenvalvojen vaihteleva kyky suorittaa tehtäviään (2) tai provosoituminen asiakkaasta (2). Toisaalta myös joustavuus ja kohtuullisuusperiaatteen noudattaminen koettiin tärkeänä, jolloin yleisistä ohjeista voi harkinnanvaraisesti poiketa.

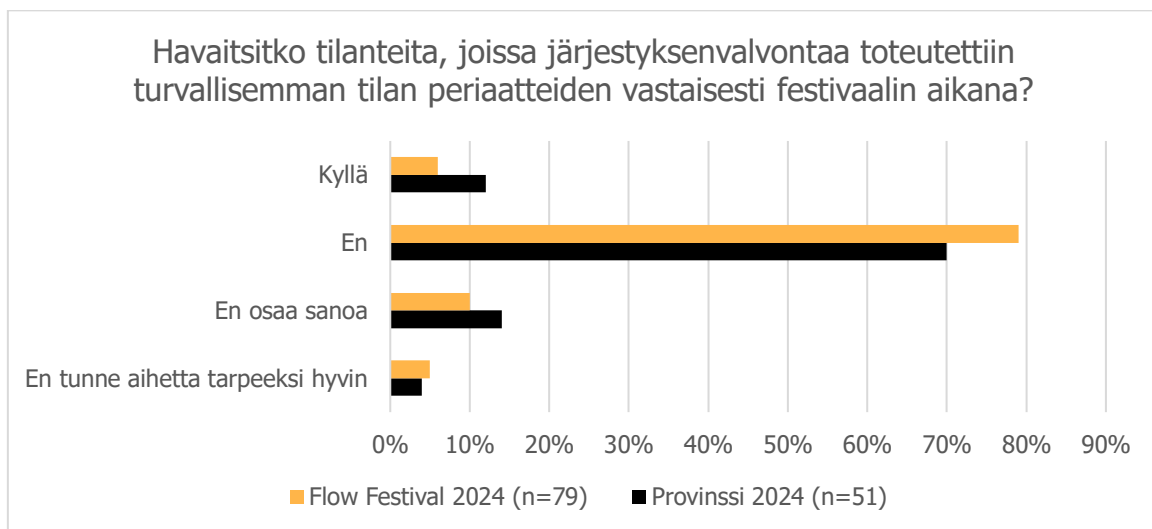
Kuvio 7: Miten järjestyksenvalvojen työssä toteutuivat asiallisuuden ja tasapuolisuuden periaatteet Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

Kyselyyn vastanneista järjestyksenvalvojista yli 90% kokee tuntevansa turvallisemman tilan periaatteet hyvin. Epävarmoja osaamisestaan oli Flow Festivalin järjestyksenvalvojista 5% ja Provinssin 8%. Turvallisemman tilan periaatteet eivät olleet tuttuja 4% Flow Festivalin järjestyksenvalvojista.

Turvallisuuspäälliköt näkevät, että järjestyksenvalvoijat ymmärtävät turvallisemman tilan periaatteet keskimäärin hyvin, ja kehitystä niiden haltuun otossa tapahtuu koko ajan. Molemmat näkevät haasteena järjestyksenvalvojen suuren kirjon ja vaihtuvuuden. Securitas Eventsillä aloittaa joka kuukausi kymmeniä uusia työntekijöitä ja haasteena on, miten heille saadaan hyvät

käytänteet työntekoon juurrutettua heti työsuhteen alusta saakka, kun tietoa tulee niin paljon. Työntekijöiden työkokemus ja elämäkokemus on myös kirjavaa: joukkoon mahtuu päivätyönään esimerkiksi psykiatrisena sairaanhoitajana tai opettajana työskenteleviä, mutta myös henkilöitä, jotka eivät ole työllistyneet muualle, jolloin motivaatio työhön ei välttämättä ole korkea eikä henkilöllä ole koulutusta tai työkokemuksen tuomaa tietotaitoa ja osaamista.

Kuviossa 8 valtaosa (75%) kaikista kyselyyn vastanneista järjestyksenvalvojista ei havainnut tilanteita, joissa järjestyksenvalvontaa oltaisiin toteutettu turvallisemman tilan periaatteiden vastaisesti. Järjestyksenvalvojista 9% raportoi havainneensa tilanteita, joissa toimittiin turvallisemman tilan periaatteiden vastaisesti ja 16% ei osannut sanoa tai koki, etteivät tunne aihetta riittävän hyvin ottaakseen kantaa.

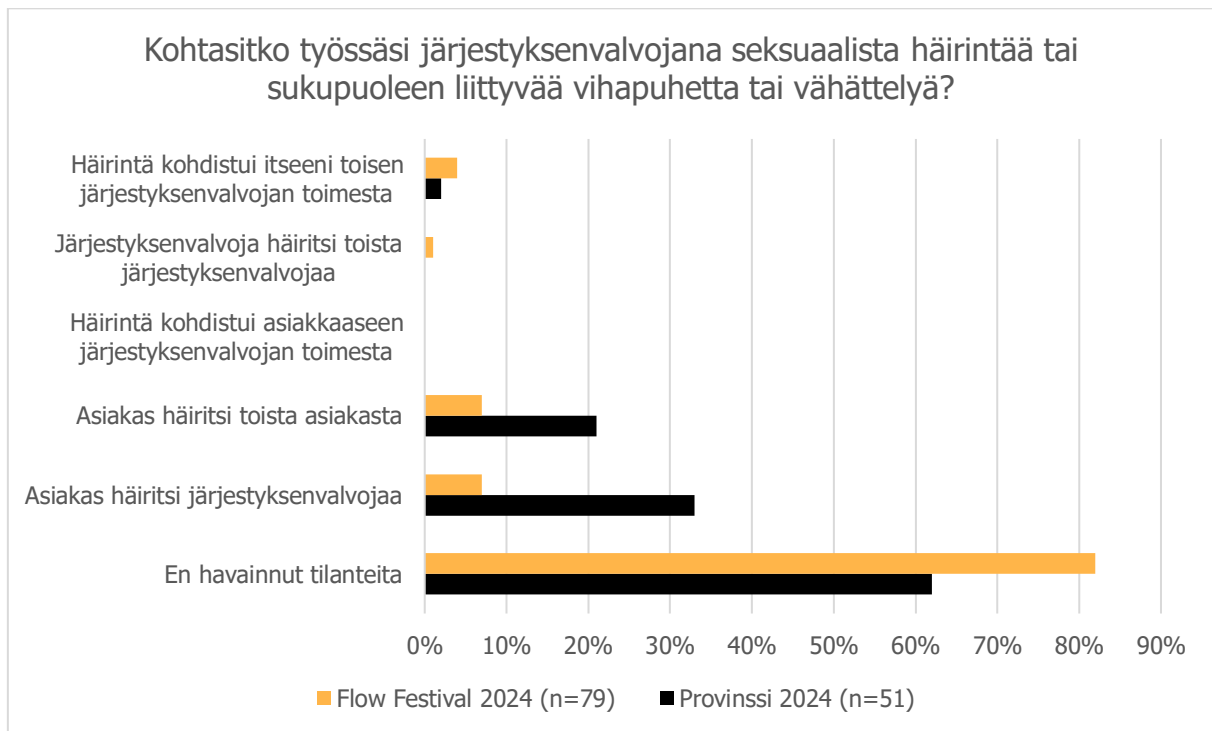
Kuvio 8: Järjestyksenvalvojien havainnot turvallisemman tilan toteutumisesta järjestyksenvalvontatyössä Provinsissa ja Flow Festivalilla 2024.

Epävarmuutta voi selittää järjestyksenvalvojien tehtäviin liittyvä ristiriitaisuus, sillä osa tehtävistä velvoittaa järjestyksenvalvojan puuttumaan ihmisen perusoikeuksiin, kuten henkilökohtaiseen koskemattomuuteen tai liikkumisvapauteen, ja tehtävien suorittaminen saattaa vaatia käskyttämistä ja voimakeinojen käyttöä. Toimenpiteiden, joissa puututaan ihmisen perusoikeuksiin, on aina perustuttava lakiin ja toimenpiteet on suoritettava aiheuttamatta suurempaa haittaa tai vahinkoa kuin mitä on välttämätöntä sekä oltava suhteellisuusperiaatteen mukaisia (Mäkelä ym., 2021, s. 37 & 43). Toimenpiteitä ei aina voida välttää muiden ihmisten ja omaisuuden turvallisuuden varmistamiseksi.

Toisaalta Halonen toteaa, että ehdoton enemmistö järjestyksenvalvojan tehtävistä festivaaleilla on yleisön opastusta ja ohjausta, joissa ei millään muotoa puututa ihmisen perusoikeuksiin. Solja täydentää, että järjestyksenvalvonnassa on tapahtunut viime vuosina kehitystä kohti asiakaspalvelukeskeisyyttä. Järjestyksenvalvonta puuttuu tapahtumissa epäkohtiin ja turvallisuutta vaarantaviin tekijöihin, mutta puuttumistapojen sensitiivisyydessä on Soljan mukaan vielä petrattavaa.

6.3 Seksuaalinen häirintä ja sukupuoleen liittyvä asiaton käytös

Seuraavissa luvuissa kartoitettiin järjestyksenvalvojen kokemuksia ja havaintoja syrjinnän ja häirinnän eri muodoista festivaalien aikana. Ensimmäisenä kysyttiin sukupuoleen liittyvästä vihapuheesta ja vähättelystä sekä seksuaalisesta häirinnästä. Vastaajat pystyivät rastittamaan useamman kuin yhden kohdan.

Kuvio 8: Järjestyksenvalvojen kokemukset ja havainnot seksuaalisesta häirinnästä, sukupuoleen liittyvästä vihapuheesta tai vähättelystä Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

Provinssissa järjestyksenvalvojana työskennelleistä 62% ei havainnut seksuaalista häirintää tai sukupuoleen liittyvää asiatonta käytöstä, Flow Festivalilla osuus oli peräti 82%. Luvut voivat kertoa monesta asiasta. Sekä Provinssi että Flow Festival viestivät vahvasti arvoistaan ja edellyttävät festivaalivieraita, työntekijöitä, artisteja ja vapaaehtoisia sitoutumaan YK:n

turvallisemman tilan periaatteisiin, jotka kieltävät kaikenlaisen syrjinnän, häirinnän ja kiusaamisen. Lisäksi Solja kertoo, että Securitas Events ohjeistaa omissa kanavissaan ja perehdyttää tapahtumissa paikan päällä, miten asiakkaita kohdataan asiallisesti ja millainen käytös ei ole hyväksyttävää. Toimenpiteillä lienee vaikutusta siihen, että suurin osa järjestyksenvalvojista ymmärtää ja sisäistää nämä vaatimukset ja toimii niiden perusteella oikein.

Toisaalta avoimissa vastauksissa toistui viesti, että järjestyksenvalvojat kohtaavat jatkuvasti työssään asiatonta kielenkäyttöä ja käytöstä.

Joka tapahtumassa on vähintään yksi asiakas jonka mielestä on ok kajota järjestyksenvalvojan koskemattomuuteen. Samoin on ymmärrettävä kaksimielisiä vihjauksia ja muita "vitsejä". (V12)

Tämän voi ajatella johtuvan siitä, että asiakkaiden epäasiallinen käytös järjestyksenvalvoja kohtaan on niin tavallista, että sitä ei välttämättä edes tunnusteta häirinnäksi. Myös se, mikä koetaan häirinnäksi, voi vaihdella yksilötasolla, eikä toisen mielestä sukupuolittunut vitse välttämättä koeta asiattomaksi. Usein häirinnän kokemukseen liittyy valta-asema, jossa häiritsijällä on tilanteesta kontrolli, esimerkiksi hän on uhria suurempi kooltaan tai sosiaalisessa hierarkiassa ylemmässä asemassa.

Provinssista 21% järjestyksenvalvojista raportoi asiakkaan häirinneen toista asiakasta ja 33% häirinnän kohdistuneen asiakkaan toimesta järjestyksenvalvojaan. Flow Festivalin vastaavat luvut olivat 7% kummassakin. Itseen tai toiseen järjestyksenvalvojaan kohdistuneesta häirinnästä tai sukupuoleen liittyvästä epäasiallisesta käytöksestä toisen järjestyksenvalvojan toimesta raportoi 2% Provinssin vastaajista ja 5% Flow Festivalin järjestyksenvalvojista. Kysymyksen asettelu jättää avoimeksi, mikä osuus järjestyksenvalvojen kohtaamisista oli seksuaaliseksi häirinnäksi tai sukupuoleen perustuvaksi epäasialliseksi käytökseksi tulkittavissa olevaa toimintaa.

Vastausten perusteella seksuaalista häirintää ja sukupuoleen perustuvaa epäasiallista käytöstä esiintyi Provinssissa Flow Festivalia enemmän. Eroihin vaikuttanee vastaajien ikäjakauma: Provinssin järjestyksenvalvojista suurin osa vastaajista oli 18–25-vuotiaita, kun taas Flow Festivalin suurin ikäryhmä oli yli 55-vuotiaat. Myös festivaalien kävijätutkimusten mukaan Provinssin kävijöiden ikäprofiili on nuorempi kuin Flow Festivalin. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuksen vuonna 2017 teettämän tasa-arvobarometrin mukaan nuoret naiset kohtaavat seksuaalista häirintää muita ryhmiä enemmän ja puolet barometriin vastanneista alle 35-

vuotiaista naisista oli kokenut seksuaalista häirintää viimeisen kahden vuoden aikana. Puolet kaikista vastanneista naisista oli myös kohdannut vähättelevää suhtautumista naissukupuoleensa, jota tapahtui useimmiten työpaikoilla ja vapaa-ajalla. (Attila ym., 2018, s. 32–33.)

Kysymys seksuaalisesta häirinnästä ja sukupuoleen perustuvasta asiattomasta käytöksestä keräsi 20 avointa vastausta. Miespuoliset järjestyksenvalvojat kertoivat naispuolisten asiakkaiden koskettelusta ja ulkonäön kommentoinnista (4). Muiden kuin miespuolisten järjestyksenvalvojien vastauksissa kerrottiin mm. sukupuolielimen piilottamisesta vyölaukkuun (1) ja tunnustelukehotuksista turvatarkastuksessa (2), seksistisistä vitseistä, epämiellyttävistä vihjailuista ja asiattomista kommenteista niin asiakkailta kuin miespuolisilta järjestyksenvalvojilta (7) sekä asiakkaiden tekemästä koskettelusta (2). Monessa tapauksessa mainittiin, että tekijä oli päihtynyt. Eräs naispuolinen toimintaryhmän jäsen oli kokenut nuoreen ikäänsä ja sukupuoleensa kohdistuvaa vähättelyä miespuoliselta kollegalta, joka oli ajoittain yhteistyökyvytön ohjeita saadessaan ja kritisoi, miksi ei ollut saanut samoja voimankäyttövälineitä kuin naispuolinen järjestyksenvalvoja.

Yksi Provinssin ja yksi Flow Festivalin järjestyksenvalvojista kertoi turvautuneensa häirintäyhteyshenkilöön. Toisessa tapauksessa asiakas, johon kohdistettiin järjestyksenvalvonnan toimenpiteitä, oli kokenut tilanteen ahdistavaksi, ja toisessa esihenkilö kertoi häirintätapauksesta omalla alueellaan. Molemmissa otettiin yhteys häirintäyhteyshenkilöön.

6.4 Muu syrjintä ja vihapuhe

Järjestyksenvalvojilta kysyttiin, kohtasivatko he työssään rasismia tai etniseen taustaan liittyvää vihapuhetta. Flow Festivalin järjestyksenvalvojista 94% ja Provinssin järjestyksenvalvojista 88% vastasi, ettei kohdannut tilanteita tapahtuman aikana. Provinssin järjestyksenvalvojista 10% raportoi asiakkaan käyttäytyneen rasistisesti toista asiakasta kohtaan. Flow Festivalin järjestyksenvalvojista 5% kertoi asiakkaan järjestyksenvalvojaan kohdistetusta rasismista, Provinssissa tästä kertoi vain muutama vastaaja.

Avoimia vastauksia annettiin 8 kpl. Niissä kerrottiin mm. päihtyneiden asiakkaiden rasistisesta huutelusta ja kommenteista (3) ja huutelun johtaneen tappeluun (1), sekä ns. ”rasismikortin”

vetämisestä tilanteissa, joissa toimenpiteen, kuten alueelta poistamisen tai kiellettyjen esineiden tai aineiden haltuunotossa, kohteena oleva henkilö syyttää järjestyksenvalvojaa rasistiksi (2).

Vastaukset kyselyyn voivat kertoa monesta asiasta ja tuloksia voi tulkita eri tavoin. On mahdollista, että rasismia ja etniseen taustaan liittyvää syrjintää esiintyi tapahtumissa hyvin vähän tai sitä esiintyi tilanteissa, joissa järjestyksenvalvoja ei ollut paikalla. Solja kertoo, että Flow Festivalilla järjestyksenvalvontaan kohdistuvat rasismiperusteiset reklamaatiot ovat äärimmäisen harvinaisia. Soljan mukaan Securitas Events panostaa henkilöstön rekrytoinnissa monimuotoisuuteen, mutta kaikki turvallisuusalalla toimivat yritykset eivät toimi näin.

Kokonaisuudessaan turvallisuusala on hyvin valkoinen, minkä vuoksi on mahdollista, että rasismia ja sen muotoja ei tunnisteta riittävän hyvin. Rasismia esiintyy arjen, kulttuurin ja rakenteiden tasoilla. Arjen rasismi on esimerkiksi huutelua, nimittelyä, mikroaggressioita ja eksotisointia. Kulttuurinen rasismi ilmenee muun muassa rodullistavissa ja toiseuttavissa sanonnoissa, vitseissä, tuotteissa ja mainoksissa. Rakenteellinen rasismi puolestaan ilmenee näkyvänä ja piilevänä yhteiskunnan normeissa ja käytännöissä, kuten ulkomaalaisperäisen nimen tuomat haasteet työnhaussa. Mikroaggressiot ovat ilmenemismuodoiltaan niin arkisia ja hienovaraisia, ettei enemmistön edustajat välttämättä kiinnitä niihin huomiota. Mikroaggressiot voivat olla tahallisia tai tahattomia, ja niiden yleisimmät juuret ovat rasismissa ja seksismissä. Ne voivat ilmetä sanallisina tai sanattomina hyökkäyksinä, loukkaavina viesteinä tai mitätöintinä. (Monikulttuurinen.fi, 2025.)

Kyselyn perusteella järjestyksenvalvojien havainnot rasismista ja etniseen taustaan perustuvasta syrjinnästä olivat lähinnä asiakkaiden välisiä tapahtumia, mutta myös järjestyksenvalvojan kohdistuvaa. Järjestyksenvalvojan peruskoulutuksessa ja koulutusmateriaalissa käydään läpi tilanteita, joissa järjestyksenvalvoja voi syyllistyä syrjintärikokseen. Esimerkiksi tapahtuman järjestäjän asettamat ehdot pääsyn estämiselle eivät voi olla yhdenvertaisuuslain tai rikoslain syrjintäsäännösten vastaisia (Mäkelä ym., 2021, s. 50, 68). Sekä järjestyksenvalvojan että asiakkaan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että toimenpiteen perusteet ovat lainmukaisia ja ne ilmoitetaan asiakkaalle. Vaikka toimenpide ja sen peruste itsessään olisivat laillisia, ei kuitenkaan voida täysin poissulkea rasismista kumpuavien ennakkoluulojen ja -oletusten vaikutusta esimerkiksi suhteellisuusperiaatteeseen ja harkinnanvaraisuuteen. Samaan tapaan on hyvin vaikea todentaa, että toiminnalla olisi pohjaa rasismissa, mikä tekee tilanteiden tulkinnoista usein hyvin subjektiivisia.

Järjestyksenvalvojan onkin tunnettava lait ja sen sanelemat toiminnan ehdot erittäin hyvin, jottei tule syyllistyneeksi rikokseen.

Kyselyssä kysyttiin myös, kohtasivatko järjestyksenvalvojat työssään festivaaleilla epäasiallista kohtelua tai syrjintää liikuntarajoitteisia tai muita erityistarpeisia henkilöitä, esimerkiksi kehitysvammaisia, kohtaan. Yli 97% kaikista vastaajista kertoi, ettei ollut havainnut tapahtuman aikana tällaisia tilanteita. Flow Festivalin vastaajista vain 4% ja Provinssin vastaajista 2% kertoi nähneensä toisen asiakkaan kohdelleen liikuntarajoitteista tai erityisryhmään kuuluvaa henkilöä asiattomasti.

Yksi järjestyksenvalvoja kertoi avoimessa vastauksessa asiakkaiden kyseenalaistaneen hänen kykyään toimia järjestyksenvalvojana, koska hän on kuulovammainen ja käyttää kuulolaitetta. Asiakkaiden kanssa oltiin keskusteltu hyvässä hengessä ja kerrottu, miten työskentely on mahdollista.

Sekä festivaalit että Securitas Events ovat tehneet toimenpiteitä saavutettavuuden parantamiseksi tapahtumissa. Solja ja Halonen kertovat, että Securitas Events on tehnyt yhteistyötä Riesa ry:n kanssa, joka on esteettömyyttä ja yhdenvertaisuutta edistävä konsulttiyritys. Riesa on järjestänyt Securitas Eventsille esteettömyydestä koulutuksia, joissa on kerrottu esimerkiksi pyörätuolia käytävän asiakkaan kohtaamisesta ja millaisia tarpeita heillä on festivaaliympäristössä. Uusitupa kertoo, että Flow Festival suunnittelee Riesan kanssa yhteistyössä tapahtuman esteettömyyttä. Koulutuksen ja yhteiskehittämisen tuloksena tuli Riesalta positiivista palautetta siitä, että Flow Festivalilla järjestyksenvalvojat tunsivat alueen esteettömyyden ja esteettömät palvelut hyvin.

6.5 Oman toiminnan arviointi

Pyysin kyselyssä vastaajia arvioimaan, kohtasivatko he festivaaleilla työskennellessään tilanteita, joissa olisivat voineet toimia paremmin yhdenvertaisuutta edistäen ja häirintään puuttuen. Festivaalien järjestyksenvalvojista 89% eivät olleet kohdanneet tällaisia tilanteita. Molempien festivaalien järjestyksenvalvojista 11% kertoi voineensa toimia paremmin. Enemmistö järjestyksenvalvojista arvioi oman toimintansa hyväksi ja toiminnan olevan yhdenvertaisuutta edistävää ja häirintään puuttuvaa.

Muutama vastaaja nosti oman toiminnan arvioinnin avoimissa vastauksissa esiin tilanteiden nopeuden ja epäselvyyden, mikä johtaa usein siihen, että tilanteisiin ei ehdi aina reagoida ennen

kuin ne ovat jo ohi. Yksi vastaaja kertoi, että olisi voinut puuttua tilanteeseen ja muistuttaa paikalla olijoita (vastaaja ei kertonut mistä tarkalleen, mutta oletan hänen tarkoittaneen muistuttamista käyttäytymissäännöistä ja puuttumista epäasialliseen käytökseen).

Itsearviointi on aina subjektiivinen kokemus ja näkemys yksilön omasta toiminnasta. Minkä itse näkee puutteellisena toiminta, voi toisen silmissä olla hyvää, ja toisaalta taas ihminen ei välttämättä itse koe toimivansa väärin, vaikka muut niin kokevat. Yhdessä avoimessa vastauksessa järjestyksenvalvoja oli sitä mieltä, että lavan edustalta keikan katsominen ei ole sopiva paikka ihmiselle, joka hermostuu myös vahingossa tapahtuneista kosketuksista ja kyseisessä tilanteessa järjestyksenvalvoja oli antanut asian tämän vuoksi olla. Yhden vastaajan avoimissa vastauksissa näkyi vihamielinen suhtautuminen monikulttuurisuuteen, vähättelevä suhtautuminen turvallisemman tilan periaatteisiin ja häirintäyhteyshenkilöön. Nämä kaksi yksittäistapausta laajassa vastaajajoukossa, mutta ne vahvistavat Soljan ja Halosen näkemystä, että järjestyksenvalvojen joukossa on aina muutamia, joita eivät tapahtumien arvot kiinnosta.

Järjestyksenvalvojen kynnykset puuttua tilanteisiin on hyvin henkilö- ja tilannesidonnaista. Jos järjestyksenvalvoja havaitsee ihmisiä tai omaisuutta ilmeisesti vaarantavia tekijöitä, on hänellä LYTP:n 30§:n mukaan ilmoitusvelvollisuus vaaran aiheuttajasta ja velvollisuus ryhtyä viipymättä toimenpiteisiin yleisön varoittamiseksi, ohjaamiseksi pois vaara-alueelta sekä vaaran poistamiseksi. Toimintaa tilanteissa ohjaa järjestyksenvalvojan tilannearvio vaarasta suhteessa omaan työturvallisuuteen, mutta vähintään järjestyksenvalvojalla on velvollisuus ilmoittaa tapahtuneesta turvallisuusjohdolle ja pyytää lisätukea paikalle. Kun ihmisten fyysinen turvallisuus on uhattuna, on laki ja sen sanelemat järjestyksenvalvojan velvollisuudet puuttua tilanteeseen hyvin selkeät.

Kuitenkin tapahtumissa järjestyksenvalvojat kohtaavat paljon eriasteista asiatonta käytöstä ja puhetta, kuten koskettelua, solvauksia, huutelua, nimittelyä ja epäasiallisia kommentteja, mikä näkyy kyselyn tuloksissa ja vaikuttaa psykologisen ja sosiaalisen turvallisuuden kokemukseen. Asiatonta käytöstä ja puhetta havaitaan asiakkaiden välillä, mutta järjestyksenvalvojat joutuvat itse myös näiden kohteeksi. Jokaiseen tekoon ja sanomiseen ei liene tarkoituksenmukaista puuttua, ja uskon puuttumisen kynnyksen olevan hyvin vaihteleva riippuen järjestyksenvalvojan kokemuksesta, ominaisuuksista, asenteista sekä vallitsevasta tilanteesta.

Vaikka Solja näkee, että tapahtumassa jokainen asiakkaan ongelma on järjestyksenvalvojan asia, tarkentaa Halonen, että kynnyksen viedä tehtäviä eteenpäin ja jättää tilanteiden

syvällisempi selvittäminen ammattilaisille on oltava järjestyksenvalvojille matala. Esimerkiksi järjestyksenvalvojan tulisi pystyä ohjaamaan mielenterveyden kriisissä oleva tai seksuaalista häirintää kokenut henkilö ensiavulle, häirintäyhteyshenkilölle tai viranomaiselle, jos on syytä epäillä rikosta, eikä joutua itse selvittämään asiaa syvemmin.

6.6 Perehdytys ja koulutus

Kyselyssä kartoitettiin järjestyksenvalvojien kokemuksia siitä, miten hyvin järjestyksenvalvojan koulutukset ja tapahtumakohtaiset ohjeistukset valmistavat vaihteleviin työtehtäviin tapahtumissa, kuten turvatarkastuksessa, lavaturvassa, kulunvalvonnassa, konfliktien selvittelyssä, poistoissa tai pääsyn estossa. Asteikolla 0 erittäin huonosti – 10 erittäin hyvä Provinssin järjestyksenvalvojien vastausten keskiarvo oli 7,1 ja Flow Festivalin 7,4.

Halonen näkee, että järjestyksenvalvojan peruskoulutus valmistaa järjestyksenvalvojan tehtäviin toisaalta ihan hyvin, mutta toisaalta myös huonosti. Iso osa festivaaleilla työskentelevistä järjestyksenvalvojista työskentelee kulunvalvonta- tai opastustehtävissä, joihin koulutus antaa riittävät eväät. Näiden ulkopuolelle jääviin tehtäviin ja toimenpiteisiin, kuten voimankäyttötilanteisiin tai haastavampiin sosiaalisia taitoja vaativiin tilanteisiin, koulutus ei valmista juuri lainkaan. Solja on samaa mieltä, että 40 tuntia kestävä järjestyksenvalvojan peruskoulutus ei riitä käsittelemään näitä asioita. Koulutusmateriaalit perustuvat lakiin, joten koulutus keskittyy lakipykäliden sisäistämiseen ja oikeaoppiseen tulkintaan. Yhdenvertaisuutta ja syrjintärikkoksia koulutuksessa käydään hänen mukaansa kattavasti läpi. Paljon on myös kouluttajasta kiinni, minkä verran asioimistapoja asiakkaan kanssa käydään läpi. Turvallisemman tilan kaltaisia konsepteja koulutuksessa ei sivuta.

Teoriatasolla Solja näkee koulutuksen valmistavan järjestyksenvalvojan työhönsä hyvin, mutta koulutuksesta puuttuvat riittävä käytännön harjoittelu sekä arvio soveltuvuudesta. Järjestyksenvalvojaksi voidaan hyväksyä poliisin toimesta henkilö, joka on 18 vuotta täyttänyt, suorittanut hyväksytysti järjestyksenvalvojan lakisääteiset koulutukset ja on rehelliseksi ja luotettavaksi tunnettu sekä henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva (LYTP 1085/2015, 35§). Henkilön rehellisyys ja luotettavuus arvioidaan lähinnä rikosrekisterin perusteella ja rikokseen syyllistyminen voi muodostaa esteen järjestyksenvalvojaksi hyväksymiselle, kuten myös terveydentila ja jotkut sairaudet (Mäkelä ym., 2021, s. 24). Näin

ollen lähes kuka tahansa, joka jaksaa käydä koulutuksen ja suorittaa kokeesta hyväksytysti vähintään 60%, hyväksytään järjestyksenvalvojaksi.

Solja näkee, että ideaalitalanteessa järjestyksenvalvojan koulutuksen päälle pitäisi jokaisen suorittaa kahden viikon harjoittelu erilaisissa järjestyksenvalvojan toimintaympäristöissä ja sen jälkeen saada arviointi työkyvystä ja soveltuvuudesta työhön. Tämä on kuitenkin kustannuskysymys. Nyt riippuu paljolti työnantajasta ja ensimmäisestä esihenkilöstä, millaiseksi järjestyksenvalvojan ura alkaa kehittyä. Harva järjestyksenvalvoja tekee työtä kokopäivätyönä, vaan suurin osa työskentelee osa-aikaisesti ja keikkaluontoisesti.

Securitas Events käyttää ensisijaisena perehdytysmateriaalina sähköpostilla lähetettävää tapahtumaohjetta. Provinssin ja Flow Festivalin tapahtumaohjeet olivat 14-sivuisia asiakirjoja kesällä 2014. Molemmat ohjeet sisälsivät tekstin lisäksi kuvia esimerkiksi passi- ja rannekekartasta tai akkreditointipisteen sijainnista, sekä aluekarttoja. Tapahtumaohjeen alussa oli listattu tapahtuman turvallisuusjohdon sekä järjestyksenvalvojien akkreditoinnin yhteystiedot. Flow Festivalin ohjeen lopussa oli myös liitteenä sanakirja yleisesti käytössä olevasta ammattisanastosta. Provinssin järjestyksenvalvojille lähetettiin tapahtumaohjeen liitteenä Fullsteam Agencyn ohjeistus turvallisemman tilan periaatteista. Esihenkilötehtävissä ja toimintaryhmässä työskenteleville järjestyksenvalvojille lähetettiin Flow Festivalilla erillinen työohje.

Tapahtumaohjeen lisäksi järjestyksenvalvojat saavat esihenkilöltään perehdytyksen työtehtäväänsä festivaalilla. Halonen kuvaa perehdyttämisen ja tiedon kulun ketjua festivaaliolosuhteissa seuraavasti:

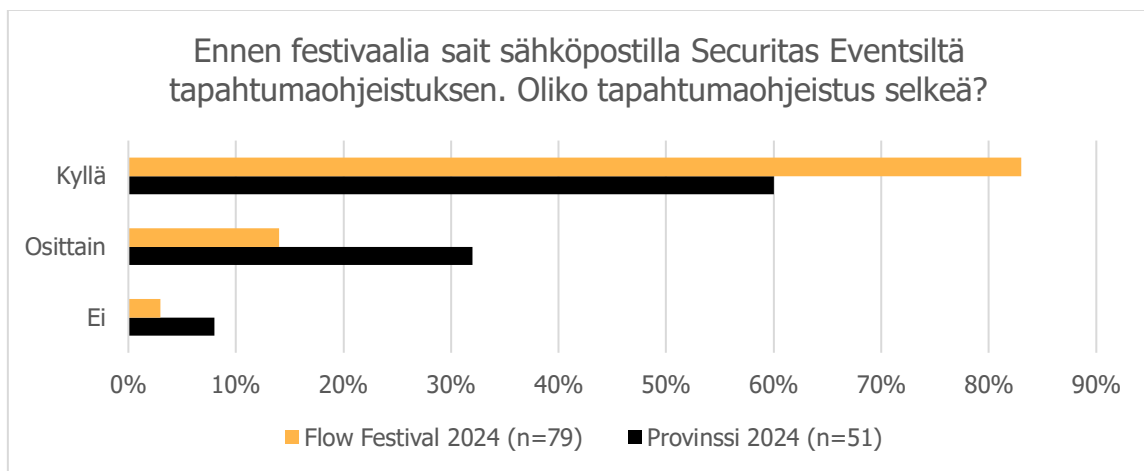
Turvallisuuspäällikkö → apulaisturvallisuuspäällikkö → esihenkilö → järjestyksenvalvoja

Turvallisuuspäällikkö ja apulaisturvallisuuspäälliköt, jotka ovat vastuussa tietyistä alueista festivaalilla, käyvät toiminta-alueensa omien esihenkilöiden kanssa läpi ja esihenkilöt perehdyttävät järjestyksenvalvojat yksittäisiin tehtäviinsä alueella. Tietoa jaetaan siis suppilomaisesti rakenteessa alaspäin. Tieto kulkee ketjussa myös toiseen suuntaan, järjestyksenvalvojien kysymyksiin vastaa ensisijassa esihenkilö tai jos hän ei tiedä vastausta, otetaan yhteys tilannekeskukseen tai turvajohtoon. Tilannekeskus, josta käytetään myös lyhennettä tike, on tapahtuman turvallisuusorganisaation radioliikenteen johtokeskus. Tiken kautta voi pyytää esimerkiksi kiireellistä ensiapua tai häirintäyhteyshenkilöä paikalle. Usein perehdytykselle jää aikaa enintään tunti ennen työvuoron alkua, joten Halonen näkee haasteena,

miten saada kaikki oleellinen tieto välitettyä jokaiselle portaalle ja miten tieto sisäistetään tehokkaasti annetussa aikaikkunassa.

Solja kertoo ottaneensa käyttöön kolmen kysymyksen mallin johtamissaan tapahtumissa. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen järjestyksenvalvojan tulisi osata vastata tapahtumaohjeen luettuaan ja perehdytyksen jälkeen ainakin seuraavaan kolmeen kysymykseen: mikä on tehtäväni, missä on lähin alkusammutin tai -sammuttimet sekä missä on lähin hätäpoistumistie.

Kyselyssä kysyttiin järjestyksenvalvojilta, miten selkeänä he pitävät Securitas Eventsin tapahtumaohjetta.

Kuvio 9: Järjestyksenvalvojen näkemys tapahtumaohjeen selkeydestä Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

Yli 80% Flow Festivalin järjestyksenvalvojista piti tapahtumaohjetta selkeänä, vastaava luku Provinssissa oli 63%. Epäselvänä ohjetta piti vain 3% Flow Festivalin ja 8% Provinssin järjestyksenvalvojista. Flow Festivalin vastauksissa heijastunee vastaajien ikä ja kokemus suhteessa Provinssin vastaajaprofiiliin. Kyselyyn vastanneilla Flow Festivalin järjestyksenvalvojilla oli enemmän ikä- ja kokemusvuosia järjestyksenvalvojana. Moni heistä on siis törmännyt tapahtumaohjeeseen Securitas Eventsin tapahtumissa useaan otteeseen ja työskennellyt Flow Festivalilla aiemmin. Vaikka tapahtumaohjeissa käytetään Securitas Eventsin yhteistä pohjaa, on jokainen tapahtumaohje sisällöltään erilainen, sillä turvallisuuspäälliköt laativat ohjeistukset kukin omalla tyylillään. Flow Festivalilla turvallisuuspäällikkö lähetti tapahtumaohjeen lisäksi esihenkilöille ja toimintaryhmälle erillisen ohjeistuksen, jota Provinssissa ei laadittu.

Halosen mukaan moni työntekijä lukee tapahtumaohjeen hyvin tarkasti läpi ja saattaa lähettää ennakkoon siihen liittyen kommentteja ja kysymyksiä. Sitten on toinen ääripää, jota ei kiinnosta

lainkaan lukea ohjeita. Avoimissa vastauksissa toistui näkemys, että tapahtumaohje oli kummassakin tapahtumassa hyvin kattava ja selkeä (15). Havainnekuvat ja kartat koettiin erityisen hyödyllisiksi. Toisaalta useammassa vastauksessa koettiin tapahtumaohjeen olevan liian pitkä (9), ja toivottiin yksinkertaisempaa ohjetta tai tiivistelmää oleellisista pointeista. Perehdytys nähdään myös keskeisenä tekijänä onnistumiselle omassa työssä.

Moni vastaaja totesi, että työ itsessään perehdyttää parhaiten ja yksi vastaaja tiivistä asian seuraavasti:

Työ perehdyttää parhaiten, mikäli tilanteista pääsee keskustelemaan muiden järjestyksenvalvojen tai esihenkilön kanssa. Työhön liittyy paljon asioita ja tilanteita, joita ei voi opettaa. Parhaat eväät antaa yleinen positiivinen asenne, turhan ylpeyden [ja] vallanhalun karistaminen, halu päästä haastavissa tilanteissa sopuratkaisuihin, valmius kysyä epäselviä [ja] noudattaa tervettä aikuisen ihmisen harkintakykyä. (V22)

Kyselyssä kysyttiin avoimella kysymyksellä, mistä vastaajat toivoisivat lisäkoulutusta tai parempaa perehdytystä. Yleisimmin mainitut asiat olivat:

- **Järjestyksenvalvojan tehtäviin liittyvät koulutukset (10):** esim. voimankäyttö, ensiapu, työturvalliset tekniikat ja järjestyksenvalvojan oikeuksien ja velvollisuuksien kertaaminen
- **Toimintakoulutukset erilaisissa tilanteissa (7):** esim. mielenterveyden haasteet ja asiakkaan kohtaaminen, yhdenvertaisuutta edistävä toiminta omassa työssä ja käytännön harjoitukset, häirintätapausten kohtaaminen ja jatkotoimet, koulutus järjestyksenvalvojan työstä festivaaleilla
- **Radioliikenteen etiketin kertaaminen (4)** avun saamiseksi perille pikaisesti hätätapauksissa

Halosen mukaan ennen isoja tapahtumia järjestetään enenevässä määrin koulutuksia joko paikan päällä tapahtuma-alueella tai verkossa Teams-koulutuksena. Ennakkokoulutukset ovat joissain tapauksessa palkallisia ja joissain palkattomia riippuen siitä, maksaako tilaaja perehdyttämisen. Ennen Provinssia on muutaman vuoden ajan järjestetty järjestyksenvalvojille vapaaehtoinen palkaton ennakkokoulutus Teamsissa, jossa on käyty läpi mm. tapahtuman perustiedot, aluekartat, tapahtuman arvot ja turvallisemman tilan periaatteet. Kyselyn avoimissa vastauksissa muutama vastaaja kehui koulutusta hyödylliseksi. Flow Festival pitää Uusituvan

mukaan vuosittain työturvallisuutta käsittelevän perehdytyksen kaikille tapahtuman työntekijöille, johon on integroitu myös esteettömyyskoulutus, häirintäyhteyshenkilön esittely sekä festivaalin vastuullisuusohjelman läpikäynti. Vuonna 2024 koulutus laajennettiin ensimmäistä kertaa myös tapahtuman järjestyksenvalvojen esihenkilöille.

6.7 Johtaminen ja tuki

Seuraavassa käsitellään järjestyksenvalvojen kokemuksia esihenkilöiden toiminnasta, ja kokivatko he saaneensa riittävästi tukea työhönsä vaihtelevissa tilanteissa ja työtehtävissä.

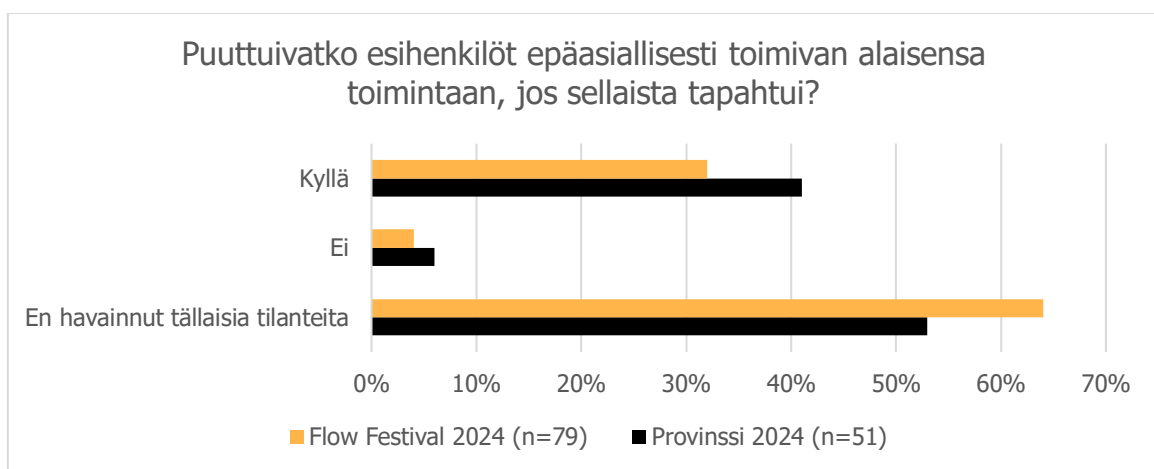
Kuvio 10: Järjestyksenvalvojen arvioi esihenkilöiden toiminnasta Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

Kuvion 10 tulokset osoittavat, että molemmilla festivaaleilla työskennelleet järjestyksenvalvojat kokivat esihenkilöiden toimineen varsin esimerkillisesti yhdenvertaista ja ystävällistä asiakaspalvelua tarkastellessa. Vain 4% Flow Festivalin järjestyksenvalvojista koki, että esihenkilön toiminta ei ollut esimerkillistä, Provinssista näin ei vastannut kukaan. Molempien festivaalien järjestyksenvalvojista noin 15% vastasi, että toiminnan taso oli vaihtelevaa.

Halonen ja Solja kertovat, että Securitas Events on järjestänyt esihenkilöille koulutuksia pari kertaa vuodessa. Koulutuksessa käydään läpi mm. millaista on esihenkilötyöskentely sekä mitä ihmisten ja oman itsensä johtaminen on. Halonen sanoo, että isoihin tapahtumiin pyritään valikoimaan kokeneita esihenkilöitä sekä henkilöitä, jotka yritys tuntee hyvin ja joilla on riittävästi työkokemusta järjestyksenvalvojan työstä. Solja täydentää, että kokemus yksin ei riitä hyvälle esihenkilölle, vaan on osattava delegoida tehtäviä ja johtamaan työskentelyä.

Täysin kokemattomia ihmisiä ei aseteta esihenkilötehtäviin, paitsi jos alue ei ole kovin vaativa, jolloin ympäristö soveltuu hyvin työn opetteluun.

Kuvio 11 tarkastelee esihenkilöiden puuttumista epäasiallisesti toimivan alaisen toimintaan. Epäasiallista toimintaa havainneista Flow Festivalin järjestyksenvalvojista 32% ja Provinssin järjestyksenvalvojista 41% kertoi esihenkilön puuttuneen alaisen tekemiseen, tosin keskimäärin 60% kaikista vastaajista ei havainnut tällaisia tilanteita lainkaan. Flow Festivalin vastaajista 4% ja Provinssin 6% mukaan esihenkilöt eivät olleet puuttuneet alaistensa epäasialliseen toimintaan.

Kuvio 11: Järjestyksenvalvojien kokemus esihenkilöiden puuttumisesta epäasialliseen toimintaan Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

Esihenkilöt ovat Securitas Eventsillä usein pitkään työskennelleitä henkilöitä, jotka ovat lukeneet tapahtumaohjeet useasti, kuulleet koulutuksissa ja perehdytyksissä asianmukaisista toimintatavoista ja ymmärtävät turvallisemman tilan periaatteet hyvin, mikä heijastuu kyselyn tuloksissa. Solja kertoo, että yrityksen arvoja ja hyviä työtapoja tuodaan muuhun toimialaan verrattuna vahvasti viestinnässä, perehdytyksessä ja koulutuksissa esiin.

Kuviossa 12 kuvataan järjestyksenvalvojien kokemusta siitä, saivatko he riittävästi tukea työhönsä haastavissa tehtävissä.

Kuvio 12: Järjestyksenvalvojien kokemus tuen riittävydestä Provinssissa ja Flow Festivalilla 2024.

Kyselyyn vastanneista järjestyksenvalvojista yli 85% koki saaneensa riittävästi tukea esihenkilöltään, ensiavulta tai häirintäyhteyshenkilöltä. Jos järjestyksenvalvoja kohtaa erityisen haastavan tehtävän, esimerkiksi ihmisen henkeä uhkaavan tai vakavan väkivaltatilanteen, tarjotaan Soljan mukaan työntekijälle erilaista tukea. Tilanteen selvittämiseen pyydetään esihenkilöltä, tilannekeskuksesta tai turvajohdolta tukea, lisäksi paikalle kutsutaan tarvittaessa ensiapu, häirintäyhteyshenkilö tai poliisi, jos on syytä epäillä rikosta. Isoissa tapahtumissa voidaan pitää myös debriefing, jossa tapahtuma ja sen herättämät tunteet puretaan keskustellen pian tapahtuman jälkeen, ettei se jäisi vaivaamaan. Joissain tapauksissa voidaan pitää myös defusing, joka on samankaltainen purkukeskustelu, mutta se tapahtuu yleensä vasta 1–3 päivää tapahtuneen jälkeen.

Avoimissa vastauksissa kaksi vastaajaa kertoi kaivanneensa psykologista tukea tapahtuman aikana tai sen jälkeen. Toinen vastaajista kertoi festivaalin tapahtumien jääneen pyörimään mieleen vielä tapahtuman jälkeisellä viikolla, toinen taas kertoi, että oli kokenut ihmisen henkeä uhkaavan tilanteen purun riittämättömänä ja tarjottu kriisituki ei koskaan toteutunut. Tapauksessa osallisena olleet järjestyksenvalvojat olivat kuitenkin puhuneet tapahtumat keskenään läpi. Muutamassa vastauksessa esihenkilön tavoittaminen oli koettu vaikeaksi tai hänen sijainnistaan ei ollut tietoa.

Molemmat festivaalit kuten myös Solja ja Halonen arvioivat, että turvallisuuspalveluiden yhteistyö tapahtuman ensiavun ja häirintäyhteyshenkilön kanssa on toimivaa. Provinssin tuotantopäällikkö Peppi Arrimo tosin arvioi, että Provinssissa yhteistyö häirintäyhteyshenkilön kanssa ei ollut yhtä tiivistä kuin aiempina vuosina ja osa häirintäilmoituksista ei tullut häirintäyhteyshenkilölle asti, vaan jäivät esimerkiksi tilannekeskukseen.

6.8 Festivaalien odotukset ja arvojen kohtaaminen

Provinssin tuotantopäällikön Peppi Arrimon ja Flow Festivalin tuotantopäällikön Katariina Uusituvan mukaan festivaalien arvoissa näkyvät vastuullisuus, erityisesti sen ekologiset ja sosiaaliset aspektit, elämyksellisyys ja yhteisöllisyys. Securitas on määritellyt konsernin arvot ja etiikka -ohjeistuksessa yritykselle kolme perusarvoa, jotka ovat rehellisyys, valppaus ja avuliaisuus. Rehellisyys tarkoittaa eettistä, kunniallista ja rehellistä toimintatapaa, valppaus on aktiivista tarkkaavaisuutta toimintaympäristön arvioinnissa ja avuliaisuus on palveluhenkisyttä ja auttamista, oli sitten kyseessä asiakkaat, työtoverit tai muut apua tarvitsevat. Securitas näkee roolinsa suojan ja turvallisuuden takaajana yhteiskunnassa, ja tehtävää suoritetaan vastuullisesti käymällä sosiaalista dialogia sidosryhmien ja paikallisten yhteisöjen kanssa. (Securitas, 2021, s. 5, 15.) Securitas Events on Securitasin tytäryhtiö, joten arvot ohjaavat myös sen toimintaa.

Molemmat festivaalit sekä Solja ja Halonen kokevat tapahtumien arvojen kohtaavan yhtiön arvojen kanssa hyvin, ja Securitas Eventsin toiminnan olevan monella tapaa tapahtumajärjestäjien toiveiden ja odotusten mukaista. Pitkäjänteisesti jatkuneen yhteistyön aikana toimintaa on kehitetty puolin ja toisin, ja jatkuvasti opitaan toinen toiselta. Yhteistyö ja vuoropuhelu tapahtumien suunnittelussa ja kehittämisessä on tiivistä, ja palaverien lisäksi yhteyttä pidetään myös matalalla kynnyksellä esimerkiksi WhatsApp-viesteillä.

Halonen ja Solja kokevat, että erityisesti yrityksen johto ja toimistohenkilökunta on sisäistänyt yhtiön sekä tapahtumien arvot erittäin hyvin, mutta haasteita ja kehitettävää löytyy arvojen jalkauttamisessa ja siinä, että kaikki järjestyksenvalvojat sisäistävät ne. Arrimo ja Uusitupa pitävät tärkeänä, että jokainen järjestyksenvalvoja tuntisi turvallisemman tilan periaatteet ja osaisi toimia niiden pohjalta. He toivovat, että järjestyksenvalvoja on ensisijassa asiakaspalvelija, joka on inhimillinen, ammattimainen ja helposti lähestyttävä.

Järjestyksenvalvojia työskenteli molemmissa tapahtumissa yli 200, ja tähän määrään sisältyy Securitas Eventsin palkkalistoilla olevien järjestyksenvalvojen lisäksi tilapäiset järjestyksenvalvojat, alihankintana toisista turvallisuusalan yrityksistä ostettu henkilöstö sekä talkoolaiset ja vapaaehtoiset. Joukkoon mahtuu laaja kirjo erilaista työ- ja elämäkokemusta sekä mielipiteitä ja asenteita. Tämä on todellisuus paitsi turvallisuuspalveluilla, myös festivaalien muilla yhteistyökumppaneilla ja alihankkijoilla. Monet työskentelevät tapahtumassa kertaluontoisesti, mikä vaikeuttaa tapahtuman arvojen juurruttamista. Arrimo

arvioi, että Provinssissa ongelmia järjestyksenvalvonnan toimintatavoissa menneinä vuosina ilmeni lähinnä alihankintana Securitas Eventsin ulkopuolelta ostetussa järjestyksenvalvonnassa ja talkoolaisissa.

Solja näkee, että perusasioita ja arvopohjaisia toimintatapoja täytyy toistaa ja viestiä jatkuvasti, ja asiattomaan toimintaan ja kielenkäyttöön puuttua välittömästi. Suurin osa järjestyksenvalvojista ymmärtää hyvin, millainen käytös on sopivaa ja ammattimaista, mutta pieni osa ei tätä vielä sisäistä. Hän kokee, että viimeisen viiden vuoden aikana järjestyksenvalvonta on ottanut ammattimaisuudessa suuren harppauksen eteenpäin, ja toiminnassa näkyy muutos kohti asiakaspalvelukeskeisyyttä sekä sensitiivisempää ja vastuullisempaa vuorovaikutusta asiakaskohtauksissa. Myös sukupolven vaihdoksella on hänen mukaansa vaikutusta, sillä nuoremmat tuovat mukanaan modernimpaa ja suvaitsevaisempaa ajattelua, mikä näkyy kentällä.

Uusitupa vahvistaa, että järjestyksenvalvonta on Flow Festivalilla vuosien varrella parantunut ja arvojen mukainen toiminta lisääntynyt. Arrimo ja Uusitupa kertovat, että yritysten arvot ja yleisesti tunnetut toimintatavat ja maine vaikuttavat festivaalien yhteistyökumppanuksien solmimiseen ja alihankintojen toimeksiantoon. Kestämättömistä toimintatavoista tunnettujen yritysten kanssa ei lähdetä yhteistyöhön. Toisaalta Uusitupa on realistinen, että Suomen kokoisessa maassa valinnanvaraa toimijoissa ei aina ole, sillä palveluntarjoajia saattaa olla vain muutamia, jotka kykenevät toimittamaan massatapahtuman tarpeisiin soveltuvia palveluita tai tuotteita. Festivaali voi kuitenkin vaikuttaa siihen, millaista toimintaa se hyväksyy tapahtumassaan ja Uusitupa kokee, että vastuullisen toimijan tehtävä on puuttua asiattomasti käyttäytyvän henkilön toimintaan. Tapahtumateollisuus on ammattimaistunut vuosien varrella ja vielä 10 vuotta sitten Uusituvan mukaan ”huutava keski-ikäinen äijä” oli ihan normaali näky tapahtumarakentamisessa.

Molemmilla festivaaleilla on käytössä käytäntö, että jokaisen tapahtuman työntekijän on luettava ja allekirjoitettava akkreditoinnin yhteydessä lukeneensa henkilöstöohjeen, tapahtuman arvot ja turvallisemman tilan periaatteet ja sitoutuvansa toimimaan niiden mukaisesti. Uusitupa kertoo, että erilaiset kanavat ja toimijat, kuten häirintäyhteyshenkilön käyttöönotto, ovat yleistyneet häirinnän ja epäasiattoman toiminnan kitkemiseksi ja ihmiset oppivat enenevässä määrin käyttämään näitä.

Uusitupa näkee, että sosiaalista vastuuta rakennetaan organisaatiossa yhdessä. Jos johtotasolla ei sitouduta toimimaan vastuullisesti, on työntekijöiden hankalaa toimia toisin. Organisaatiokulttuuri on merkittävä turvallisuuden ja sitä kautta sosiaalisen kestävyuden rakentaja, ja turvallinen ilmapiiri ja terveet vuorovaikutusmallit valuvat myös organisaatorakenteessa alaspäin. Arrimo täydentää, että vastuullisuus on paitsi sanoja, myös konkreettisia tekoja. Provinssi teki näkyvän arvopohjaisen toimenpiteen kesällä 2023, kun se peruutti perussuomalaisten kansanedustajan Juha Mäenpään kutsun tapahtumaan, koska Mäenpää oli julkaissut tapahtuman aikana sukupuolen moninaisuutta kritisoivan kolumnin, mikä Provinssin mukaan oli pahasti ristiriidassa sen tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden arvojen kanssa. (Herlin, 2023.)

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Tässä opinnäytetyössä tutkittiin turvallisuuspalveluiden sosiaalista kestävyyttä tarkastelemalla Provinssin ja Flow Festivalin järjestyksenvalvontaa. Tutkimus yhdisteli laadullisia ja määrällisiä menetelmiä, ja aineisto kerättiin haastattelemalla molempien festivaalien tuotanto- ja turvallisuuspäälliköitä sekä kyselyllä, joka suunnattiin tapahtumassa työskennelleille järjestyksenvalvojille. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, millaisia valmiuksia, tietoja ja taitoja järjestyksenvalvojilla on edistää työssään musiikkifestivaaleilla sosiaalista kestävyyttä ja millaisia kehitystarpeita järjestyksenvalvonnan vastuullisuudelle nousee esiin aineiston analyysissä.

Tulokset osoittavat, että valtaosa järjestyksenvalvojista pitävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa tärkeänä arvona työssään ja heistä suurin osa sisäistää arvot ja turvallisemman tilan periaatteet, joita tilaaja sekä tapahtumajärjestäjät työntekijöiltään edellyttävät. Tätä tukee myös molempien festivaalien vuoden 2024 kävijäkyselyiden tulokset, joiden mukaan reilusti yli 95% Provinssin kävijöistä ja 89% Flow Festivalin kävijöistä koki olonsa turvalliseksi festivaaleilla. Turvallisuuden tunne on keskeinen osa sosiaalista kestävyyttä ja turvallisuuden tunnetta kasvattaa selkeä viestintä, opasteet, turvalliseksi koettu tapahtuma-alue ja palvelu. Kuitenkin yksittäisten järjestyksenvalvojien vastauksissa näkyi myös vähättelevä ja negatiivinen suhtautuminen muun muassa turvallisemman tilan periaatteisiin ja monimuotoisuuteen.

Järjestyksenvalvojien valmiudet toimia sosiaalisesti kestäväällä tavalla eri tilanteissa ovat vaihtelevia, sillä järjestyksenvalvojan koulutus valmistaa toimimaan lainsäädännön mukaisten oikeuksien ja velvollisuuksien puitteissa, muttei opeta kohtaamaan esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevaa henkilöä. Koulutus tarjoaa tieto- ja lakiperustan asiakastyöhön, mutta järjestyksenvalvojan elämäkokemus, koulutus, työkokemus, persoona ja asenteet ovat keskeisimpiä tekijöitä siinä, miten hyvin hän osaa kohdata asiakkaita hienotunteisesti. Järjestyksenvalvojien joukossa on sosiaalisilta kompetensseiltaan erinomaisia ammattilaisia, mutta sensitiivisyyttä vaativien tilanteiden hallinta ei ole tasalaatuista. Järjestyksenvalvojien suuri määrä, vaihtuvuus sekä työsuhteen kertaluonteisuus haastavat toivotun työkuulttuurin juurruttamista.

Häirintä ja syrjintä ovat tutkimuksen perusteella edelleen yleisiä ilmiöitä musiikkifestivaaleilla. Erilaisista häirinnän muodoista seksuaalista häirintää ja sukupuoleen perustuvaa asiatonta käytöstä esiintyi Provinssissa ja Flow Festivaleilla eniten. Noin 13% kaikista kyselyyn

vastanneista järjestyksenvalvojista kertoi häirinnästä tai asiattomasta käytöksestä asiakkaiden keskuudessa, ja noin 21% kertoi häirinnän ja asiattomuuden kohdistuneen järjestyksenvalvojaan. Tulos on matalampi kuin vuoden 2022 festivaalibarometrin tulos, jossa 30% vastaajista raportoi kohdanneensa epäasiallista käytöstä festivaaleilla (LiveFIN, 2023a). On toki huomioitava, että barometriin vastanneiden kohderyhmä oli tapahtumien yleisöt ja tässä opinnäytetyössä kartoitettiin työtehtävissä olleiden järjestyksenvalvojien havaintoja ja kokemuksia.

Tuloksissa ilmeni myös, että rasismia ja etniseen taustaan liittyvää syrjintää ja vihapuhetta esiintyy festivaaleilla, vaikka kyselyn mukaan raportointeja näistä on seksuaaliseen häirintään nähden paljon vähemmän. Tulosta tulee kuitenkin tarkastella kriittisesti, sillä valtaosa järjestyksenvalvojista on valkoisia enemmistön edustajia ja rasismin kaikkia muotoja ei välttämättä tunnisteta hyvin. Liikuntarajoitteisten tai muiden erityistarpeisten henkilöiden syrjinnästä raportoi vain muutama, mikä kertoo esteettömyyden olevan tekojen, viestinnän ja ajattelun tasolla hyvin pitkällä niin festivaalituotannossa kuin järjestyksenvalvonnassa.

Häirintäyhteyshenkilöä hyödynnettiin tapahtumissa vähän suhteessa raportoituihin häirintätapauksiin. Osittain tämä johtuu siitä, että kaikkiin tapahtumiin ei ehditä reagoida tai asiakas ei halua jatkotoimenpiteitä, mutta myös tiedon puutteesta ja mahdollisesti yhteyskatkoksista tilannekeskuksen ja häirintäyhteyshenkilön välillä. Tapahtumien turvallisuusjohto näkee häirintäyhteyshenkilön kuitenkin tärkeänä ja tarpeellisena sosiaalisesti kestävässä tapahtumassa. Häirintäyhteyshenkilö on vasta muutamia vuosia tapahtumissa käytössä ollut konsepti ja häirintäyhteyshenkilön olemassaolo saattaa unohtua monessa tilanteessa, jotka järjestyksenvalvojat ovat tottuneet hoitamaan itse.

Järjestyksenvalvojat kokevat peruskoulutuksen valmistavan heidät vaihteleviin järjestyksenvalvojan tehtäviin melko hyvin (7,1/10 Provinssi ja 7,4/10 Flow Festival). Kulunvalvonnan ja opastamisen tehtäviin koulutus vastaa hyvin, mutta esimerkiksi voimankäyttötilanteisiin tai sosiaalisilta taidoilta vaativiin tilanteisiin koulutus ei valmista juuri lainkaan. Työn koettiin opettavan parhaiten erilaisiin tehtäviin, jos siihen yhdistää hyvän perehdytyksen, laadukkaan johtamisen ja riittävän tuen sekä tilanteiden läpikäynnin keskustellen.

Tilaaaja panostaa johtotason ja toimistohenkilökunnan monipuolisiin koulutuksiin sosiaalisen kestävyuden aiheista. Tapahtumien järjestyksenvalvojille tarjotaan myös ennen tapahtumaa

perehdytystilaisuus verkossa, joissa käsitellään muun muassa vastuullisuuskysymyksiä. Kuitenkin lisäkoulutuksen tarve erityisesti sensitiivisyyttä vaativista, haastavista asiakaskohtaamisista nousi aineistossa esiin, sekä koulutusten toistuvuus, sillä järjestyksenvalvojen vaihtuvuus on suurta. Järjestyksenvalvojat kokivat festivaalikohtaiset tapahtumaohjeet enimmäkseen kattaviksi ja selkeiksi, mutta avoimissa vastauksissa nousi esiin myös ohjeistuksen liiallinen pituus ja monimutkaisuus.

Tutkimuksen perusteella ehdotan tilaajalle seuraavia kehittämistoimenpiteitä:

1. Sensitiivisyyttä ja vastuullista työtettä tukevan koulutuksen lisääminen

Suosittelen koulutusten järjestämistä yhdenvertaisuudesta, syrjinnän tunnistamisesta ja traumainformoidusta kohtaamisesta. Konkreettisia aiheita ovat mm. mielenterveyden haasteiden kohtaaminen järjestyksenvalvojan työssä, yhdenvertaisuutta edistävä toiminta työssä ja käytännön harjoitukset, seksuaalisen häirinnän tunnistaminen ja jatkotoimenpiteet sekä yhteistyö häirintäyhteyshenkilön kanssa. Lisäksi järjestyksenvalvojan työhön liittyvistä koulutuksista suositellaan lisäämään esihenkilökoulutuksia, ennen festivaalisesonkia kaikille uusille tekijöille pakollista ja vanhoille tekijöille vapaaehtoista koulutusta järjestyksenvalvojatyöstä festivaaliympäristössä. Jos työntekijä osoittaa vuorovaikutuksessa asiakkaiden, kollegoiden tai muiden sidosryhmien kanssa puutteita vastuullisten ja sosiaalisesti kestävien työtapojen hallinnassa, voi tilaaja harkita, että ennen seuraavaa työkeikkaa henkilö velvoitetaan käymään koulutus aiheesta. Tilaajan harkittavaksi ehdotan koulutusten avaamista laajasti palveluksessaan työskenteleville järjestyksenvalvojille, myös johto- ja toimistohenkilöstön ulkopuolelle, joko läsnäolomahdollisuutena tai tallenteiden muodossa. Olisi toivottavaa, että koulutusmateriaalit ja -tallenteet arkistoidaan kaikkien työntekijöiden katsottavaksi.

2. Tapahtumaohjeen kehittäminen sisällöllisesti ja visuaalisesti saavutettavammaksi

Tapahtumaohjeen sisältöä ja rakennetta suositellaan kehittämään saavutettavuuden ja selkokielen näkökulmista. Sisältöä tulisi ryhmitellä temaattisesti ja tiedon löytämistä helpottaa esimerkiksi otsikko- ja leipätekstimuotoilujen avulla. Kehittämistyötä tulisi tehdä sekä kokeneiden että aloittavien järjestyksenvalvojen tiedontarpeet huomioiden. Sosiaalisesta kestävydestä ja arvopohjaisesta työskentelystä tulee viestiä selkeästi ja konkreettisesti, mielellään esimerkkejä antaen, kuinka vastuullisuus ja arvot vaikuttavat järjestyksenvalvojan työhön esimerkiksi turvatarkastuksessa tai kohdatessa häirintää kokeneen asiakkaan. Tapahtumaohjeen kehittämiseen kannattaa osallistaa häirintäyhteyshenkilö ja

tapahtumaensiapu sekä pyytää konsultointia mielenterveystyön, antirasismien, väkivaltatyön ja saavutettavuuden asiantuntijaorganisaatioilta.

3. Häirintäyhteys henkilön potentiaalin hyödyntäminen

Häirintäyhteys henkilöä voisi hyödyntää vielä tehokkaammin järjestyksenvalvojien työn tukena. Esteitä ja katkoja tiedonkulussa häirintäyhteys henkilön, tilannekeskuksen ja turvajohdon välillä tulisi tunnistaa ja poistaa sekä yhteistyötä tiivistää järjestämällä esimerkiksi kehittämistyöpajan, johon osallistuu tilaaja, häirintäyhteys henkilö ja festivaaliorganisaatio. Kynnystä häirintäyhteys henkilön kontaktoimiseen tulisi madaltaa järjestyksenvalvojien keskuudessa entisestään ajatuksella, että mieluummin kutsutaan hänet turhaan paikalle, kuin ei ollenkaan. Ihmisen henkeen tai terveyteen kohdistuvissa tehtävissä häirintäyhteys henkilö voi tukea turvallisuusjohtoa kartoittamalla ja varmistamalla psykologisen tuen tarpeen, ja siten vapauttaa järjestyksenvalvonnan resursseja tilanteen hallintaan. Suosittelen vahvistamaan viestintää asiakkaille ja järjestyksenvalvojille häirintäyhteys henkilön palveluista myös tapahtuman jälkeen.

4. Turvallisen ja häirintävapaan työ kulttuurin vahvistaminen

Suosittelen tilaajaa kehittämään organisaation sisäistä työ kulttuuria, jotta myös yksittäiset häirintätapaukset ja asiaton käytös saadaan kitkettyä työ yhteisöstä. Koulutuksissa, perehdytyksissä ja ohjeistuksissa tulee viestiä järjestyksenvalvojille selkeästi, mikä on seksuaalista häirintää ja asiatonta käytöstä, myös konkreettisin esimerkein. Ehdotan jokaiseen tapahtumaan matalan kynnyksen kanavaa raportoida mistä tahansa asiattomasta käytöksestä tapahtumassa tai työkohteessa, ja kannustaa henkilöstöä sen käytössä.

8 POHDINTA

Työstin tätä opinnäytetyötä useampi hattu päässäni. Työskentelen erilaisissa tuotannon tehtävissä elävän musiikin alalla ja olen toiminut sekä turvallisuuspalveluiden tilaajana että tapahtuman aikana esimerkiksi artistiturvallisuudesta vastaavana tapahtuman tuottajana, koordinaattorina, assistenttina tai backstage managerina. Olen myös vuodesta 2023 työskennellyt tilaajan palveluksessa keikkailevana tapahtuma-avustajana ja järjestyksenvalvojana konserteissa, festivaaleilla ja muissa yleisötapahtumissa. Luonnollisesti olen myös asiakkaana kokenut ja nähnyt turvallisuuspalveluiden ja tapahtumien tuotantoja. Uskon, että taustani mahdollisti tutkimuksen toteuttamisen, sillä tutkimuskysymys ja tutkimuksellinen lähestymistapa vaativat tutkimuskohteen syvällistä tuntemusta, minkä en usko olevan mahdollista, ellei tutkija tunne järjestyksenvalvojan työtä ja musiikkifestivaaleja toimintaympäristönä hyvin.

Järjestyksenvalvonta on ollut julkisuudessa viime vuosina lähinnä negatiivisesti esillä, kun järjestyksenvalvojen vallan väärinkäyttöä sekä niiden epäilyjä on tullut ilmi. Tapahtuneet ovat kuitenkin sijoittuneet lähinnä julkisiin tiloihin, eivätkä tapahtumiin. Yleisötapahtumissa 95% järjestyksenvalvojen tehtävistä on asiakaspalvelua, ohjausta ja opastusta, joissa ei millään muotoa puututa ihmisen perusoikeuksiin, kuten koskemattomuuteen. Ilman järjestyksenvalvontaa ei myöskään ole yleisötapahtumia, sillä heti kun tapahtuman yleisömäärä kasvaa, edellytetään riittävän turvallisuuden ja järjestyksen ylläpitoon järjestyksenvalvontaa. Tämä kehittämistyö tuo ilmi, että vaikka kehittämiskohteita festivaalien järjestyksenvalvonnassa löytyy, on enemmistö tilaajan palveluksessa olevista järjestyksenvalvojat osaavia, vastuullisia ja turvallisemman tilan periaatteiden mukaisesti työtään suorittavia ammattilaisia. Tilaajan tahtotila kehittää toimintaansa olemalla avoin ja läpinäkyvä tarjoamassaan aineistossa niin haastatteluiden kuin kyselyn muodossa mahdollistivat tarkan tilannekuvan muodostamisen, ongelmakohtien määrittelyn ja realististen kehitysehdotusten laadinnan.

Tapahtuma-ala tarvitsee turvallisuusalan palveluja tarjoavia yrityksiä harjoittaakseen elinkeinoaan, jolloin vastuullisuutta edistävää toimintaa ja kehitystoimia tulee tehdä myös yhteistyökumppaneiden toimialoilla. Toivon, että tämä opinnäytetyö tarjoaa paitsi tilaajalle työkaluja kehittää omaa vastuullisuustyötään, myös mahdollisuuden koko turvallisuusalalle tarkastella omaa organisaatiokulttuuria ja työtapojen kestävyyttä sosiaalisen vastuullisuuden

näkökulmasta. Vaikka turvallisuusala nähdään usein kontrollitehtävänä, on alalla myös keskeinen palveluaspekti. Tehtäviä voi suorittaa jämäkästi, mutta samalla hyvällä palveluasenteella ja sosiaalisella pelisilmällä. Turvallisuusalan toimijat ovat merkittävässä asemassa vaikuttamaan turvallisuuden kokemuksen lisääntymiseen yhteiskunnassa, myös sen sosiaalisessa ja psykologisessa merkityksessä.

Tutkimuskysymykselle laadullisen ja määrällisen tutkimusmenetelmän yhdistäminen oli keskeistä, sillä ne täydensivät toistensa heikkouksia ja tarjosivat yhdessä laajan kokonaiskuvan tutkimuskysymyksistä. Kyselyn avoimissa vastauksissa painoutuivat havainnot, jotka liittyvät fyysiseen turvallisuuteen ja siihen vaikuttaviin seikkoihin. Sosiaalinen kestävyys, psykologinen turvallisuus ja turvallisemmat tilat ovat monelle abstrakteja aiheita, joten on helpompaa puhua konkreettisista, käsin kosketeltavista ja näkyvistä turvallisuusasioista, joihin on selkeitä oikein tai väärin vastauksia. Jotkut avoimet kysymykset olisivat kaivanneet taustoittamista ja sen avaamista, minkälaisia vastauksia niihin haetaan, mikä olisi mahdollisesti lisännyt relevanttien vastausten määrää.

Kyselyyn vastasi 23% Provinssissa ja 33% Flow Festivalilla työskennelleistä järjestyksenvalvojista. Näin ollen kyselyillä kerättyä tietoa ja analyysin tuloksia ei voida täysin yleistää tapahtumien koko järjestyksenvalvojien joukkoon, vaan tulokset kertovat tämän tietyn vastaajaryhmän näkemyksistä ja kokemuksista. Joidenkin kyselyn kysymysten sanavalinnat jätin laveasti tulkittaviksi. Esimerkiksi kartoittaessani seksuaalista häirintää ja sukupuoleen perustuvaa asiatonta käytöstä sekä rasismia ja etniseen taustaan liittyvää syrjintää, käytin kysymyssanana ”kohtasitko”. Vastaaja saattoi tulkita sanan sisältävän kysymyksen omasta kokemuksesta, omasta toiminnasta, havainnosta ympäristössä tai vaikkapa taukotilassa naapuripöydässä kuullusta. Laveasti tulkittavissa olevan kysymyksen etuna on se, että ilmiöstä saadaan laajasti vastauksia, kun kysymystä ei rajata liian tiukasti. Sen heikkoutena on epämääräisyys, sillä nyt epäselväksi jää esimerkiksi rajoittuiko järjestyksenvalvojien havainnot vain havaintoon, vai johtiko havainto toimintaan, tai mikä on sopimattomien vitseiden ja vaikkapa epämiellyttäväksi koetun koskettelun määrä vastauksissa.

Kyselyn taustatietoihin olisin jälkikäteen tarkasteltuna lisännyt kysymyksen, kuuluuko vastaaja johonkin vähemmistöryhmään. Vastausten perusteella olisi ollut mahdollista nähdä, eroavatko kokemukset ja havainnot enemmistöstä varsinkin, kun moni kysymys liittyi nimenomaan vähemmistöjen kohteluun. Huomasin analyysia tehdessäni omien ennakkoluulojeni vaikutuksen kyselyn laadintaan, sillä en ollut ottanut huomioon, että järjestyksenvalvojana voi

työskennellä vammaisen henkilö. Vaikka järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen esteenä voi olla terveydentila tai sairaus, ei se tarkoita, etteikö vammaisen henkilö voisi toimia järjestyksenvalvojana, jos hän pystyy suoriutumaan tehtävistään ja on muuten ominaisuuksiltaan sopiva. Onneksi vastausten joukossa oli henkilö, joka toi asian ilmi, jotta voin oppia itsestäni ja muuttaa ajatteluani.

Kyselyni ei tavoittanut juurikaan kortittomia järjestyksenvalvoja, jotka työskentelivät festivaaleilla tilapäisinä järjestyksenvalvojina. En myöskään ollut eritelty kyselyssä, työskentelikö järjestyksenvalvoja Securitas Eventsin suoraan palkkaamana, alihankintayrityksen palkkaamana vai talkoolaisena. Näistä ryhmistä olisi ollut kiinnostavaa saada dataa, mutta pidän kyselyn otantaa silti edustavana, koska valtaosa festivaalien järjestyksenvalvoista on kortillisia ja koulutuksen käyneitä.

Haastateltavien valintaa pidän varsin onnistuneena, sillä tapahtumien turvallisuuspäälliköt, jotka työskentelevät työn tilaajan palveluksessa, ja festivaalien tuotantopäälliköt muodostavat pitkään turvallisuus- ja tapahtuma-alalla työskennelleiden ammattilaisten joukon, jotka pystyvät taustoittamaan, tarkentamaan ja kuvailemaan laajemmin festivaalien järjestyksenvalvonnan kehityskaarta ja kyselyssä esiin nousseita ilmiöitä turvallisuus- ja tapahtuma-alan sisällä. Haastatteluilla kerättyyn tietoon tulee kuitenkin suhtautua myös kriittisesti, sillä haastateltavat ovat saattaneet olla estyneitä vastaamaan täysin rehellisesti joihinkin kysymyksiin.

Jatkotutkimuksena olisi kiinnostavaa tarkastella, miten häirintäyhteyshenkilön ja turvallisuuspalveluja tarjoavan yrityksen välistä yhteistyötä voisi vielä tiivistää, millaisia haasteita viestinnässä ja tiedon kulussa on ja miten häirintäyhteyshenkilön ammattitaitoa saadaan paremmin hyödynnettyä järjestyksenvalvojien työssä. Uusien alalle tulevien järjestyksenvalvojien tuen tarpeita ja tukimuotoja olisi myös kiinnostavaa tutkia, sillä kuten Solja haastattelussa totesi, uran ensimmäiset toimeksiannot ja esihenkilöt määrittävät pitkälle sen, millaiseksi uran alkutaival muodostuu ja mihin suuntaan työote ja ammattitaito lähtee kehittymään.

Tilaajan palautteen mukaan opinnäytetyö oli kiinnostava ja kattava. Kehittämiskohteet koettiin hyödyllisiksi ja toteuttamiskelpoisiksi. Vuonna 2025 Provinssin turvallisuuspäällikkö vaihtuu ja tilaajan mukaan opinnäytetyö tulee olemaan uudelle turvallisuuspäällikölle hyödyllinen esimerkiksi työntekijäohjeiden päivitystä ajatellen.

LÄHTEET

- Ahola, J. (2017). *Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista. Kenttämuistio yksityisistä turvallisuuspalveluista annetusta laista sekä toimintaohjeita viranomaisen kanssa toimimiseen* [AMK-opinnäytetyö, Poliisiammattikorkeakoulu]. Theseus.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2017120820336>
- Albrecht, F. (2021). *Kohti antirasistista musiikkikasvatusta. Ajatuksia kohtaamisen mahdollis-tamisesta* [AMK-opinnäytetyö, Metropolia ammattikorkeakoulu]. Theseus.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021052712041>
- Alila, A., Gröhn, K., Keso, I. & Volk, R. (2011). Sosiaalisen kestävyuden käsite ja mallintami-nen. *Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita*, (1).
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3154-1>
- Attila, H., Pietiläinen, M., Keski-Petäjä, M. & Hokka, P. & Nieminen, M. (2018). Tasa-arvobarometri 2017. *Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja*, (8).
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3932-5>
- Baines, J. & Morgan, B. (2004). *Sustainability Appraisal: A Social Perspective*. Haettu 14.2.2025 osoitteesta <https://www.iied.org/sites/default/files/pdfs/migrate/G02181.pdf>
- Flow Festival. (2024). *Tapahtuman kävijätutkimus 2024* [Ei julkaistu].
- Flow Festival. (2025a). *Flow Festival*. Haettu 3.2.2025 osoitteesta
<https://www.flowfestival.com/flow-festival/>
- Flow Festival. (2025b). *2024*. Haettu 3.2.2025 osoitteesta
<https://www.flowfestival.com/historia/2024-2/>
- Flow Festival. (2025c). *Turvallisuus*. Haettu 19.3.2025 osoitteesta
<https://www.flowfestival.com/flow-info/turvallisuus/>
- Halonen, Kalle. (2024). Haastattelu 16.7.2024.
- Herlin, Catharina. (2.7.2023). Provinssi poisti perussuomalaisten kansanedustajan Juha Mäen-pään festivaalilta kolumnin takia. *Helsingin Sanomat*. <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000009693026.html>
- Hinkula, E. (24.6.2022). Yhä useammilla festareilla tarjotaan psyykkistä ensiapua – päihteiden vaikutukset tai seksuaalinen häirintä voivat saada juhlijän mielen järkkymään. *Yle*. <https://yle.fi/a/3-12507117>
- Häirintäyhdyshenkilön opas. *Häirintäyhdyshenkilönä liikunta- ja urheilujärjestössä*. (2024).
https://www.etoleyksin.fi/wp-content/uploads/2024/09/hairintayhdyshenkilon-opas_2024a.pdf
- Ihmisoikeusliitto. (2025). *Yhdenvertaisuus ja syrjintä*. Haettu 15.2.2025 osoitteesta
<https://ihmisoikeusliitto.fi/tyomme/yhdenvertaisuus-ja-syrjinta/>
- Isopoussu-Koponen, L., Aro, P., Poutiainen, A. & Virkkula, M. (2022). Varautuminen, viestin-tä ja verkostoituminen – turvallisten luontoperustaisten palvelujen kulmakivet. *Oamk Journal*, (177). <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022102062672>

- Jones, M. (2014). *Sustainable Event Management. A Practical Guide* (2. painos). Routledge.
- Kainulainen, B. (2023). *Inklusiolla kohti yhdenvertaisuutta: ohjeistus sosiaalisen vastuullisuuden edistämiseen Kesärauhan työyhteisössä* [AMK-opinnäytetyö, Humanistinen ammatti-korkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202304256259>
- Karvonen, S. & Uotinen, J. (2024). *Sosiaalinen kestävyys*. Opetushallitus. <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/sosiaalinen-kestavyys>
- Kautto, M. & Metso, L. (2008). Sosiaalinen kestävyys – uusi poliittinen horisontti? *Yhteiskuntapolitiikka*, (73:4). <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201209117503>
- Kerttula, T. (2010). *Vartijat ja järjestyksenvalvojat julkisen vallan käyttäjinä* [Väitöskirja, Helsingin yliopisto]. Helda. <http://hdl.handle.net/10138/18361>
- Kestävä kehitys. (2025a). *Kestävän kehityksen osa-alueet*. Haettu 17.3.2025 osoitteesta <https://keke.bc.fi/Kestava-kehitys/suomi/osa-alueet/>
- Kestävä kehitys. (2025b). *Kulttuurinen kestävä kehitys*. Haettu 17.3.2025 osoitteesta <https://keke.bc.fi/Kestava-kehitys/suomi/kulttuurinen/>
- Kestävä kehitys. (2025c). *Sosiaalinen kestävä kehitys*. Haettu 22.3.2025 osoitteesta <https://keke.bc.fi/Kestava-kehitys/suomi/sosiaalinen/>
- Kinnunen, M. & Luonila, M. (2023). Festivaali- ja venuebarometri 2022: Yleisön käsitykset festivaaleista ja konserttipaikoista sekä epäasiallisen käytöksen muodot elävän musiikin tapah-tumissa. *Sibelius-akatemian selvityksiä ja raportteja*, (27). <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-329-319-9>
- Kirsi, K. (1.2.2024). Järjestyksenvalvojille vankeutta ihmisten pahoinpitelyistä juna-asemilla – puolet syytetyistä selvisi ilman rangaistusta. *Yle*. <https://yle.fi/a/74-20072350>
- Kokoontumislaki 530/1999.*
- Kulttuuria kaikille. (2025a). *Mitä on moninaisuus?* Haettu 16.2.2025 osoitteesta https://www.kulttuuriakaikille.fi/moninaisuus_mita_on_moninaisuus
- Kulttuuria kaikille. (2025b). *Turvallisemman tilan periaatteet*. Haettu 19.2.2025 osoitteesta https://www.kulttuuriakaikille.fi/tietoa_meista_turvallisemman_tilan_periaatteet
- Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011).*
- Kuntaliitto. (2025). *Kestävä kehitys*. Haettu 14.2.2025 osoitteesta <https://www.kuntaliitto.fi/kuntajohtaminen-ja-digitalisaatio/kestava-kehitys>
- Laine, M., Bamberg, J. & Jokinen, P. (2007). Tapaustutkimuksen käytäntö ja teoria. Teoksessa M. Laine, J. Bamberg & P. Jokinen (Toim.), *Tapaustutkimuksen taito* (ss. 9–38). Gaudeamus Helsinki University Press.
- Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 1085/2015.*
- LiveFIN. (2023a). *LiveFINin barometrit kokosivat jälleen tietoa elävän musiikin yleisöistä*. Haettu 2.2.2025 osoitteesta <https://www.livefin.fi/livefinin-barometrit-kokosivat-jalleen-tietoa-elavan-musiikin-yleisoista/>

- LiveFIN. (2023b). *Kesän festivaaleilla puututaan aktiivisesti epäasialliseen käytökseen*. Haettu 22.3.2025 osoitteesta <https://livefin.fi/kesan-festivaaleilla-puututaan-aktiivisesti-epaasialliseen-kaytokseen/>
- Makkula, A. (5.7.2023). Nyt puhuu Annukka, jonka rintoja käpälöitiin turvatarkastuksessa – ”Päälläni oli ohut toppi ja ohuet liivit”. *Ilta-Sanomat*. <https://www.is.fi/menaiset/ilmiot/art-2000009699116.html>
- Mannila, S. (2024). *Syrjintä Suomessa 2020–2023. Tietoraportti. Oikeusministeriön julkaisuja, selvityksiä ja ohjeita*, (11). https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165623/OM_2024_11_SO.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Meller, A. (2023). *Turvallisemman tilan toteutussuunnitelma CASE: Mitäs Mitäs Mitäs -festivaali* [AMK-opinnäytetyö, Metropolia ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202304235996>
- Minilex. (2025). *Mitä on julkinen valta?* Haettu 21.3.2025 osoitteesta <https://www.minilex.fi/a/mit%C3%A4-on-julkinen-valta>
- Monikulttuurinen.fi. (2025). *Rasismi*. Haettu 24.2.2025 osoitteesta <https://monikulttuurinen.fi/rasismi/>
- Mäkelä, P., Kapiainen, J., Taipale, A., Saarikivi, I. & Niemi, J. (2021). *Järjestyksenvalvojan koulutusmateriaali perus- ja kertauskoulutuksiin*. Poliisiammattikorkeakoulu. <https://ponnahduslauta.humak.fi/wp-content/uploads/sites/108/2023/05/jarjestyksenvalvoja-koulutusmateriaali.pdf>
- Niemelä, P. (2000). Turvallisuuden käsite ja tarkastelukehikko. Teoksessa P. Niemelä & A. R. Rahikainen (Toim.), *Inhimillinen turvallisuus* (ss. 21–41). Vastapaino.
- Ojasalo, K. & Moilanen, T. & Ritalahti, J. (2014). *Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan* (3. uudistettu painos). Sanoma Pro oy.
- Onali, A. (22.7.2021). Mätä kulttuuri. *Helsingin Sanomat*. <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000008135852.html>
- Paarto, M. (2018). *Seksuaalinen häirintä suomalaisilla musiikkifestivaaleilla. Yleisyys, ilmenninen ja puuttuminen* [AMK-opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2018112117652>
- Paasonen, J. (19.1.2023). *Yksityinen turvallisuusala – Minne menet ja mitä pitäisi tehdä?* Blogi. <https://jyripaasonen.fi/yksityinen-turvallisuusala-minne-menet-ja-mita-pitaisi-tehda/>
- Pflum, M. (16.10.2018). A year ago, Alyssa Milano started a conversation about #MeToo. These women replied. *NBC News*. <https://www.nbcnews.com/news/us-news/year-ago-alyssa-milano-started-conversation-about-metoo-these-women-n920246>
- Provinsi. (2024). *Tapahtuman kävijätutkimus 2024* [Ei julkaistu].
- Provinsi. (2025a). *Provinsi*. Haettu 3.2.2025 osoitteesta <https://www.provinssi.fi/provinssi/>
- Provinsi. (2025b). *Historian suurin yleisömäärä juhlii Provinssia 2024*. Haettu 3.2.2025 osoitteesta <https://www.provinssi.fi/historian-suurin-yleisomaara-juhlii-provinssia-2024/>

- Provinssi. (2025c). *Provinssin vapaaehtoistehtäviin?* Haettu 19.3.2025 osoitteesta <https://www.provinssi.fi/provinssin-vapaaehtoistehtavat/>
- Rantasalo, T. (12.6.2024). Oikeus hylkäsi kaikkien vartijoiden syytteet. *Helsingin Sanomat*. <https://www.hs.fi/pkseutu/art-2000010474199.html>
- Rapo, V. (2021). *Sosiaalinen kestävyys populaarimusiikin yleisötilaisuuksissa* [AMK-opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021112220972>
- Securitas. (2025). *Erikoisturvapalvelut*. Haettu 3.2.2025 osoitteesta <https://www.securitas.fi/turvallisuuspalvelut/Riskienhallinta/erikoisturvapalvelut/>
- Securitas. (2021). *Securitas-konsernin arvot ja etiikka -ohje*. https://securitasmedia.com/securitas-epi/_Arvot%20ja%20eettinen%20ohje%2010.12.2019.pdf
- Securitas Events. (2025a). *Tapahtumaturvallisuus*. Haettu 18.1.2025 osoitteesta <https://www.securitas.fi/events/>
- Securitas Events. (2025b). *Tapahtuma-avustajat*. Haettu 3.2.2025 osoitteesta <https://www.securitas.fi/turvallisuuspalvelut/paikallisvartiointi/tapahtumaturvallisuus/tapahtuma-avustajat/>
- Seta. (2025). *Tasa-arvolaki*. Haettu 15.2.2025 osoitteesta <https://seta.fi/ihmisoikeudet/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus/tasa-arvolaki/>
- Siltanen, V. (21.7.2021). Punkstoon ja Metaltoon rinnalle syntyi myös Suomirapstoo – Jakaa kokemuksia hip hop- ja rap-skenessä tapahtuneista väärinkäytöksistä. *Soundi*. <https://www.soundi.fi/uutiset/punkstoon-ja-metaltoon-rinnalle-syntyi-myos-suomirapstoo-jakaa-kokemuksia-hip-hop-ja-rap-skenessa-tapahtuneista-vaarinkaytoksista/>
- Silvanto, S. (2016). Festivaalien merkityksestä: johdanto. Teoksessa S. Silvanto (Toim.), *Festivaalien Suomi* (ss. 8-16). Cupore. <https://www.cupore.fi/wp-content/uploads/2024/01/festivaaliensuomi.pdf>
- Solja, Ari. (2024). Haastattelu 14.8.2024.
- Stortz, J. (2023). *Kohti vastuullisia tapahtumia: Tampereen tapahtuma-alan nykytila ja ohjauksen kehittäminen* [AMK-opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202301241602>
- Sundelin, Iris. (2023). *Tapahtumaturvallisuus osana asiakaskokemusta* [AMK-opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2023060521368>
- Suomen perustuslaki 731/1999.*
- Suomen YK-liitto. (2025a). *Kestävä kehitys*. Haettu 14.2.2025 osoitteesta <https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys>
- Suomen YK-liitto. (2025b). *Turvallinen tila*. Haettu 19.2.2025 osoitteesta <https://www.ykliitto.fi/turvallinen-tila>
- Tasa-arvolaki 609/1986.*

- Tasa-arvovaltuutettu. (2025). *Tasa-arvolaki pähkinänkuoressa*. Haettu 19.3.2025 osoitteesta <https://tasa-arvo.fi/tasa-arvolaki-pahkinankuoressa>
- Tikkanen, S., Aapio, L., Kaarnalehto, A., Kammonen, L., Laitinen, J., Mikkonen, J. & Pisto, M. H. (2017). *Ammattina turvallisuus* (3. uudistettu painos). Sanoma Pro oy.
- Tukes. (2023). *Tapahtumaturvallisuus. Kuinka järjestän turvallisen tapahtuman? Mistä tapahtumaturvallisuus koostuu?* Haettu 3.2.2025 osoitteesta <https://tukes.fi/documents/5470659/11781251/Tapahtumaturvallisuus-opas/c6c8241a-abb6-123f-1752-bf0c1cd85451/Tapahtumaturvallisuus-opas.pdf?t=1677236244404>
- Tukes. (2025). *Yleisö- ja tapahtumaturvallisuus*. Haettu 16.2.2025 osoitteesta <https://tukes.fi/tapahtumaturvallisuus#tapahtuman-maarittely>
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Uudistettu laitos. Tammi.
- Uusitalo, A. (27.7.2022). Kerro ensin järjestyksenvalvojalle, ohjeistetaan usein festareilla – Mona Blingä se ei auttanut, ja nyt hän kysyy, miksi. *Yle*. <https://yle.fi/a/3-12535335>
- Valtioneuvosto. (2024). Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta. *Valtioneuvoston julkaisuja*, (49). https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165921/VN_2024_49.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Vilka, H. (2007). *Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet*. Gummerus Kirjapaino. *Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014*.
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu. (2025a). *Yhdenvertaisuus*. Haettu 15.2.2025 osoitteesta <https://yhdenvertaisuusvaltuutettu.fi/yhdenvertaisuus>
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu. (2025b). *Syrjintä*. Haettu 15.2.2025 osoitteesta <https://yhdenvertaisuusvaltuutettu.fi/syrjinta>
- Ylinen, T. (2022). *Sosiaalisen kestävyuden näkökulman huomioiminen musiikkitapahtumatuotannossa* [AMK-opinnäytetyö, Humanistinen ammattikorkeakoulu]. Theseus. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202202212711>

LIITTEET

Liite 1: Järjestyksenvalvojen kyselylomake

Liite 2: Turvallisuuspäälliköiden haastattelurunko

Liite 3: Provinssin ja Flow Festivalin tuotantopäälliköiden haastattelurunko

Liite 1 Kysely järjestyksenvalvojille

PERUSTIEDOT

- Ikä
 - 18–25
 - 35–40
 - 40–55
 - 55–

- Sukupuoli
 - Nainen
 - Mies
 - Muu

- Olen toiminut järjestyksenvalvojana
 - Ensimmäistä kertaa
 - Alle 1 vuotta
 - 1–3 vuotta
 - 3–10 vuotta
 - Yli 10 vuotta

- Valitse yksi:
 - Minulla on järjestyksenvalvojakortti
 - Toimin tilapäisenä järjestyksenvalvojana

- Olen työskennellyt festivaaleilla järjestyksenvalvonnan tehtävissä
 - Ensimmäistä kertaa
 - 1–5 kertaa
 - Yli 10 kertaa

- Toimin tällä festivaalilla (voi valita useamman)
 - Järjestyksenvalvojana
 - Liikenteenohjaajana
 - Toimintaryhmässä
 - Esihenkilönä

YHDENVERTAISUUS & TASA-ARVO

- Miten tärkeänä arvona pidät tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta työssäsi järjestyksenvalvojana?
 - asteikolla ei lainkaan tärkeä-erittäin tärkeä

- Järjestyksenvalvojan on työssään toimittava puolueettomasti ja yhdenvertaisesti (LYTP pykälä). Miten hyvin koet tämän toteutuneen festivaalilla?
 - Erittäin hyvin
 - Melko hyvin

- Melko huonosti
- Huonosti
- Jos vastasit melko hyvin, melko huonosti tai huonosti, kerro miksi:
- Onko turvallisemman tilan periaatteet sinulle tuttu käsite?
Turvallisemman tilan periaatteiden tavoitteena on, että tapahtumassa tai työpaikalla jokainen voi olla oma itsensä ilman pelkoa väheksynnästä, syrjinnästä tai väkivallasta. Turvallisemman tilan periaatteilla yhteisöön luodaan käytäntöjä, joiden avulla sekä yksilöt että koko yhteisö osaa edistää sosiaalista ja henkistä turvallisuutta sekä puuttua mahdollisiin epäkohtiin. (Kulttuuria kaikille –palvelu)
 - Kyllä
 - Ei
 - En osaa sanoa
- Havaitsitko tilanteita, joissa järjestyksenvalvontaa toteutettiin turvallisemman tilan periaatteiden vastaisesti festivaalin aikana?
 - Kyllä
 - En
 - En osaa sanoa
 - En tunne aihetta tarpeeksi hyvin
- Jos havaitsit yllä mainittuja tilanteita, kuvaile tilannetta:

HÄIRINTÄ & SYRJINTÄ

- Kohtasitko työssäsi järjestyksenvalvojana seksuaalista häirintää, sukupuoleen liittyvää vihapuhetta tai vähättelyä?
 - Häirintä kohdistui itseni toisen järjestyksenvalvojan toimesta
 - Järjestyksenvalvoja häiritsi toista järjestyksenvalvojaa
 - Häirintä kohdistui asiakkaaseen tai tapahtuman työntekijään järjestyksenvalvojan toimesta
 - Asiakas häiritsi toista asiakasta
 - Asiakas häiritsi järjestyksenvalvojaa
 - En havainnut tapahtuman aikana tällaisia tilanteita
- Kuvaile tilannetta, jossa havaitsit seksuaalista häirintää, sukupuoleen liittyvää vihapuhetta tai vähättelyä ja miten toimit tilanteessa:
- Kohtasitko työssäsi järjestyksenvalvojana rasismia tai etniseen taustaan liittyvää vihapuhetta?
 - Rasismi kohdistui itseni toisen järjestyksenvalvojan toimesta
 - Järjestyksenvalvoja toimi rasistisesti toista järjestyksenvalvojaa kohtaan
 - Rasismi kohdistui asiakkaaseen tai tapahtuman työntekijään järjestyksenvalvojan toimesta
 - Asiakas kohdisti rasismia toiseen asiakkaaseen
 - Asiakas kohdisti rasismia järjestyksenvalvojaa kohtaan

- En havainnut tapahtuman aikana tällaisia tilanteita
- Kuvaile tilannetta, jossa havaitsit rasismia tai etniseen taustaan liittyvä vihapuhetta ja miten toimit tilanteessa:
- Kohtasitko työssäsi järjestyksenvalvojana epäasiallista kohtelua tai syrjintää liikuntarajoitteisia tai muita erityistarpeisia henkilöitä (esim. kehitysvammaisia) kohtaan?
 - Järjestyksenvalvoja kohteli asiakasta epäasiallisesti tai syrjivästi
 - Asiakas kohteli toista asiakasta epäasiallisesti tai syrjivästi
 - En havainnut tapahtuman aikana tällaisia tilanteita
- Kuvaile tilannetta, jossa havaitsit epäasiallista kohtelua tai syrjintää liikuntarajoitteisia tai muita erityistarpeisia henkilöitä (esim. kehitysvammaisia) kohtaan ja miten toimit tilanteessa:
- Kohtasitko tapahtuman aikana työssäsi tilanteita, joissa olisit mielestäsi voinut toimia paremmin yhdenvertaisuutta edistäen ja häirintään puuttuen?
 - Kyllä
 - Toisinaan
 - En
- Jos vastasit kyllä tai toisinaan, kerro miten olisit mielestäsi voinut toimia paremmin:

PEREHDYTYS

- Jos sinulla on järjestyksenvalvojakortti, miten hyvin koet järjestyksenvalvojan koulutusten sekä tapahtumaohjeistuksen valmistaneen sinut kohtaamaan erilaisia asiakkaita vaihtelevissa tilanteissa?
Esim. turvatarkastus, lavaturva, kulunvalvonta, poistot, pääsyn esto, konfliktien selvittely
 - asteikolla erittäin huonosti-erittäin hyvin
- Jos toimit väliaikaisena järjestyksenvalvojana, miten hyvin koet järjestyksenvalvojan koulutusten sekä tapahtumaohjeistuksen valmistaneen sinut kohtaamaan erilaisia asiakkaita vaihtelevissa tilanteissa?
Esim. turvatarkastus, lavaturva, kulunvalvonta, poistot, pääsyn esto, konfliktien selvittely
 - asteikolla erittäin huonosti-erittäin hyvin
- Ennen festivaalia sait sähköpostilla Securitas Eventsiltä tapahtumaohjeistuksen. Oliko tapahtumaohjeistus selkeä?
 - Kyllä
 - Osittain
 - Ei
- Kerro omin sanoin, mikä oli hyvää tai huonoa tapahtumaohjeistuksessa:

JOHTAMINEN & TUKI

- Koitko, että esihenkilöt näyttivät omalla toiminnallaan ja ohjeistuksellaan hyvää esimerkkiä ihmisten yhdenvertaisesta ja ystävällisestä kohtaamisesta?
 - Kyllä
 - Toisinaan
 - Ei

- Jos vastasit ei tai toisinaan, kertoisitko lisää:

- Puuttuivatko esihenkilöt epäasiallisesti toimivan alaisensa toimintaan, jos sellaista tapahtui?
 - Kyllä
 - Ei
 - En havainnut tällaisia tilanteita

- Saitko haastavissa tehtävissä riittävästi tukea esihenkilöltäsi, ensiavulta tai häirintäyhteyshenkilöltä?
 - Kyllä
 - Toisinaan
 - En

- Millaista tukea olisit kaivannut haastavissa tehtävissä:

- Mistä asioista kaipaisit järjestyksenvalvojana lisäkoulutusta tai parempaa perehdytystä?

Liite 2 Turvallisuuspäälliköiden haastattelurunko

TAUSTATIEDOT JA ESITTELY

- Esittele itsesi: nimi, tehtävänimike ja työtehtäväsi, kauan olet työskennellyt organisaatiossa, kuinka kauan työskennellyt tapahtumaturvallisuuden parissa

TEEMA 1: MUSIIKKIFESTIVAALIT TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

- Millainen toimintaympäristö festarit on?
- Miten turvallisuutta ja järjestystä ylläpidetään musiikkifestareilla?
- Mistä asiakkaille sekä henkilöstölle turvallinen festivaali muodostuu?
- Mitkä ovat turvallisuuden kannalta haasteellisimmat ominaispiirteet festareille?
- Mitkä ovat tyypillisiä järjestyksenvalvonnan tehtäviä musiikkifestareilla?
- Millainen festivaali Provinssi / Flow on turvallisuuspalveluiden näkökulmasta katsottuna?

TEEMA 2: YHTEISTYÖ TILAAJAN KANSSA

- Miten kauan Securitas Events on tehnyt yhteistyötä Provinssin / Flow'n kanssa?
- Miten festivaaliorganisaatio ja Securitas Events rakentavat yhdessä tapahtuman turvallisuutta?
- Miten hyvin koet, että Securitas Eventsin turvallisuuspalvelut vastaavat festivaalin arvoihin sekä odotuksiin sosiaalisesti kestävästä tapahtumatuotannosta?

TEEMA 3: SOSIAALINEN KESTÄVYYS & TURVALLISUUSPALVELUT

- Miten hyvin koet Securitas Eventsin onnistuneen tehtävässään järjestyksen ja turvallisuuden ylläpidossa sekä rikosten ja onnettomuuksien ehkäisyssä sosiaalisesti kestäväällä tavalla?
- Oletteko tehneet toimenpiteitä yhdessä Provinssin / Flow'n kanssa kehittääksenne järjestyksenvalvontaa sosiaalisesti kestävämmäksi?
- Mikä onnistui mielestäsi erityisen hyvin turvallisuuspalveluiden näkökulmasta festivaalilla?
- Missä näet kehitettävää turvallisuuspalveluissa tulevaisuudessa, jotta sitä toteutettaisiin kestävämmällä tavalla?
- Teettekö yhteistyötä viranomaisten ja sote-ammattilaisten kanssa asiakastehtävissä festivaalin aikana?
- Miten paljon järjestyksenvalvojat hyödyntävät häirintäyhteyshenkilöä?
- Miten turvallisemman tilan periaatteet ja toimintaohjeet häirintätilanteissa on viestitty turvallisuushenkilöstölle?
- Miten hyvin koet, että järjestyksenvalvojilla on turvallisemman tilan periaatteet hallussa?

- Miten toimitaan tilanteessa, jos järjestyksenvalvoja kohtaa työssään itseensä kohdistuvaa asiatonta käytöstä tai erityisen rajuja tilanteita (fyysisiä tai psyykkisiä)?
- Millaiset ovat mielestäsi järjestyksenvalvojen valmiudet, tiedot ja taidot kohdata asiakkaita tehtävissä, joihin liittyy mielenterveysongelmat, seksuaalista häirintää, rasismia tai syrjintää?

TEEMA 4: VIESTINTÄ, JOHTAMINEN & KOULUTUS

- Miten hyvin koet peruskoulutuksen valmistavan järjestyksenvalvojat tehtäväänsä?
- Miten työntekijöitä ohjeistetaan ja perehdytetään tehtäväänsä festivaaleilla?
- Millaisia haasteita viestinnässä ja perehdytyksessä on?
- Miten kehittäisit viestintää ja perehdytystä?
- Miten koulutatte esihenkilöt tehtäväänsä?

Liite 3 Provinssin ja Flow Festivalin tuotantopäälliköiden haastattelurunko

TAUSTATIEDOT JA ESITTELY

- Esittele itsesi: nimi, tehtävänimike ja työtehtäväsi, kauan olet työskennellyt organisaatiossa, kuinka kauan työskennellyt tapahtuma-alalla
- Esittele festivaali, jossa olet töissä
 - o Kenelle tapahtumaa tehdään? Mitä ohjelma sisältää?
 - o Kuinka paljon kävijöitä?

TEEMA 1: SOSIAALINEN KESTÄVYYS ORGANISAATIOSSA

- Mitä sosiaalinen kestävyys merkitsee festivaalillesi?
- Mitkä ovat festivaalin arvot? Miten arvot näkyvät festivaalin tuotannossa?
- Onko festivaalille luotu turvallisemman tilan periaatteet?
- Onko käytössänne häirintäyhteyshenkilö?
- Miten turvallisemman tilan periaatteet ja toimintaohjeet häirintätilanteissa on viestitty yleisölle ja työntekijöille?
- Miten seuraatte esimerkiksi yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden toteutumista festivaalilla?

TEEMA 2: SOSIAALINEN KESTÄVÄYYS JA ALIHANKKIJAT

- Miten festivaalin arvot ja sosiaalinen kestävyys näkyvät alihankkijaketjuissa?
- Vaikuttaako toimeksiantoihin alihankkijan arvot?
- Miten kommunikoitte festivaalin arvot ja toimintaperiaatteet alihankkijoille?
- Miten alihankkijoiden sosiaalista vastuullisuutta valvotaan?
- Miten mahdollisia rikkomuksia käsitellään?

TEEMA 3: YHTEISTYÖ TURVALLISUUSPALVELUIDEN ALIHANKKIJAN KANSSA

- Miten kauan festivaali on tehnyt yhteistyötä turvallisuuspalvelut tuottavan alihankkijan (jäljempänä Securitas Events) kanssa?
- Miksi olette valinneet kumppaniksi Securitas Eventsin?
- Miten festivaaliorganisaatio ja Securitas Events rakentavat yhdessä tapahtuman turvallisuutta?

TEEMA 4: SOSIAALINEN KESTÄVYYS & TURVALLISUUSPALVELUT

- Mitkä ovat festivaalin odotukset järjestyksenvalvonnalle sosiaalisen kestävyys näkökulmasta?
- Miten hyvin koet, että Securitas Eventsin turvallisuuspalvelut vastaavat festivaalin odotuksiin sosiaalisesti kestävästä tapahtumatuotannosta?

- Miten hyvin koet Securitas Eventsin onnistuneen tehtävässään järjestyksen ja turvallisuuden ylläpidossa sekä rikosten ja onnettomuuksien ehkäisyssä sosiaalisesti kestäväällä tavalla?
- Oletteko tehneet toimenpiteitä yhdessä Securitas Eventsin kanssa kehittääksenne järjestyksenvalvontaa sosiaalisesti kestävämmäksi?
- Mikä onnistui mielestäsi erityisen hyvin turvallisuuspalveluiden näkökulmasta festivaalilla?
- Missä näet kehitettävää turvallisuuspalveluissa tulevaisuudessa, jotta sitä toteutettaisiin kestävämmällä tavalla?